

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 7 DIN BROJ 269

**DOLINA
NASTILJA**

G. F. Unger:

DOLINA NASILJA

Lee Hoffman: **DOLINA NASILJA**
Naslov originala: **TROUBLE VALLEY**
Copyright: Lee Hoffman
Recenzija: Lidiya Krleža, profesorica
Prijevod: Sonja Budak
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: **Marcel Čukli**

»Laso« – Izdavač OOUR informativno-revijalna izdanja NIŠP »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Zagreb 1978.
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 364.- d ili 327,60 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 182.- d ili 163,80 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR »VJESNIK SSRNH« s oznakom za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 10.00 SFRS 2.00, HFL 2.00.

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00 US\$ 15.00.

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za »Vjesnik«.

EKONOMSKA PROPAGANDA: »Vjesnik« Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Nije to bio zvuk noći. Gus Widner uspravio se u sedlu. Jahao je polagano na mustangu u krugu oko krda kad je iz daljine začuo taj šum. Divlji konji, koji dosad još nisu upoznali sedlo, uznemirili su se. Začu se i lagano hrkanje. U logoru, iza krda, spavao je Gusov brat Dolph. Gus oslušnu žuborenje potoka s druge strane. Učini mu se da zvuk dolazi odande. Možda i nije čuo ništa neobično. Možda je drijemao. Ali nekako nije vjerovao u to.

U proteklih jedanaest godina od svršetka građanskog rata prolazio je kroz mnoge divlje krajeve. Gonio je stoku, lovio divlje konje, divljač i velike mačke, a ponekad i ljude. Naučio je raspoznavati tihe zvukove i zamjećivati sitne znakove. Čovjek koji to nije znao mogao je lako izgubiti i stado i život. Gus dodirnu revolver zataknut za pojas, stari revolver što mu je služio za vrijeme rata. Nikad nije uspio nabaviti bolji. Vremena su bila teška nakon toga prokletog rata. Ali sutra će sve biti drukčije. Sutra će on i Dolph predati konje i dobiti dovoljno novca da isplate obiteljske dugove, a preostat će nešto i za njih. Dovoljno novca da nabave dobre revolvare, pristojnu odjeću i da se još zabave.

Iznenada se ponovno začu onaj zvuk. Ovaj put bliže. Udaranje metala o metal. Dolazio je s travnjaka koji se prostirao između Gusa i potoka. Sad začuje trenje kože o kožu. Neki se jahač približavao, a možda i više njih. Jahači u noći mogli su značiti nepriliku. Dolph je još hrkao. Bio je najmlađi od braće, deset godina mlađi od Gusa. Spavao je čvrsto, umoran od duga jahanja. Ti su jahači mogli biti i opasni, ali Gus odlučio da se najprije sam uvjeri. Još će imati vremena pozvati Dolpha u pomoć. Polagano je krenuo prema jahačima. Nije bilo mjeseca, ali je pod zvijezdama bilo dovoljno svjetla da vidi što se događa. Odjahao je na obližnji brežuljak i sakrio se u grmlje. Pogledao je niz potok. Iza zavoja pojavi se jahač u tamnu odijelu. Jahao je polagano, vodeći za sobom drugog konja na dugim uzdama. Bilo je to očigledno plemenit konj koji je nervozno poskaki-vao. Gus je čak u mraku mogao zamijetiti da je to bio plemenit konj, vrlo taman i s bijelom mrljom među očima, duge glave. Uši je podigao pažljivo osluškujući. Gus je već vidio takve konje, ali ne u preriji. Bio je to osobit konj. Konj kakvog je vjerojatno jahao neki oficir. Vrijedio je mnogo novaca. Izne-

nada se, jašući koritom rijeke, pojavi i drugi jahač. I on je, poput prvog bio odjeven u tamno odijelo. Preko sedla je prebacio pušku. Jahali su šuteći i vrlo pažljivo. Gusu se sve to nije svidjelo. Zacijelo su imali razloga da jašu koritom potoka a ne obalom. Čovjek čiste savjesti mogao se mnogo lakše kretati puteljkom a ne boriti se s neravnim riječnim koritom.

Ali to se njega nije ticalo sve dok su jahači puštali na miru njega, Dolpha i njihove konje. Njegova je jedina briga bila obaviti što brže posao i vratiti se kući s novcem. Budu li ga jahači otkrili, moglo je doći do golemih neprilika.

Izenada Gus zamijeti kako je jahač što je jahao straga zgrabio revolver što mu je visio s desne strane. Tad Gus iznenada osjeti vonj svoga krda. Osjetio ga je i pastuh. Kobilu! Konj iznenada zarza, a Gusova se kobilu odazva. Nastojala je zbaciti jahača sa sebe. Čovjek s puškom zamijeti Gusa i zapuca. Gus se spusti na stranu nastojeći pri tom izvući svoj revolver. Metak mu prođe kraj glave. Gus skoči s kobile, udari je i otjera natrag prema krdu. Zatim klekne i počne promatrati jahače pod sobom. Pastuh je bio vrlo uzbuđen, a čovjek, koji ga je vodio jedva ga je držao. Nije obraćao pažnju na Gusa. Onaj se drugi nije nastojao sakriti već ga je htio što prije pronaći kako ga drugi put ne bi promašio. Gusu se to nije svidjelo. Dobro je poznavao svoj revolver. Znao je da je vrlo teško pogoditi nekoga s te udaljenosti. Pričekao je dok se jahač počeo uspinjati prema njemu. Pažljivo je naciľjao. Nije ga htio ubiti. Vjerovao je da će ga dobar pucanj natjerati u bijeg.

I doista, kad je stari revolver opalio, jahač shvati da je izložen vatri.

Brzo okrenu konja kako bi potražio zaklon. Gus zamijeti da je jahač plavokos ili sijed i da je obrijan. Nije mu dobro vidio lice. A je li to važno? Možda će se ta dvojica i povući.

Izenada začu topot kopita po kamenju. Njegova kobilu, koju je potjerao prema krdu, vratila se povedena zovom pastuha. Jurila je prema njemu. Ali tad se začuše tri, brza, oštra pucnja. Pucao je jahač koji je vodio konja. Ona se sruši, a tamna joj krv poteče iz rana. Gus glasno prokune. Bila je to dobra kobilu. Sad mu je taj čovjek dugo vao konja. Naciľjao je na njegovu. Ali to mu neće koristiti. Htio je naknadu za svoju kobilu a ne osvetu. Jahač se počeo približavati ždrebcu. Nadajući se da će ga smiriti, on dovikne:

– Cezare! Smiri se, momče!

U to Gus zapuca. Jahačev konj pokuša pobjeći. Jahač je, čini se, shvatio kakva mu opasnost prijeti i okrenu se prema svom pratiocu.

– Dodi! – zaviknu.

Drugi jahač nije odmah krenuo za njim. Htio je podići revolver koji je bacio. Gus je shvatio njegovu namjeru i povuče okidač. Ali tad spazi da mu je revolver prazan.

– Što se događa? Je li sve u redu, brate? – začu u to kraj sebe Dolphov glas.

– Sve je u redu. Zašto nisi kod konja?

– Čuo sam pucanje. Tvoja je kobilu dotrčala, pa opet otrčala. A ti nisi bio na njoj – počne objašnjavati Dolph. – Mislio sam da će ti biti potrebna pomoć.

– Morao si ostati s konjima. – Gusu je uspjelo ponovno napuniti revolver.

– Konji su mirni – bunio se Dolph. – I odviše su umorni da bi

pobjegli. Što se dogodilo? Zašto si pucao?

— Oni su prvi počeli. — Gus pokaza glavom prema rijeci.

Dolph se na koljenima dovukao do ruba uzvisine. Pastuh je divlje udarao kopitama oko sebe. U riječnom se koritu iza drugog konja skrivao jedan od jahača. Revolver što je ležao na zemlji, nestao je.

— Vidim samo konje — primijeti Dolph.

— Jedan se skriva iza svoga konja — podrugljivo će Gus. — Još je jedan bio ovdje, ali taj je vjerojatno odlučio pobjeći. Imaš li svoj revolver?

— Da! — Dolph ga je držao u ruci. Bio je bolji od Gusova. Dolph se dobrano namučio kako bi zaradio dovoljno novca da ga kupi. Sad je bio na nj vrlo ponosan — Udesit ću ga.

— Ne, samo ćemo ga prestrašiti. Mogli bismo imati mnogo neprilika kad bismo ubili nekoga u ovoj stranoj zemlji. Prestraši ga. Neka shvati da nas ima više. A zatim se brzo vrati konjima. Ako se razbježe, platit ćeš mi za to.

— Čak kad bi se to i dogodilo, lako bismo ih opet pohvatali — odvrati Dolph nadajući se da će mu Gus dopustiti da ostane i sudjeluje u borbi.

— Jesi li me čuo, brate? — odlučno zapita Gus.

Gus je bio gazda otkako se vratio iz rata. Dolph se navikao da ga sluša. S revolverom u ruci odšuljao se prilično daleko kako bi izgledalo da to nije pucao njegov brat. Pucao je tako da slučajno ne pogodi konja. Istog trenutka zapuca i Gus. Ukoliko ga je čovjek što se skrivao iza konja namjeravao napasti, sad je promijenio mišljenje. Znao je da nema posla samo s jednim protivnikom. Bacio se na

sedlo. Revolver je držao u ruci, ali ga nije namjeravao upotrijebiti. Ležeći na sedlu, protjerao je konja jureći kao da ga sâm vrug tjera. Gus se nasmije pa doviknu Dolphu:

— Vрати se konjima!

Dolph ga posluša, iako nerado. Tad Gus ponovo pogleda dolje i ugleda pastuha, što se očigledno oslobodio onoga drugog jahača što je pobjegao. A jahač koji je upravo projurio kraj njega, očigledno nije obraćao pažnju na toga plemenitog konja. Nestao je iza stijena, istim putem kojim je i došao.

Gus je osluškivao udaranje kopita po kamenu, koje se sve više gubilo. Bio je siguran da se jahači više neće vratiti. Sad je i sâm krenuo prema svojim konjima.

Dolph je kružeći jahao oko krda. Konji su, doduše, bili još pomalo uznemireni zbog pucnjave, ali bilo je očito da neće biti neprilika. Priblžavajući se konjima, Gus doviknu svom bratu:

— Uхвати mi dobra konja!

Dolph krenu prema jednom i vješto ga uhvati, iako se konj opirao. Gus ga je ponosno promatrao. Dolph je doista bio dobar učenik, iako mu to nije želio priznati jer je dječak već ionako bio dovoljno umišljen. Gus je šuteći pričekao da mu brat dovede konja. Dolph je znao da je to izveo vrlo vješto. Ništa nije rekao, samo je zapitao:

— Što se, zapravo, dogodilo tamo dolje? Tko je pucao na tebe?

— Neki momci što su vodili pastuha — odvrati Gus. — Zamijetili su da sam ih spazio; pa su zapucali na mene. A ja sam im uzvratilo. Jedan od njih ubio je moga konja.

— Šteta bio je to dobar konj. A ti nisi ubio nijednoga od njih? — prezirno će Dolph.

Gus pomisli da bi vjerojatno i on

bio tako govorio kad je započeo rat. Pogledavši Dolpha, zapita:

– A zašto bih to učinio?

– Pa oni su pokušali ubiti tebe, zar ne?

– Možda. A možda su me željeli samo otjerati. Stoga sam ja otjerao njih. Trebao si vidjeti kako su brzo nestali.

Dolph se nasmiješi. Gus je osedlao konja.

– Krenut ćeš za njima?

– Ne, gotov sam s njima. Poći ću po svoje sedlo. A zatim ću uhvatiti pravoga, čistokrvnog pastuha. Ti mi lopovi duguju konja.

II

Počelo se daniti. Konj je mirno pasao kraj potoka. Snažan, krasan konj. Gus je već vidio lijepe čistokrvne konje, ali još nikada nekog poput ovoga.

– Hoćemo li ga zadržati? – zapita Dolph.

Gus pogleda konja i osjeti žarku želju za njim.

– Ne! – odvrati ipak.

– Zašto ne?

– Nije to, brate, divlji konj bez icipjeg znaka na sebi.

– Ne vidim znaka.

– To ne znači da ne pripada nikome.

– Ne pripada nikome u našem Teksasu – primijeti Dolph. – Ako ga povedemo sa sobom kući, nitko ga nikada neće pronaći. Mogli bismo početi uzgajati plemenite konje. To nam je potrebno. Dobro čistokrvno stado.

– Jest – složi se Gus. – Ali daleko smo od Teksasa. Rekao bih da su oni lopovi prošle noći nastojali ukrasti toga konja kad sam naletio na njih. Zacijelo će ljudi krenuti u potragu za njim. Kad bi nas uhvatili, vjerojatno bi nas objesili a to našoj obitelji ne bi koristilo.

– Ni nama – složi se Dolph i pogleda pastuha. – Nećemo ga valjda samo tako pustiti, zar ne?

– Ne. Zbog njega sam izgubio svoga konja. Moram to nekako nadoknaditi – odvrati Gus.

Dolph ga je neko vrijeme promatrao, a zatim predloži:

– Možda dobijemo nagradu ako ga vratimo vlasniku?

Gus kimnu. I on je već pomislio na to.

Dolph predloži:

– Mogli bismo kupiti dobrog postuha kad nam taj tvoj Englez plati naše konje.

– Možda.

Dolph zamijeti sumnju u Gusovu glasu.

– Pa bit će to mnogo novca.

– A naša obitelj ima mnogo dugova. Imamo i dvije neudate sestre.

– Dok je govorio. Gus se sjetio novog modela vinčesterke koji je vidio prošle godine u Dodge Cityju. Već je odavno želio takvu pušku. Morao je izdržavati obitelj otkako se vratio iz rata i zatekao svog oca nepokretnog zbog reume. Njegov je stariji brat poginuo. Morao je raditi mnogo godina za malu plaću. Za njega je preostalo zaista malo. Sad je Dolph bio dovoljno star da i sâm pomogne, pa je Gus mogao poželjeti i nešto za sebe: novi revolver, dobro sedlo, rukom izrađene čizme i nešto novca u džepu. Ali obitelj je bila prva. Obitelji je bila potrebna sigurnost. Dobro stado konja moglo je za njih značiti mnogo.

Englez je ponudio mnogo novca za ove konje. Dovoljno da se plate dugovi i da još nešto preostane za Gusa i Dolpha. Pogledavši svog brata sa strane, Gus reče:

– Jesi li voljan svoj dio od ove prodaje uložiti u kupnju pastuha?

– Što? – Dolph se toga nije sjetio. I on je poput Gusa namjeravao uživati u tom novcu. Kupiti neke stvari o kojima je sanjao i provesti se. – Sav svoj novac?

– Bit će potreban tvoj i moj novac i još nešto više ako želimo kupiti dobra konja – objasni mu Gus.

Dolph je pomno promatrao konja. Bila je to krasna životinja. Možda bi trebalo žrtvovati svoj novac i nabaviti takva konja. Zapita Gusa:

– Misliš li da bismo mogli kupiti ovoga?

– Za takva konja trebali bismo uložiti sav novac koji ćemo dobiti za ove konje.

– Toliko? – začudi se Dolph.

– Možda još i više.

– Možda bi bilo pametnije da smo izgubili svoje konje, a sačuvali ovoga. Trebali bismo se brzo vratiti kući s njim, prije no što netko dođe ovamo i pronade ga.

– Zbog takva konja slijedili bi nas sve do Teksasa i tamo bi nas objesili – odvratila Gus.

Kad su se vratili svojim konjima, Gus pomisli što bi dobar pastuh značio za njih. Ali rekao je Dolphu istinu. Bilo bi preopasno zadržati ga. A kupovanje dobra konja značilo bi za obitelj da će njihove brige potrajati sve dotle dok ne prodaju prvo ždrijebe.

Možda će dobiti lijepu nagradu kad vrata konja, pomisli Gus. Možda bi on i Dolph mogli uložiti svoju dobit zajedno s tom nagradom i kupiti konja, a da im pri tom ipak preostane još nekoliko dolara.

Možda.

Odlučio je da krene naprijed s konjem. Nije želio nikakvih neprijava. A htio je, osim toga, da konji budu dobro odmoreni kad stigne s njima na Englezov ranč. Bit će

lakše bude li odijelio toga konja od stada.

– Kreni polagano za mnom – naredi Dolphu. – Srest ćemo se kod Boswicka. To bi trebalo biti s druge strane doline. Boswick mi je rekao da ne možemo mimoći ranč kad se jednom nađemo u dolini.

– Velik je, zar ne? – raspita se Dolph.

– Sudeći po njegovim riječima, najveći je u okolici. A mora i biti kad može platiti pedeset dolara za svakog od ovih konja.

Dolph nikada u životu nije vidio pedeset dolara odjednom. A njegov će dio biti dvostruk. Za cijelo vrijeme dugotrajnog putovanja mislio je samo na to kako će ga potrošiti. Ali pri tom, dakako, nikada nije ni pomislio da bi za taj novac mogao obitelji kupiti konja. Morao se nasmiješiti.

Gus je shvatio zašto se smije. I on je priželjkivao novac. Posumnjao je da bi taj divni konj mogao pripadati onome bogatom Englezu. Boswick je očito doista posjedovao mnogo novca kad je mogao ponuditi pedeset dolara za svakoga mustanga. Vjerojatno će dobiti lijepu nagradu za pastuha. Možda je Gusa ponovo zapala sreća koja ga je izneverila za vrijeme rata. Možda ga sreća sada neće ostaviti i bit će kraj teškim vremenima. Možda će moći kupiti vinčesterku, pa čak i početi razmišljati o ženi i vlastitoj obitelji. I on se nasmiješio Dolphu.

– Srest ćemo se na ranču – reče tapšući svoga konja. Zatim povuče uzde i krene prema cesti.

Vjetar mu je puhao u lice. Pastuh više nije osjećao miris kobilâ. Kaskao je brzo s Gusom kao da zna da kreću njegovu domu i kao da se tome raduje. Cesta je bila dobra i polagano se uspinjala. Ju-

tro je bilo svježije i prozračno. Obećavalo je divan dan. Gus je žurio prema ranču kako bi što prije dovršio svoj posao s Boswickom.

Goneći stado, Dolph je krenuo polaganije za njim.

Gus je ugledao ranč prije no što se nadao. Cesta je zavijala, a ranč se iznenada našao pod njim. Pred njim se ukaza divna zelena dolina. S brda su se prema njoj spuštale kamene stijene i rukavci šume, dijeleći dolinu u nekoliko pašnjaka. Na njima je ugledao skupine stada. Vjerojatno su sva pripadala Boswicku.

Zaustavio se na uzvisini s koje se pružao dobar pogled na cijeli ranč. Pred njim se cesta počinjala spuštati obilazeći jezičke šume što su prodirali u dolinu. Zamijetio je tragove kotača što su skretali ulijevo vodeći prema nekim kućama, u kojima je vjerojatno živio taj Englez.

Velika je kuća stajala po strani, uz padinu obraslu šumom. Bila je to kamena dvokatnica sa dva dimnjaka. Otvoreni su prozori bili prekriti zavjesama. Natkriti hodnik pružao se s prednje strane kuće. U pozadini, poput repa slova T, bila je prigradena kuhinja. Iz dimnjaka se dizao dim.

S druge strane velikog dvorišta stajale su staje i gospodarske zgrade. U blizini se pružala duga, niska kuća u kojoj su stanovali radnici. Nekoliko se koraka pružala uz drugu nisku, dugu zgradu poput staje.

Gus ugleda u koralu mnogo brojne konje. Pomisli da Englez vjerojatno ima vrlo mnogo tih životinja. Pitao se zašto želi nabaviti i više. Što će mu njegovi mustanzi? Ali dok je Englez namjeravao platiti za njih, to ga se nije ticalo.

Na ranču nije bilo nikoga, ali je ipak zamijetio kako se neki jahači

kreću među obližnjim drvećem. To su vjerojatno bili konjušari koji su krenuli u potragu za nestalim pastuhom.

Osvrnuvši se, zamijeti svoje konje na visoravni. Dolph je prilično zaostao za njim. Nadao se da nema neprilika s konjima, jer ih je sada morao voditi sâm. Pričekao je dok se nisu pojavili svi konji, a za njima i Dolph. Domahnuo mu je, a Dolph mu uzvрати pozdrav. Sve je bilo u redu. Gus krenu dalje.

Kad je put zakrenuo među drveće, iznenada postade hladno, a i miris se promijenio. Gus ga počeo udisati zamijetivši da nešto nije u redu. Iznenada začu nešto među drvećem iza sebe. Okrenuo se da bi pogledao preko ramena.

– Stanite! – začu se nečiji odlučan glas. Bio je uvjeren da je revolver uperen u njegova leđa.

Podigao je ruke tako da ih je čovjek iza njega mogao dobro vidjeti. Mičući se polagano, uspjelo mu je napokon okrenuti glavu.

Jahač je bio crvenokosi mladić, na velikom konju tankih nogu. U ruci je držao kolt. Očigledno se osjećao nelagodno, kao da nije bio naviknut prijetiti ljudima revolverom. Ali činilo se da je odlučio učiniti ono što je bilo potrebno.

Gus pomisli da je to vjerojatno bio jedan od radnika s ranča, koji je krenuo u potragu za pastuhom.

– Što se dogodilo? – zapita ga mirno.

– Ne mičite se! – Jahač podigne revolver i zapuca kako bi nekome dao znak. Pastuh se prestrašeno trgnu. Zaplesao je na kraju uzda. Gusov se konj također uznemirio. Gus ga je držao čvrsto. Nastojeći smiriti konje, on će mladiću:

– Prestrašili ste moje konje!

– To nije tvoj konj! – Jahač revolverom pokaza na pastuha, a zatim ga ponovno uperi u Gusa. – Nemoj nešto pokušati jer ću ga upotrijebiti.

– Ne namjeravam ništa učiniti – odvrati mu Gus.

Pucanj je doveo još jednog jahača, mladića u farmerskoj odjeći, revolvera zataknutu sa strane, puške prebačene preko sedla, a jahao je snažna, visoka konja. Nosio je šešir sa širokim obodom. "Kosa mu je bila svijetloplava, a oči modre i hladne.

– Uhvatio sam ga, gospodine Edward! – viknu crvenokosi.

Plavokosi mladić kimnu. Sumnjčavo je promatrao Gusa. Njegov je glas bio oštar i odlučan kad ga je zapitao:

– Tko si ti?

– Gus Widner – promrmlja Gus promatrajući ga. Ta svijetla kosa, modre oči i vitak stas bili su mu nekako poznati.

– Odakle ti taj pastuh? – zareži Edward.

Gus je oklijevao kad je na Edwardovu licu zamijetio obiteljsku sličnost.

– Vi ste rođak Harryja Boswicka, zar ne?

To pitanje kao da se uopće nije svidjelo mladom Edwardu. Ljutito je pogledao Gusa.

– Odgovori odakle ti taj konj!

Gus se pitao nije li Edward možda nezakoniti sin Harryja Boswicka. Mladić je mogao biti i Boswickov sin, ali nije bio ljubazan poput njega.

– Našao sam ga kako trči prerijom – odgovori mladiću. – Zna li kome pripada?

– Našao si ga? – Edward očito nije bio uvjeren u to. – Trčao je prerijom?

Gus nije volio zapodijevati svađu, ali Edward mu nije ostavio druge mogućnosti.

– Da! – odvrati oštrim glasom.

Edward očito nije bio strpljiv. Činilo se da je namjeravao šakama izvući od Gusa sve potrebne obavijesti. Ali u to začuše kako se približava još jedan jahač. Edward kao da se prestrašio. Odahnuo je tek kad ga je ugledao.

Prema njima je jahao čovjek srednjih godina, sjedokos i širokih ramena. Reklo bi se da je do nedavno bio snažan i odlučan, ali sada je koža na njegovu licu počela popuštati i salo mu je obavijalo struk. Čovjek je proživio svoje najbolje godine i to je znao. U očima kao da se nazirao očaj, kao da je duboko u sebi skrivao neku strašnu istinu.

Pri pogledu tih očiju Gus osjeti na trenutak duboku žalost, spoznaju da i njemu izmiče vrijeme ostavljajući mu samo brazgotine i tugu. Govorio je samom sebi da će se sve to promijeniti. Danas, kad dobije novac za konje, sve će biti drukčije.

– Uhvatio sam ga, Eli! – govorio je crvenokosi došljaku.

Sjedokosi čovjek kimnu. Oštro je promatrao Gusa svojim tužnim očima.

– Što ti misliš? – obrati se Edwardu.

U tom se pitanju skrivalo nešto što je Edward razumio. Zamišljeno odgovori:

– Rekao je da je našao Cezara kako trči prerijom.

– Kad sam naletio na njega, jahao je prema ranču – izjavi onaj crvenokosi.

– Šuti, Ned! – prekinu ga Edward.

– Možda je doista našao Cezara – primijeti Eli.

Izraz Edwardova lica odavao je duboko nepovjerenje.

Gusu se ta dvojica nisu svidjela. Nije im ništa želio objasniti. Stoga podrugljivo primijeti:

– Rekao bih da je to vrlo vrijedan konj. Očekujem veliku nagradu kad ga vratim njegovu vlasniku.

– Doista je očekuješ? – ljutito primijeti Edward.

– Ušuti, Edwarde! – prekinu ga Eli. – Ako je Cezara doista našao, onda ima pravo na to. Morat će dobiti nagradu što ga je vratio. Čovjek poput njega obično ne posjeduje ništa do rupa u džepovima. Bude li dobio tu nagradu, otići će u Denver i dobro se pozabaviti. Čovjek koji vraća konja poput Cezara doista zavređuje nagradu, zar ne?

Crvenokosi Ned kimnu, zavidjevši očito Gusu zbog novca i zabave u Denveru.

Edwardu to očigledno nije bilo drago.

– A što ako Cezara nije našao baš na taj način? – zapita.

– To i nije tako važno dobijemo li mi Cezara, a ovaj čovjek ono što želi. – Eli se okrenu Gusu. – A ti bi htio odjašiti sa džepom punim novca, zar ne, kauboju?

Eliju je očigledno bilo najvažnije da Gus ode s ranča. Čak mu je za to htio i platiti. Pitajući se bi li Edward i Eli mogli biti ona dvojica od sinoć, Gus primijeti:

– Dakako. Ali moram prvo obaviti neki posao s gospodinom Harryjem Boswickom. Poznajete li ga?

Edward se nasmije. Eli stisnu oči promatrajući pažljivo Gusa.

– Kakva to posla imaš s gospodinom Harryjem?

– To se tiče samo njega i mene.

– Slušaj, kauboju... – započe Eli prijetećim glasom, ali zašuti pogledavši Neda. Crvenokosi ga je po-

zorno promatrao i slušao što govori. Zato mirno nastavi: – Ned, odvedi Cezara na ranč. Neka ga uredi i nahrane.

Ned poslušno krenu s konjem prema Gusu želeći dohvatiti Cezarove uzde. Ali Gus mu ih ne da.

– Neću tog pastuha predati nikome dok ne budem siguran da ima pravo na njega.

Edward je pocrvenio od bijesa. Nije volio da mu se netko suprotstavlja. I više od toga: kao da se nečega plašio.

– To je moj konj – reče brzo.

– A tko ste vi? – raspita se Gus.

– Ja sam ovdje gospodar.

– Ovdje je gospodar gospodin Harry Boswick – odmahnu Gus.

– Neka vas vrag nosi! Poslušajte...

– Prekini, Edwarde! – prekinu ga Eli. – Nemoj se uzbuđivati zbog toga glupana. To se ne isplati.

– Neću da se vrzma ovuda – procijedi Edward kroz zube. – Ne želim da pođe ocu, da ga smeta.

– Smiri se! – Činilo se kao da Eli želi ukrotiti divljeg konja. Okrenuo se prema Gusu i nastavio istim tonom: – Kauboju, ne želimo ti nanijeti neprilike. Htjeli bismo ti samo pomoći. Dolaziš iz Teksasa, zar ne?

– Da! – odgovori Gus pitajući se zašto je to važno.

– Jesi li ikada bio u Koloradu?

– Jesam.

– Ovdje život nije lak. Zime su proketo hladne. Ovdje će ti se rep zimi smrznuti.

– Sada nije zima. I još je neko vrijeme neće biti.

– Zima dolazi brže no što možeš i zamisliti. Momak poput trebe ne bi htio proboraviti zimu ovdje. Zacijelo se želiš vratiti na jug. I to brzo. Možeš se vratiti s nagradom koju ćeš dobiti jer si našao Cezara. –

Eli pogleda Gusa od glave do pete.
– Momak poput tebe zadovoljio bi se sa četrdeset dolara, zar ne?

Gus kimnu.

– Četrdeset dolara? Nije li to odviše? – zapita Eli Edwarda.

– Nije. Mislim da mu mogu dati toliko – izjavi velikodušno Edward.

Eli se nasmija Gusu pokazujući zube.

– Što kažeš, kauboju? Dobit će mjesečnu plaću za nekoliko trenuta rada.

Gus se pretvarao kao da razmišlja o ponudi.

– To i nije mnogo za tako dobrog konja.

– Pa toliko koliko dobivaš za mjesec dana gutanja prašine kad goniš stado – bunio se Eli.

– Da! – složi se Gus. – Samo što ne gonim stado već prodajem konje.

Eli je teškom mukom sačuvao prijazan izraz lica.

– Toga konja naćeš prodati, nije tvoj.

– Ne prodajem njega. Ali gore me čekaju konji koje namjeravam prodati gospodinu Boswicu. Kad jednom sredim posao s njim, rado ću uzeti nagradu i otići.

– Bože moj! – zaviče Edward.

– Ti si onaj prokleti Teksašanin.

– Da! – nasmija se Gus.

– Gubiš vrijeme, kauboju – primijeti Eli. – Gospodin Harry ne namjerava kupovati konje. Ne moraš zbog toga poći na ranč.

– Rekao je da ih želi kupiti – odvrati Gus. – Sreo sam ga prošle godine u Dodgeu i ugovorio s njim taj posao. Doveo sam mu konje koje je želio. Siguran sam da će htjeti razgovarati sa mnom.

– Predomislio se. Ne želi ih – reče Eli. – Kad bih bio na tvom

mjestu, odveo bih ih nekamo drugamo.

– Ukoliko ih ne želi kupiti, moći će mi to reći i sâm – ustvrdi Gus.

– Proklet bio! – viknu Edward.

– Ne želimo te vaše proklete konje. Zar to ne možete razumjeti?

– Shvatio sam da ih vi ne želite, a nećete ni da razgovaram s gospodinom Boswickom. Pitam se zašto.

Edward kretnjom ruke ušutka Elija koji je upravo želio nešto reći.

– Kauboju, ne bismo htjeli da bilo tko smeta gospodinu Boswicu. Ima nekih neprilika. Ima priličnih briga i nije potrebno da razmišlja još i o neakvim prokletim konjima.

– Kakvih neprilika? – zapita Gus.

– Poslušaj, kauboju – nastavi Eli nastojeći i dalje ostati ljubazan

– gospodinu Harryju ovog trenutka nisu potrebni novi konji, a mi ga želimo zaštititi. Ukoliko ne želite neprilika, bit će najbolje da se vratite odakle ste i došli i odvedete konje iz doline. Jeste li me razumjeli?

– Ne bojim se malih neprilika samo ako mogu dobro zaraditi – nasmija se Gus. – Gospodin Harry Boswick ponudio mi je dobru cijenu pa namjeravam poći po novac. – Zatim se okrenu prema Nedu. Kakvu god tajnu Edward i Eli dijelili, Ned nije imao udjela u njoj. Ukoliko se dogodi neko nasilje, Ned će mu biti svjedokom. A to vjerojatno Eli neće željeti. Nedova nazočnost zaštitit će ga i od metka u leđa. Stoga nastavi: – Ned, bit će najbolje ako ti i ja odvedemo pastuha gospodinu Boswicu.

Ned nesigurno pogleda u Elija i Edwarda.

Eli duboko uzdahnu i kimnu. Gus krenu u Nedovoi pratnji. Iza

njihovih leđa Edward i Eli su nešto šaputali.

III

Gus je jahao prema ranču u pratnji Neda koji je šutio. Osjećao je da se Ned boji neće li s njim doći i neprilike na ranč. Gus nije želio izazvati pometnju. Nije bilo važno jesu li Edward i Eli bili ona dvojica koji su sinoć vodili pastuha. Gus je želio samo da ga ostave na miru. Htio je prodati konje i vratiti se kući. Ipak ga je zanimalo što se događalo na ranču. Stoga zapita Neda:

– Edward je sin gospodina Boswicka, zar ne?

– Da! – potvrdi Ned.

– Ne ponaša se baš poput bogataša.

– I nije bogat. Ali ne treba da govorim o tome.

– Tako je – složi se Gus.

– Stvar je u tome – nastavi Ned, jer su neke činjenice o Edwardu bile svima poznate – što on radi na ranču kao radnik poput svih nas. Spava s nama i dobiva jednaku plaću kao i mi.

– Doista? – zapita Gus podignuvši obrvu.

– Gospodin Harry nije običan Englez – kimnu Ned. – Zaista voli ovu zemlju. Htio je tako odgojiti i svog sina. Kao pravog rančera. A to mu je uspjelo. Edward je ovdje predradnik. Izvrsno obavlja svoj posao. Samo što ocu baš i nije zahvalan za to.

– Moram priznati da ni meni ne bi bilo drago kad bi moj otac postupao sa mnom kao s najmljenim radnikom – izjavi Gus. Okrenuo se. Edward i Eli još su nešto razgovarali. Dolph se još nije pojavio s konjima.

– S gospodinom Edwardom je sve u redu dok se ne napije – na-

stavi Ned. – Gospodin Edward je strog, ali nije loš.

– Eli im nije rođak?

– Eli Tyler? – nasmiја se Ned.

– Ne, nije. Ali to me se doista ne tiče.

Gus pogleda prema kući. Pred njom je stajala neka žena i promatrala ih zaklanjajući rukom oči. Bila je oniska i crnokosa. Djelovala je poput Indijanke.

– To je domaćica, Maria – objasni mu Ned. – Indijanka. U kući nema nikoga jer svi traže Cezara. Gospodin Harry je bio vrlo uzbuđen kad je saznao da je netko ukrao toga konja. – Iznenada se Ned okrenu prema Gusu. – Ne shvaćam kako je Cezar mogao izaći iz staje ako mu netko nije pomogao.

– Možda je to netko i učinio – složi se ljubazno Gus. – Možda su se kradljivci prestrašili i pustili ga na slobodu.

– Možda. – Ned nije bio osobito uvjeren u to. – Gospodine, nadam se da ne želite prevariti gospodina Harryja. To ovdje nikome ne bi bilo drago. – Ned zatim sjaha i otvorila vrata korala. Pastuh ga počeo pretraživati kao da se prestrašio da se za vrijeme njegove odsutnosti nešto promijenilo. U to Gus začu iza sebe korake. Netko je trčao po utabanoj zemlji dvorišta. Okrenuo se i zamijetio djevojku što je trčala prema njemu. Podigla je objema rukama suknju i približavala mu se poput košute. Bila je oniska i vitka, s gustom plavom kosom koju je skupila vrpcom na potiljku. Vrlo mlada, još gotovo dijete.

– Ned, pronašao si ga! – zaviknula je oduševljeno.

– Da, gospodice... ne, gospodice – pocrveni Ned. – Ovaj ga je čov-

jek našao. – Ned pokaza glavom prema Gusu.

Djevojka naglo zasta pogledavši Gusa. Bila je nalik na Edwarda, ali lice joj je bilo finije. Pogledavši joj u oči, Gus zamijeti da se u njima nazire neka duboka toga. Shvatio je da ona više nije dijete već žena.

– Gospodice! – skinu šešir.

– Gospodice Vicky – reče Ned djevojci – ovo je Gus Widner iz Teksasa. Našao je Cezara i doveo ga kući.

– A ja sam Victoria Boswick – nasmija se djevojka pruživši Gusu svoju malu ruku. – Cezar je najmiliji konj mog oca, pa sam vam zahvalna što ste ga doveli kući. Bili smo vrlo zabrinuti zbog njega.

– Da, gospodice! – Gus se jedva usudio prihvatiti tu nježnu ručicu. Put iz Teksasa bio je dug. Za cijelo to vrijeme sanjao je o mekim, nježnim ženama. Pomislio je kako je velika budala.

– Otac će vam zacijelo željeti zahvaliti što ste doveli Cezara. Vjerujem da će vas nagraditi.

– Gdje je vaš otac? – nakašlja se Gus.

– Krenuo je u potragu za Cezarom. Vjerojatno je otišao predaleko a da bi čuo onaj pucanj. Kad sam ga čula, znala sam da su pronašli Cezara. Poslala sam Mariju na stražu. Ned, potražite oca i javite mu što se dogodilo.

– Da, gospodice! – Ned je ponovno pocrvenio. Popeo se na konja i brzo odjahao.

– Jeste li vi možda onaj Teksašanin koji je ocu trebao dovesti divlje konje? – zapita Vicky okrenuvši se prema Gusu.

– Jesam! Sreo sam vašeg oca prošle godine u Dodgeu.

– Divno! – Njezino je lice zasjalo od zadovoljstva. – Otac se već pitao hoćete li napokon stići. Jedva

čekam da ih vidim. Razlikuju li se od naših konja?

– Imaju četiri noge i rep. Ali ne biste ih mogli zamijeniti s Cezarom.

– Upravo to otac želi – kimnu djevojka. – Želi drukčije konje. Htio bi uzgajati ovdje što više raznih vrsta.

– Zašto? – Gus je uživao u razgovoru s njom.

– Provodi pokuse u uzgoju konja. Zato su mu potrebne razne vrste konja. Ima nekih divnih zamisli u vezi s Darwinovom teorijom. Misli da će mu uspjeti uzgojiti konja budućnosti. Sve je to vrlo uzbudujuće.

Gus nije sasvim dobro razumio o čemu je govorila, ali se nasmiješio zbog njezina oduševljenja. Bila je dražesna. Ali i u trenucima uzbudjenja njezin je pogled skrivao duboku tugu. Pitao se koji je tome razlog.

– Jesu li to vaši konji? – zapita iznenada pokazavši rukom prema cesti.

Okrenuvši se Gus zamijeti svoje konje. Dolph ih nije vodio sâm. Pratio ga je dvanaestak jahača. Dvojica od njih bila su Edward i Eli.

– Da, gospodice! – potvrdi Gus. – Kamo bismo ih odveli?

– U veliki koral. Hoće li svi stati u nj?

– Hoće. Ali ne smiju predugo ostati zatvoreni. – Krenuo je prema ogradi da je otvori kako bi propustio konje.

– Kako se ti konji razlikuju od naših! – zaviknu Vicky koja je krenula za njima. – Kako su šareni!

Izenada se nešto dogodilo tako brzo da Gus nije vidio što je to bilo. Zamijetio je samo kako su se konji uzbudili i pojurili prema njemu. Pravi stampedo. Vicky je kriknula. Raskolačenih očiju promatrala je

konje što su jurili prema njoj. Kao da se ukočila od užasa. Konji su jurili prestrašivši se nečega. Sad su već bili posve blizu. Još trenutak i bacit će je na zemlju. Gus se bacio prema njoj i srušio je. Zatim se otokotrljao držeći je u zagrljaju. Ograda korala bila je dovoljno visoka da se čovjek mogao podvući pod nju. Gus gurnu Vicky ispod ograde u koral. Ali ni tamo nisu bili sigurni. Neki od prestrašenih konja ušli su u koral i sad su jurili po njemu. Gus je zadržao djevojku na zemlji pod ogradom. Osjećao je na grudima toplotu njezina tijela, miris njezinih grudi. Srce joj je žestoko udaralo. Zatim su konji prošli. Ispustio ju je i ustao. Pružio joj je ruku da joj pomogne. Vrpca joj se razvezala, a kosa je sada bila pravi zlatni vodopad. Lice i odjeća bili su joj prijavili. Njene je obraze obililo žarko rumenilo.

– Oprostite! – reče Gus. – Mogli su vas zgaziti.

Pokušala je nešto reći. Ali bila je i odviše uzbuđena. Pogledala je svoju zaprljanu haljinu i otrčala prema kući. Zastala je pred njom i okrenula se. Zatim je ušla u kuću.

Gus se pitao zašto se tako naljutila. Je li osjetila njegove misli kad mu je bila tako blizu? Ili je možda i sama mislila na nešto slično? Bila je dražesna djevojka. Bilo bi divno kad bi ga zavoljela.

Jahači su skupili odbjegle konje i sada su ih tjerali u koral. Gus im je pomogao. Upravo kad su zatvarali vrata korala, neki je jahač zavi-knuo:

– Eno gospodina Harryja!

Okrenuvši se, Gus je zamijetio Neda i još nekolicinu drugih jahača kako se približavaju ranču. Svi su bili jednako odjeveni, ali čak ni iz te daljine nije bilo teško prepoznati Harryja Boswicka. Bio je to

onizak čovjek, ali je jahao uspravno i ponosno na čistokrvnom konju, koji je bio viši od Cezara. Pretežak za dobrog kauboja, pomisli Gus. Harry Boswick držao je uzde objema rukama. Kad je dojahao pred Gusa, zaustavio se, a kraj njega je stao Ned.

– To je momak koji je pronašao Cezara! – primijeti pokazavši prstom na Gusa.

Boswickov je pogled odavao veliko uzbuđenje. Bio je nalik na Vykyn.

– Vi ste Teksašanin koga sam sreo u Dogde Cityju?

– Da, gospodine! – odgovori Gus.

– Gospodine Harry, moram razgovarati s vama! – reče u to Eli pristupivši Boswicku.

– Samo trenutak. – Boswick okrenu leđa Eliju. – Dovedi ste mi konje iz Teksasa! Drago mi je što ste došli, gospodine... Weiser, zar ne?

– Widner. Gus Widner.

U to je dojahao Dolph i zaustavio se kraj brata. Gus pokaza na njega.

– To je moj brat Dolph.

Boswick ga pozdravi a zatim pođe konjima u koral. Promatrao ih je znatiželjno stojeći ispred ograde. Bili su to mali konji, poput ponija. Imali su kratke noge i snažne vratove. Nekima su od njih noge obrasle dugom dlakom. Repovi su im bili dugi i gusti. U usporedbi s Boswickovim konjima djelovali su bijedno.

– Zanimljivi su – primijeti Boswick. – Nalikuju na ponije.

Gus nije poznao ponije. Ali zamijetio je razočaranje u Boswickovu glasu.

– To su konji koje ste tražili. Pravi divilji konji. Nijedan od njih još nije na sebi nosio sedlo. Možda i nisu lijepi, ali će se boriti protiv

vas svom snagom, a kada ih ukrotite, učinit će za vas sve. Izdržat će i ono što bi drugoga konja ubilo.

– Doista? – U Boswickovu se glasu osjeti nada. Ali još nije bio posve siguran da li ga Gus ne vara.

– Uvjerite se sami – predloži Gus.

I Dolph je, promatrajući svoje konje, zamijetio kako bijedno djeluju u usporedbi s Boswickovim. Trenutak se zastidio zbog njih. Ali sad se nasmijao i veselo kimnuo.

– Hoću – odgovori Boswick.

– Dovedi smo vam četrdeset i sedam konja. Odgovara li vam to, gospodine Boswick? – zapita Gus.

– Dakako!

– Dogovorili smo se da ćete nam platiti pedeset dolara po konju.

– Pedeset dolara za svakog konja! – zaviknu uzbuđeno Eli. Njegovo je lice pocrvenjelo od bijesa.

– To je krađa!

– Tako smo se dogovorili u Dodgeu – pogleda ga Gus. – Zato sam i doveo te konje čak iz Teksasa.

– Ne vrijede ni deset dolara po komadu – zaviče Eli.

– Možda u Teksasu i ne vrijede – iskreno prizna Gus. – Ali imali smo prokleta mnogo posla dok smo nabavili upravo takve konje kakve je želio gospodin Boswick. A put dovde bio je vrlo naporan i težak. – On pogleda Boswicka. – Tu smo cijenu dogovorili prošle godine. Dolph i ja morali smo konje dovesti preko pustinja i planina, i evo nas ovdje.

– Mogao sam nabaviti te proklete teksaške mustange u Wyomingu za deset dolara po komadu – obrati se Eli svom gospodaru. Bio je tako uzbuđen kao da Boswick želi te konje platiti njegovim

novcem. – A bili bi k tome i pripitomljeni.

– Ne želim pripitomljene konje – odvrati Boswick. – Htio sam prave divlje konje, rođene u divljini.

– U svim divljim konjima teče miješana krv – progunda Eli. – Konji s rančeva neprekidno bježe i miješaju se s njima.

– Jamčite li mi da su ovo pravi konji iz divljine kamo nisu mogli doći konji s rančeva? – obrati se Boswick Gusu.

– Ne postoji živ čovjek koji bi vam mogao jamčiti da neki mustang nema u svojim žilama krv konja s ranča. Neki ljudi kažu da svi oni potječu od španjolskih konja. Ali Dolph i ja nismo žalili ni najveće napore kako bismo vam nabavili mustange iz kraja u kojem na stotine milja nema bijelog čovjeka. Pretpostavljam da ni jedan od ovih konja nije do sada vidio ni bijelog ni crvenog čovjeka. Takve ste konje željeli, a mi smo vam ih nabavili. Dajem vam svoju riječ.

– Nikada nisu vidjeli čovjeka jer se čovjeku nije isplatilo pozabaviti se s njima – progunda Eli.

– Kupit ću ih – reče Boswick. – Ugovorio sam cijenu za njih i siguran sam da toliko vrijede. Četrdeset i sedam konja po pedeset dolara, to su dvije tisuće tristotine i pedeset dolara. Zar ne, gospodine Widner?

– Tako je – složi se Gus. Bilo je to mnogo novaca, pa mu je glas odavao uzbuđenje. Bilo je to više no što su oni i Dolph mogli inače zaraditi za tri do četiri godine. Doista, mnogo novaca.

Boswicka ta svota očigledno nije zabrinjavala. Sjahao je i predao uzde Nedu. Poput pravog kauboja i on je imao okrugle noge. Glava mu

je dopirala Gusu do nosa. Ali stao je pred njih ponosno i otmjeno.

— Gdje je Edward? — zapita ogledavši se.

— Prije nekog vremena bio je ovdje — odgovori Eli.

— Htio bih da pregleda te konje.

— Neće mu se svidati.

Boswick nije odgovorio. Okrenuvši se prema Gusu i Dolphu, pozva ih:

— Dodite u kuću! Popit ćemo nešto u zdravlje tih vaših teksaških konja.

IV

Ulazna su vrata bila otvorena. Boswick je braću odveo gore na galeriju koja se pružala s prednje strane kuće. Gus začu Vickyn glas. Zvučio je nekako uznemireno. Kao da je nekoga nešto molila.

— Ne, Edwarde! Molim te, nemoj! Znaš i sâm da ne bi smio toliko piti!

— Prokletstvo, nemoj mi govoriti što moram činiti, a što ne! — odgovori bijesno Edward. — Činim ono što želim!

— Edwarde! — viknu Boswick kad je stigao do vrata. Htio je pružiti Edwardu i Vicky priliku da se umire prije no što uđu u sobu.

Odveo je Gusa i Dolpha u veliku prostoriju u kojoj su već bili Edward i Vicky. Edward je držao bocu u rukama. Vicky je gledala u njega, ali se okrenula začuvši očev glas. Zakoraknula je i stala između oca i Edwarda, kao da je željela sakriti brata pred ocem. Ali Edwardu je to bilo svejedno. Prinio je bocu ustima i počeo piti. Činilo se kao da je već prije popio iz nje više od jednog gutljaja.

— Edwarde, stigli su oni teksaški konji koje sam naručio — mirno primijeti Boswick. — Htio bih da ih pregledaš.

Edward spusti bocu. Oklijevao je kao da će to odbiti. Polagano obrisa usta zapešćem, a zatim spusti bocu. Kimnu lagano i prode kraj sestre. Gus se maknuo kako bi ga propustio. Dolph je stajao u vratima. Nije se dovoljno brzo maknuo. Edward ga gurnu i prode kraj njega.

— Hej! — Srdžba planu u Dolphovu pogledu kao da će poći za Edwardom i zadržati ga.

— Stani, brate! — reče Gus tiho ali odlučno. Dolph zastane. Sad su se on i Vicky promatrali. Djevojka se Dolphu očigledno svidala. Nasmiješio se i skinuo šešir.

— Vicky — primijeti Boswick mirnim glasom kao da se ništa neobično nije dogodilo. — Htio bih ti predstaviti braću Widner. Ovo je Dolph, a ovo Gus.

Nasmiješila se Dolphu naklonivši se lagano. Zatim ugleda Gusa, a rumenilo joj obli obraze. Njihovi su se pogledi na trenutak sreli. Podignuvši suknju, djevojka reče:

— Ispričajte me, molim vas!

Boswick pogleda Gusa. U očima mu bljesne pitanje.

— Dodite u moj ured! — pozove ih.

Odveo ih je u prostranu sobu s velikim kaminom. Na njemu punjene ptice i indijanska oprema. Iznad njega na zidu ispunjena glava bizona. I na drugim zidovima visjele su glave manje divljači. U sobi je bila i mala željezna blagajna, a nasuprot pisaći stol od hrastovine. Na stolu je stajao neki stroj kojeg Gus nikad dosad nije vidio. Na njemu četiri reda slova poredanih na tipkama.

— Kakav je to stroj? — začudi se Dolph.

Gus slegnu ramenima.

Boswick je čuo njihov razgovor.

Nasmiješio se i ponosno kazao:

– To je pisači stroj. Pomoću njega mogu se pisati i kopije. Pokazat ću vam.

Otvorivši ladicu pisaćeg stola, izvukao je komad crnoga karbonskog papira i list bijelog papira. Stavio je jedan uz drugi i gurnuo ih u stroj. Zatim je počeo udarati po tipkama. Kad je izvukao list bijelog papira, na njemu su se vidjele neke riječi.

Gus je bio očaran. Njegove su se usne lagano pomicala dok je čitao te riječi. Boswick je napisao njegovo i Dolphovo ime.

– Kako je to moguće? – zapita.

– To je vrlo složen uređaj. Lako je pisati pomoću njega, ali ga nije moguće objasniti – odgovori Boswick, kao da se ispričava. – Izrađen je u Londonu. Ali pisači je stroj izumio vaš zemljak. Čovjek iz Alabame po imenu John Pratt.

Gus nije znao za Pratta. Nikad nije bio u Alabami. Ako ikada pođe u Alabamu – pomislio je – mora potražiti Pratta i zapitati ga kako radi taj stroj.

– Gospodine Boswick – govorio je Dolph – da li biste nam na neko vrijeme posudili taj komad papira. Rado bih ga ponio kući i pokazao majci i ocu.

– Papir je vaš – odgovori Boswick pružajući mu ga.

– Platit ćemo za njega – primijeti Gus kad je Dolph prihvatio papir.

– Ovo je dar od mene – odmahnu Boswick.

– Hvala vam! – nasmija se Dolph. Zatim je pažljivo složio papir i gurnuo ga pod šešir.

– Izvolite sjesti – pokaza Boswick na dva naslonjača kraj pisaćeg stola. – Hoćete li nešto popiti?

– Gospodine, smijem li vas zapitati jeste li vi ubili sve te životinje?

– zapita Dolph, koji još nije sjeo.

Boswick je otvorio jedan od ormara i izvadio iz njega kristalnu bocu i čaše. Okrenuo se i zamijetio da Dolph promatra trofeje na zidovima.

– Ne! – prizna. – Neke i jesam. A neke sam kupio. Ja sam nešto poput amatera prirodoslovca. Nabavio sam neke originalne primjerke američkoga životinjskog carstva. Mojoj ženi to nije bilo osobito drago – pomalo tužno doda Boswick.

Gus je shvaćao njegovu ženu.

Soba je bila nekako tužna zbog svih tih mrtvih životinja koje su ih promatrале iz svakog ugla. Bilo je to kao na nekom svetom indijanskom mjestu punom fetiša i uspomena na mrtve.

Boswick im natoči piće, neku vrstu prilično blagog viskija. Gus ga ispije, a piće ga podsjeti na sarsaparillu. Boswick je natočio i Dolphu i sebi. Nasmiješio se Gusu kao da je neizmjerно ponosan na to piće.

– A sada o novcu – primijeti Boswick pružajući ruku prema ladicu. – Ispunit ću ček na vaše ime.

– Zar nećemo dobiti zlatnike?

– zapita Dolph Gusa.

Gus nije htio uvrijediti Boswicka. Ali i on je želio gotov novac. Oblizao je usne i rekao mu:

– Radije bismo gotov novac.

– Gotov novac? – Boswick je ponovio te riječi kao da ih ne razumije.

– Najradije zlato! – odlučno će Dolph.

– Uvjeravam vas da moj ček svuda u svijetu vrijedi koliko i zlato! – uvrijedi se Boswick.

– U Teksasu ne vrijedi! – pobuni se Dolph. – Radili smo za novac i želimo novac.

Boswick mu je htio odgovoriti. Gus mu domahne neka šuti. Nešto se pomaklo ispred otvorenih vrata ureda. Gus je ustao, položio ruku na revolver i krenuo prema njima. Njegove su mamuze zvečale pri svakom koraku.

– Gazda! – začu se glas Elija Tylera. Eli uđe u sobu i nade se licem u lice s Gusom. Neko ga je vrijeme promatrao, a zatim pogleda Boswicka. – Gazda, zar nešto nije u redu? Pričinilo mi se kao da je netko vikao.

– Nije – reče Boswick. – Sve je u redu.

Gus je bio siguran da je Eli prisluškivao. Stoga mu reče ošto ga promatrajući:

– To se vas ne tiče.

– Eli, pobrini se za Cezara! – naredi mu Boswick, pretpostavljajući također da ga je taj čovjek uhođio.

Eli glasno otpuhnu kroz zube. To je bio nalog njegova gospodara. Pokorivši mu se, okrenuo se i izišao. Gus je pričekao na vratima dok se Eli nije izgubio. Zatim zatvori vrata i ponovno se okrene Boswicku, koji je stajao kraj pisaćeg stola osvježavajući se pićem.

– Zašto odbijate moj ček? – zapita Boswick.

– U Teksasu imamo dovoljno novaca Konfederacije da njime palimo vatru – objasni mu Gus. – Naši ljudi više ne vjeruju nikakvim papirima. Nitko to ne bi uzeo. Nastradali smo za vrijeme rata, a zatim ponovno prilikom panike u sedamdeset i trećoj.

– Kakva ludost! Moja je banka solidna. Moj ček vrijedi koliko i zlato.

– Možda je to tako, ali dok stignemo kući moglo bi se sve promijeniti. Banke mogu i propasti. To se već često događalo. Gospodine Bos-

wick, moj brat i ja imamo obitelj tamo u Teksasu, koja ima mnogo dugova. Računali smo na novac koji ste nama obećali za konje. Ukoliko vaš ček vrijedi koliko i zlato, vama može biti posve svejedno hoćete li nam dati ček ili zlato.

– Nije li tako? – zapita Dolph.

– Tako je – složi se Boswick. –

Gospodine Widner, oprostite, nisam shvatio u čemu je vaš problem. Mislio sam da nemate povjerenja u mene.

– Dat ćete nam zlato?

– Dakako, ako vam je to važno.

Ipak vas moram upozoriti da je opasno u ovom kraju nositi zlato sa sobom. Prije nekoliko dana netko je pokušao provaliti u moju kuću i opljačkati moju blagajnu.

– Ipak ćemo radije uzeti zlato – reče mu Gus.

– U redu. Želio sam vam samo najbolje. Ali nemam toliko zlatnika kod kuće. Otići ćemo u grad, pa ću novac izvaditi iz banke. Morat ćete prenoćiti na ranču.

Dolph je bio razočaran.

– Htio sam večeras poći u grad.

– Zašto? – zapita Gus. – Nemaš ni pare da bi je potrošio na pivo ili žene.

– Mogao bih vam dati predugjam – nakašlja se Boswick. – Dugujem vam nagradu zato što ste doveli Cezara. Rado ću vam sada isplatiti nagradu u zlatnicima. Mislite li da bi stotinu dolara bila dovoljna nagrada?

– Stotinu dolara! – zaviknu Dolph, a oči mu se raširile.

Činilo se da pred sobom već vidi sve to pivo i sve te žene. Gus se nasmiya bratu. On je želio nabaviti pastuha i započeti uzgoj konja. Brat i on mogli su podijeliti taj novac i dobro se zabaviti nakon napornog putovanja. Tada ih možda ne bi to-

liko boljelo kad bi svojim udjelom od prodaje konja kupili pastuha.

– Da, gospodine! – odgovori Boswicku. – To bi odgovaralo.

Boswick pristupi blagajni i otvori je. Nije bila zaključana. Izvadio je malu kutiju i podignuo poklopac. Kutija je bila puna srebra i nešto zlatnika. Gusu se pričinilo da je to moglo biti nekoliko stotina dolara. Doista je čuvao odviše novaca u nezaključanoj blagajni. Ali čovjek poput Boswicka računao je vjerojatno s tisućama dolara. Boswick izvadi nekoliko zlatnika, a zatim vrati kutiju u blagajnu. Upravo kad se okrenuo prema Gusu, kroz otvoreni prozor uleti metak.

Boswick zatetura. Lice mu se zgrčilo, problijedio je, a oči su mu postale staklenaste. Pao je prema Gusu. Taj ga je uhvatio, položio na pod i zaviknuo:

– Dolph, netko je pucao na njega. Pričuvaj ga!

Dolph se bacio na koljena kraj Boswicka. Gus ga prekorači i pride prozoru. Pritisnuo se uza zid kraj njega. Posve nagoniski izvukao je revolver. Brzo je pogledao kroz prozor. Nikoga nije bilo. Metak je došao iz velike daljine. Metak iz puške. Vjerojatno je pucao netko tko se sakrio iz drveća s druge strane dvorišta. Gusu se pričinilo kao da se nešto miče između stakala.

Bilo je predaleko da bi ga mogao pogoditi iz svoga starog revolvra. Opsovao je. Sjetio se da je u pokrajnoj sobi vidio mnogo revolvra i pušaka. Možda bi mu moglo uspjeti izaći na vrijeme i pogoditi onog čovjeka. Dok je tako razmišljao, čuo je udaranje čizama po podu. Netko se približavao uredu.

– Gazda! – zaviknu Eli Tyler. Vrata ureda se otvoriše i u sobi se pojavi Eli s pištoljem u ruci.

Zastao je i u duboko uzdahnuo primijetivši Boswicka na podu. Na Boswickovu prsluku pojavila se krvava mrlja. Zlatnici su ležali razasuti po podu oko njega. Sjajni zlatnici i srebrnjaci. Dolph je klečao kraj Boswicka. Htio je očigledno pomoći ranjeniku. Ili možda sakupiti razasuti novac.

Gus je stajao kraj prozora i brzo se okrenuo kad je Eli uletio u sobu. U jednoj je ruci držao revolver, a druga mu je bila krvava. Eli je upeorio pištolj u njega i naredio kroz zube:

– Bacite revolver!

V

Dakle, Eli Tyler nije pucao, zaključujući Gus. Ali stigao je vrlo brzo. Pucanj je dopro iz dvorišta. I na to je mjesto trebalo obratiti pažnju. Eli je uletio u ured s revolverom u ruci. Dakle, ili je Eli očekivao pucanj ili je prisluškivao u susjednoj sobi. A možda i oboje. Gus pokaza prema drveću s druge strane dvorišta.

– On je tamo vani. Pobjeći će!

– Bacite revolver! – ponovi Eli odlučnim glasom. Očito je namjeravao pucati ukoliko ga Gus ne posluša. A vjerojatno bi se i nekažnjen izvukao kad bi ubio čovjeka koji je s revolverom u ruci stajao iznad njegova ranjenoga gospodara.

Gus je, međutim, bio uvjeren da je Eli znao kako on nije pucao u Boswicka. Pitao se ne želi li Eli možda omogućiti bijeg krivcu. Taj je čovjek već sada imao dovoljno vremena nestati u obližnjoj šumi ili se pomiješati među radnike na ranču. Već je bilo prekasno da ga progone.

S uzdahom punim gađenja Gus turnu revolver u korice, kleknu na

jedno koljeno kraj ranjenika i zapita Dolpha:

– Je li teško ranjen?

– Ne znam – odgovori Dolph držeći jednu ruku na Boswickovu čelu. – Hladan je kao da je mrtav, ali rekao bih da ipak nije tako zlo.

Gus odgurnu bratovu ruku i sâm opipa ranjenikovo lice. Koža mu je bila vlažna, hladna i mrtvački blijeda. Okrenuo se prema Eliju i naredio mu:

– Brzo, donesite pokrivače!

– Skinite ruke s njega! – Eli je prijeteci mahao pištoljem.

– Prokletstvo, donesite pokri-
vače! – zaviče Gus.

– Zar nije mrtav? – zapita nesi-
gurno Eli.

Iznenada netko odgurnu Elija i utrči u sobu. Bila je to ona Indi-
janka koju je Gus zamijetio kad je
dolazio na ranč.

Ugledavši je, Eli doviknu Gusu:

– Proklet bio, ubio si ga!

– On nije mrtav. Donosite pokri-
vače! – reče Gus Indijanki.

Žena pogleda Boswicka, susretne
zatim Gusov pogled, kimnu,
okrene se i brzo izade iz sobe.

Gus tada bolje pogleda Elija. Pod
opaljenom kožom njegovo je lice
bilo blijedo. Kapci su mu treperili.
Gus zaključa da čovjek nastoji doni-
jeti neku brzu odluku. Bio je zbu-
njen, jer nije sve krenulo onako
kako je to zamišljao.

– Metak što je pogodio gospo-
dina Boswicka bio je namijenjen
meni, zar ne? – zapita ga Gus.

– Kako bih ja to mogao znati?
– napadne ga Eli.

– Što to govoriš? – okrenu se
Dolph bratu.

– Stajao sam kraj Boswicka, uda-
ljen od prozora – počeo objašnja-
vati Gus. – Boswick se nagnuo
nad kutiju u blagajni. Svatko je iz-
vara mogao pucati u mene: ali

upravo onog trenutka kad je zapu-
cao, Boswick se uspravio. Da je bio
ispaljen trenutak prije, ili da se
Boswick uspravio trenutak poslije,
metak bi pogodio mene, jer je meni
bio namijenjen.

– Do vraga, Gus... to je... to je...
– promuca Dolph.

Gus kimnu. Promatrao je Elija
nastojeći pročitati njegove misli.
Želio je po nekom znaku saznati
da li je Eli očekivao da netko ubije
njega. Ali Elijevo je lice bilo i od-
više uzbuđeno i uznemireno. Gus
nije mogao ništa pročitati s njega.

Negdje u kući zalupila su vrata.
Iz neke udaljene prostorije trčao je
netko njima sitnim, ženskim kora-
cima.

– Eli! – zaviknu Vicky uletjevši
u sobu. – Što se dogodilo? Maria
kaže...

Nije završila. Zamijetivši Bos-
wicka na podu, s lica joj nesta boje.
Tihim je glasom rekla:

– Oče!

Činilo se da će se onesvjestiti.
Gus ju je uhvatio. Ali ona se smi-
rila. Bacila se na koljena kraj oca.
Dodirnula je njegovo lice prstima
blijedim kao i njezino lice.

– Nije mrtav! – glas joj nije bio
posve siguran.

– Nije – uvjeravao ju je Gus. –
Je li ovdje negdje liječnik?

– Da! – Pritisnula je ruku na
očevo lice. – Tako je hladan! Tako
užasno hladan! – primijeti uzbu-
đeno.

– Indijanka je pošla po pokri-
vače. To će mu koristiti – reče joj
Gus. Htio ju je utješiti, zagrliti je ili
barem uhvatiti njezinu ruku. –
Moramo poslati po liječnika.

– Da! – složi se djevojka. Nasto-
jala se smiriti. – Eli, pođi po dok-
tora Parsona.

– Ali gospodice, taj čovjek... –
Eli očito nije želio otići.

– Požurite! – prekinu ga Vicky.
– Mogli biste poslati i po šerifa
– predloži Gus djevojci.
– On je u susjednom gradu. Pošaljite nekoga po njega – obrati se Vicky Eliju.

– Hoću – odgovori čovjek. Pogledavši Gusa prije no što je napustio sobu, on reče: – Odmah ću se vratiti.

– Gdje su pokrivači? – poviče Gus.

– Evo ih! – odgovori Indijanka trčeći kroz sobu i noseći pokrivače. Bacila ih je na pod i počela pokrivati Boswicka. Vicky joj je htjela pomoći, ali su joj prsti drhtali. Gus je pomogao Indijanki. Kad su i posljednjim pokrivačem pokrili Boswicka, Gus zapita ženu:

– Znete li praviti lijekove? Nešto što će ga ugrijati iznutra?

Indijanka kimnu, ustane i izađe iz sobe.

– Ne bismo li trebali odnijeti ocu u postelju? – zapita Vicky.

– Ne! – odgovori Gus. – Ne bismo ga smjeli pomaknuti prije no što dode liječnik.

Uto se iz pokrajne sobe začuše neki glasovi. Vrao se Eli s nekolici-
nom radnika s ranča. Ljudi su mirno stajali pred uredom. Eli je ušao. Čuo je Vickyno pitanje. Zapita Gusa:

– Jeste li sigurni u to? Nas nekoliko mogli bismo ga odnijeti gore u krevet.

– Ne! – viknu Gus kad su ljudi počeli ulaziti u sobu. Stao je između njih i čovjeka na podu.

– Vidio sam mnogo ranjenika u ratu. Ukoliko se metak nalazi na lošem mjestu, može doći do velike nesreće ako se čovjek pomakne. Neka liječnik odluči.

– Hoćete li ga poslušati? – obrati se Eli ljudima. – On je taj koji je ranio gospodina Boswicka.

– Zašto bi gospodin Widner pucao u mog oca? – zapita Vicky.

– Nema razloga. Nisam pucao u njega – reče joj Gus.

– Zbog novaca – ustvrdi Eli. – Gazda je pred njim otvorio blagajnu, a on se htio domaći novca.

– Gospodin Boswick nam je rekao da u blagajni ne čuva mnogo novaca – suprotstavi mu se Gus. – Rekao je da nas ne može isplatiti u gotovini. Otvorio je blagajnu samo stoga da bi nam dao nagradu za Cezara. Zašto bih ga, dakle, ubio kad nam nije isplatio sve što nam duguje?

– Valjda vam nije htio isplatiti dovoljno visoku nagradu – reče Eli.

– Eli – prekinu ga Vicky – dobro znate da otac nikad ne bi prekršio svoje obećanje.

Gus osjeti da su se prisutni složili s njezinim mišljenjem. I Eli se morao složiti iako mu nije bilo drago.

– Kad sam ušao u sobu – primijeti – stajao je kraj prozora s revolverom u ruci. Upravo se spremao iskočiti i pobjeći.

– S ovim revolverom? – zapita Gus izvukavši ga iz držača. Primijeti Neda i dobaci mu ga.

Ned ga uhvati i začudeno pogleda.

– Pokušaj pucati! – predloži mu Gus.

Ned položi palac na oroz. Zatim podignu revolver prema ljudima.

– Pokvaren je – reče.

– Njime nisam mogao ustrijeliti gospodina Boswicka – primijeti Gus.

– Htjela bih ostati nasamo s ocem – obrati se Vicky ljudima.

– U redu – reče jedan od njih – ionako nas čeka posao.

– Hajde, Eli, čuli ste gospodicu

– obrati se Gus Eliju, koji kao da nije namjeravao izaći.

Zatim krenu iz sobe, a za njima je pošao i Eli. Gus povede Dolpha prema koralu. Nagnuvši se prema bratu, šapnu:

– Pogledat ću odakle je pucano. Pripazi na Elija.

– Misliš li da i on ima neke veze s tim pucanjem?

– Možda. Ako je to učinio, ne bih želio da stigne onamo prije nas i ukloni tragove.

Dolph je još stajao kraj koralu kad se Gus vratio.

– Upravo kad si otišao – reče Gusu – došao je Edward. On i Eli vratili su se zajedno u kuću. Još su ondje. Jesi li pronašao neki trag?

– Tragove konja. Vjerojatno jedan s ranča. Da li se Edward vratio pešice ili na konju?

– Jahao je. Konja su odveli u staju.

– Je li imao pušku?

– Ne znam. Nisam obraćao pažnju na to. Misliš li da je Edward pucao?

– Mogao je.

– Zašto bi pucao na svog oca?

– Vidio sam ljude koji su ukrali pastuha, sjećaš li se? Nisam ih dobro vidio, ali to oni ne znaju. Ako su to bili Edward i Eli, možda misle da bi me trebalo ubiti kako bi me spriječili da to ne ispričam Boswicu.

– Što ćemo učiniti, brate?

– Kad dođe šerif, sve ću mu ispričati i reći mu što mislim. Ionako ne možemo otići oдавде dok ne dobijemo svoj novac.

– Nadam se da se neće predomisliti.

– Valjda neće. Eli ima pravo kad kaže da nitko osim Boswicka ne bi platio više od deset dolara po konju. Ukoliko ih ovdje ne prodamo, morat ćemo ih drugdje dati

po nižoj cijeni. A to bi značilo vrlo dugo putovanje za malo novca. Ali ako se Boswick oporavi, isplatit će nas. U Edwarda nisam siguran. Nadajmo se da Boswick neće umrijeti i sve ostaviti sinu.

Dolph se zamisli. Pogleda Gusa sa strane.

– Ako su te pokušali jednom ubiti, mogli bi to i ponoviti.

– Lako moguće.

– Majci ne bi bilo drago kad bih se vratio kući bez tebe.

– To se neće dogoditi. Moram nešto poduzeti. Eli namjerava sve ljude uvjeriti da sam ja pucao na Boswicka.

– Da, ali to mu neće uspjeti jer to nisi učinio.

– Ne budi baš tako siguran. Mnogi su ljudi visjeli zbog nečega što nisu učinili. Pripazit ću, brate. A uz to ću pokušati saznati što se događa na ranču. Možda uspijemo objasniti sve prije no što šerif dođe. Dobro slušaj o čemu ljudi govore. Možda saznaš nešto o svadi Edwarda i gospodina Boswicka. A pokušaj saznati nešto i o Eliju. Ponaša se poput šefa.

– Edward je predradnik, a Eli je njegov pomoćnik.

– Ponašaju se kao da je Edward pomoćnik. Pripazi se. Eli ne smije znati da se zanimaš za njega. Ukoliko namjeravaju ubiti mene, mogli bi pokušati ubiti i tebe. A majci ne bi bilo drago kad bih se vratio bez tebe. Podi do kuhara. Kuhari obično sve znaju. A kako imaju uvijek mnogo prljavog suda, zahvalni su svakom strancu koji bi im htio pomoći.

– Do vraga! – procijedi Dolph kroz zube, ali krenu prema kuhinji.

Gus zamišljeno obližnu usne. Bio je zabrinutiji za Dolpha nego za sebe. Znao je da može pričuvati

samog sebe. Ali Dolph je još bio mlad i neiskusn.

Neki su se jahači približavali kući. Jedan je bio radnik s ranča, a drugi bradati čovjek u tamnu odijelu. Vjerojatno je to bio liječnik. Eli je izašao iz kuće i doviknuo im neka požure. Dojahali su u galopu. Liječnik brzo skinu s konja crnu torbu i utrča u kuću. Eli za njim. Oko kuće sakupilo se mnogo ljudi koji su uzbuđeno razgovarali.

Gus je bio zabrinut. Za njega je bilo važno da Boswick ozdravi. Ali nije mogao ništa poduzeti. Samo čekati i nadati se.

– Gus! – začu Dolphov glas. Brat mu pruži veliki komad pite. – U kuhinji nije bilo nikoga.

Gus prihvati pitu. Bila je suha i stara. Bolje nego ništa. Proguta zalogaj i reče Dolphu:

– Kuhar je vjerojatno pred kućom s drugima. Stigao je liječnik.

Jedan od ljudi pred kućom pogleda prema Gusu i Dolphu. Gurnu čovjeka kraj sebe i šapnu mu nešto. I onaj drugi ih pogleda. Zatim se odlijepi od ostalih i krenu prema njima. Bio je to čovjek srednjih godina, uskih ramena i širokih bokova. Dok im se približavao, promatrao je pitu u Gusovim rukama, tako da Gus pomisli da je to vjerojatno kuhar.

– Odakle vam pita? – zapita ih ljutito. – Tko vam ju je dao?

– U kuhinji nije bilo nikoga – odgovori mu Dolph – pa sam je uzeo.

– Ukrali ste je!

– Dugo smo putovali i jeli smo ono što smo sami spremili – umiješa se Gus. – Jedva smo dočekali nešto drugo.

– A to je doista nešto posve drukčije – ustvrdi Dolph. – Nalikuje onoj koju naša majka priprema.

– Tad znate što je dobra hrana. Niste poput ovih ovdje koji nemaju pojma o tome. Da li vam je pita dovoljno slatka?

– Upravo je onakva kakva treba da bude – oduševi se Gus.

– Hoćete li još koji komad? – zapita ih kuhar.

Bio bih vam zahvalan – odgovori Gus.

– Gospodine, da sam na vašem mjestu ne bih se zadržavao ovdje – primijeti kuhar svečanim izrazom lica. – Eli Eyler vas ne voli. To ste i sami mogli zamijetiti.

– Što mislite zašto? – upita Gus.

– Ne znam – slegnu kuhar ramenima. – Ne znam mnogo o Eliju. Nije više isti čovjek kakav je bio prije dva-tri mjeseca. Kao da ga nešto muči. Prije je bio poprilično pristojan. Strog ali pravedan. Može mu pomoći jedino to da se riješi svoje jetre ili svoje žene.

– Možda se je već riješio?

– Nije. To bi se već saznalo na ranču. Jetra su mu uništena.

U to se začu liječnikov glas.

– Ljudi, drago mi je što vam mogu javiti da se gospodin Boswick odmara. Izvadio sam metak i očistio ranu. Dao sam mu prašak za spavanje, a gospodica Vicky zna kako ga treba liječiti. Oporavit će se.

– Zar nitko od vas nema baš ni kakva posla? – začu se bijesan Elijev glas. Izašao je, naime, zajedno s liječnikom pred kuću.

Ljudi su se razišli, a Eli je krenuo prema dvorištu ne obraćajući pažnju na Gusa i Dolpha. Nekoliko trenutaka zatim izašao je iz staje vodeći osedlana konja.

– Moram saznati kamo je krenuo – reče Gus svom bratu. – A ti ostani ovdje i pazi što se događa. Edward je još u kući. Ako izađe,

pazi kamo će krenuti. A pripazi i na onu dvojicu – nastavi pokazujući na dva čovjeka s kojima je Eli razgovarao. – Vjerojatno im je naredio da pripaze na nas. Pobrini se da me ne slijede.

VI

Eli nije očekivao da će netko krenuti za njim. Jahao je u galopu ne osvrćući se. Gus je jahao za njim nastojeći da ga ne izgubi iz vida. Provjeravao je ne slijedi li ga netko. Nije bilo nikoga. Nadao se da Dolph nije imao neprilika s onom dvojicom s ranča. Eli je jahao cestom sve dok nije ugledao grad na kraju doline. Zapravo, to i nije bio grad već nekoliko kuća uz cestu i na obližnjoj uzvisini. Skrenuvši sa ceste, Eli je krenuo za tragovima kotača prema nekoj kućici.

Kraj ceste je raslo drveće. Gus se sakrio iza njega promatrajući kako Eli ulazi u kuću. Pred njom je ležao pas, koji je zalajao ugledavši čovjeka. Reklo bi se da je poznavao Elija. On ga je pogladio i pokucao na vrata. Gus nije vidio tko ih je otvorio. Eli je ušao, a vrata su se zatvorila za njim. Pas je opet legao.

Eli nije ostao dugo u kući. Kad je izašao, krenuo je natrag cestom prema ranču. Gus je ostao pod drvećem sve dok Elija nije izgubio iz vida. Zatim je odveo konja na cestu i pogledao prema kući. Bila je to drvena zgrada, dovoljno velika da ima nekoliko soba na prvom i nekoliko soba na drugom katu. Uz zgradu nalazila se mala jednokatna dogradnja na kojoj je pisalo: **PRODAJA I POPRAVAK PUŠAKA – ORUŽAR J. G. NILES.**

Gus se sjeti svoga pokvarenog revolvera. Sreća se doista ponekad služila čudnim putovima. Pritegnuvši uzde, krenu prema kući.

Pas je ustao zamijetivši ga. Bila je to velika životinja, nalik na vuka. Počeo je lajati keseći zube. Očito mu je htio dati na znanje da ih namjerava upotrijebiti. U to se otvore vrata i na njima se pojavi neka žena. Bila je lijepa, u najboljim godinama. Ispod haljine nazarale su se obline. Oči su joj bile vrlo tamne ispod dugih trepavica. Doista lijepe oči, ali crvene od plača.

– Sjedni, Reks! – naredi žena psu.

Pas presta lajati. Sjedne i poče promatrati Gusa.

– Dobar dan, gospodo! – pozdravi Gus. – Imate lijepog psa.

– Grize – odgovori žena čekajući da joj kaže što želi.

– Je li gospodin Niles kod kuće?
– zapita Gus. – Možda bi mi mogao popraviti revolver.

– Pokažite ga! – reče žena. Uzela je revolver od njega i pregledala ga. – Nije iz tvornice Kolt. To je samo kopija. Popravit ću ga.

– Vi ste J. G. Niles? – začudi se Gus.

– Ja sam Dora Niles. Jim je bio moj muž.

– Nikad dosad nisam sreo ženu koja bi se bavila tim poslom – znatiželjno je pogleda Gus.

– Pomagala sam mužu dok je još bio živ. Razbolio se pa sam radila po njegovim uputama. Umro je, a ja sam prilično dobro poznavala taj posao da se i nadalje bavim njime. Jamčim za svoj rad.

Proučavao je njezino lice. Prije nekoliko trenutaka zacijelo je još plakala. Sad je suzdržala suze stojeći mirno pred strancem. Pomislio je da je ona vjerojatno žena sposobna učiniti sve što je namjeravala.

– Bio bih vam zahvalan kad biste mi ga mogli popraviti što brže moguće – reče Gus.

– Neću ga tako lako popraviti kao da je originalan kolt. Morat ću vjerojatno prilagoditi neki dio. Možete li se vratiti sutra?

– Radije bih ga imao još danas, iako ne mogu odmah platiti za njega – prizna iskreno Gus. – Uskoro ću dobiti novac. Možda već sutra. Odveo sam, naime, krdo divljih konja na ranč Boswick i trebao sam novac dobiti sutra. Ali tamo su se dogodile neke neprilike. Nisam siguran kad ću dobiti novac.

Promatrao ju je dok je govorio. Vidio je da se trgnula kad je spomenuo ime Boswick. Bilo je to više od običnog zanimanja. Ona je vjerojatno nešto osjećala za Harryja Boswicka. Stoga je Eli došao ovamo. Ispričao joj je što se dogodilo i ona je zbog toga plakala. Želio je saznati više, pa je zapita:

– Poznajete Harryja Boswicka, gospodo?

– Da! – kimnula je. – Čula sam da ga je netko pokušao ubiti.

Osjeti snažnu potrebu da je utješi. Njegove su je ruke htjele dodirnuti, zagrliti je i zbrisati njezinu tugu.

– Ne, gospodo! – reče. – Taj je metak bio namijenjen meni.

– Ne, htjeli su ga ubiti zbog mene – odmahnu žena glavom. Suze su joj ponovno navrle na oči, ali nije htjela plakati pred strancem. Borila se da sačuva svoje dostojanstvo, pa se okrenula od njega. Ledima okrenuta prema njemu ona reče:

– Molim vas, idite!

Možda ju je trebao ostaviti da plače nasamo. Ali Gusa su zanimala mnoge stvari. Vjerovao je da ona zna odgovore na njih.

– Varate se, gospodo. Taj je metak bio namijenjen meni a ne gospodinu Boswicku. U to sam siguran.

– Zašto? – okrenu se prema njemu.

– Zbog pastuha – odgovori joj Gus i ispriča joj sve o onoj dvojici što su vodili Cezara kroz noć. Objasnio joj je kako je Boswick iznenada stao na putanju metku, ispričao joj je svoju sumnju da su ona dvojica vjerovala kako ih je prepoznao i nisu željela da to Boswick sazna.

Promatrala ga je kao da je muče tisuće misli. Nije govorila, ali suze su joj tekle niz obraze.

– Gospodo – predloži Gus – potrebna vam je čašica dobroga jakog pića. Ako ga imate u kući, rado ću poći po njega.

– U kuhinji je – odgovori žena. Okrenuvši se, pođe u kuću.

On krenu za njom. Pas zagunda, ali ga ne pokuša zaustaviti. Ni ona se nije usprotivila što je išao za njom. Kroz malo predvorje pošli su u urednu kuhinju. Na stolu je stajala boca i poluprazna čaša kraj nje. Već je pokušala utopiti svoju bol u piću. Dohvati iz ormara još jednu čašu i pruži mu je. Zatim sjednu za stol. Gus natoči čašu za sebe. Sjeo je zatim sučelice njoj i počeo piti. Vino je bilo odviše kiselo a da bi mu prijalo. Sjetio se onoga slabog viskija koji mu je Boswick natočio, pa ga obuzme želja za dobrim, poštenim teksaskim pićem.

– Vrlo ga volim – izjavi iznenada Dora Niles. Zatim znatiželjno pogleda Gusa i nastavi: – Da li biste mogli prepoznati ljude koji su ukrali Cezara?

– Ne bih, gospodo! – odgovori Gus koji nije vidio koristi u tome da joj laže.

– To je dobro – nasmiješi se žena. – Inače bi to moglo biti opasno za vas.

– Mislim da je već i sada opasno za mene. Siguran sam da je metak bio namijenjen meni a ne gospodinu Boswicku. Sve dok kradljivci vjeruju da bih ih mogao prepoznati, pokušat će me ubiti.

– Možda i neće – s puno nade izjavi Dora. Nasmiješila mu se, a on joj uzvрати smiješak.

Zatim se Dora uozbilji. Kao da je počela razmišljati o nečemu. Pitao se o čemu. Kao da se u njoj iznenada rodila neka nada.

– Rekla bih da niste spomenuli svoje ime – reče ona.

– Gus Widner.

– Htjela bih biti iskrena s vama. Čini se da ste dobar čovjek. Nježan i pažljiv. Jeste li oženjeni?

To ga pitanje iznenadi. Nije vjerovao da razmišlja o njemu kao o mogućem mužu. Ili možda ipak? Pretpostavljao je da bi to usamljena udovica i mogla činiti. Osjeti se polaskanim. Bila je doista zgodna žena. I pametna. Ogleda se po lijepo uređenoj kuhinji. Zacijelo bi bila dobra kućanica. Njezina je kuća bila takva da bi se svaki muškarac mogao ponositi njome.

– Nisam, gospodo! – odgovori zbunjen svojim vlastitim mislima.

– Jeste li ikad bili zaljubljeni?

– Činilo mi se nekoliko puta da jesam – prizna Gus. – Samo što sam se svaki put bio zabunio. Nikad to nije trajalo dovoljno dugo da bi moglo nešto značiti.

– Sretni ste. Ljubav je vrlo zamršena stvar. Ponekad mi se čini da je grozna. Pravo prokletstvo. Zbog ljubavi činimo užasne stvari. A ne možete to prekinuti jer nemate snage. – Ponovno je popila gutljaj vina, a kad je odložila čašu na stol, na njezinim se usnama pojavilo

nešto poput smiješka. – Ako jedan od te dvojice nije slobodan...

I tu se prekinula.

Izenada Gus shvati. Govorila je o sebi i Harryju Boswicku. Osjeti razočaranje. A zatim se naljutio na samog sebe što je mogao pomisliti da joj se sviđa. Kako nije već i dosad shvatio da je on za nju bio samo obična skitnica, stranac koji je slučajno prolazio kad je osjetila potrebu da zaplače na nečijem ramenu. Podsjetio se da je došao ovamo s određenim razlogom. Želio je saznati više o Harryju Boswicku i neprilikama na ranču.

Dora nije završila svoju misao. Stoga je Gus zapita:

– Htjeli ste reći da je oženjen?

Nekoliko je trenutaka promatrala čašu. Zatim ga pogleda začudeno:

– Znaate?

Nije mu bilo drago što je iskorištavao njezine osjećaje. Ali njoj je bilo potrebno rame na kojem će se moći isplakati, a on je namjeravao sačuvati za sebe njezino priznanje. Doista mu je bila draga. Stoga kimnu.

– Ali kako...? A ja sam vjerovala da to dobro skrivam.

– To nije potrebno skrivati gospodo – reče Gus.

– Nismo željeli da se to dogodi – nastavi žena. – Ali Harry mi je donio na popravak nekoliko pušaka, pa smo počeli razgovarati. I to je bilo sve. Htjeli smo se boriti protiv toga, ali nije nam uspjelo. To se jednostavno dogodilo.

– A sada vam gospoda Boswick stoji na putu?

– Da!

– Činilo mi se... Rekao bih da je mrtva. Takav sam dojam stekao.

– Otišla je – odvрати Dora.

– Napustila ga je?

Kimnula je.

– Zbog vas?

– Ne! Nije bilo tako. Ona... Ne znam. To se moralo dogoditi. – Suze su joj ponovno potekle niz obraze ostavljajući ružne tragove na njezinu lijepom licu.

Htio ih je obrisati. Skinuti ih svojim poljupcima. Ali govorio je samom sebi da je njoj bilo potrebno samo njegovo rame i ništa više.

– Taj brak nije više ništa vrijedio – progovori iznenada Dora. – Tako je bilo već godinama. Ne znam da li ga je ikad iskreno voljela. Bio je vrlo mlad kad su se vjenčali. Ona je bila plitka, beskorisna žena. Nije mu uopće odgovarala. Harry je tako pametan. Neprekidno nešto proučava i istražuje. Život s njim je tako uzbudljiv. Nikada ga nije razumjela. Nije voljela stvari koje su njemu bile drage. Njoj je bilo samo do laskanja i udvaranja. Mrzila je ranč. Neprekidno je nastojala nagovoriti Harryja da se vrate u Englesku. Ona i onaj njezin sin.

– Edward? – zapita Gus.

– Ta je žena uništila život Harryja i njegova sina – kimnu Dora. – Harry je htio učiniti od Edwarda pravog muškarca. Ali ona ga je samo mazila. Harry ga je mogao natjerati da radi, ali nije mogao pobijediti njegovo nezadovoljstvo. Uništavala je život svakoga od njih. A i svoj. Nije htjela Harryju dati rastavu. A on bi se bio dobro pobrinuo za nju. Mogla je živjeti u obilju gdje god bi željela. Ali ta je žena to odbila.

– Zašto?

– Louise Boswick je zla, osvetoljubiva žena. Kad je Harry zatražio rastavu, rekla mu je da je uništio njezin život. Da je najbolje godine svog života morala provesti u ovoj divljini i da sada namjerava na isti način uništiti njegov život.

– A zatim je pobjegla? – Gus nije ništa razumio.

– Prevarila ga je. Pobjegla je s nekim njegovim prijateljem. Ne kim plemićem iz Engleske, koji je došao u posjet ranču. Njih dvoje je jednostavno nestalo. Nije čak Harryju ostavila ni pismo.

– A vi vjerujete da je ta žena kriva za sve što se sada odigrava na ranču? – zapitao je Gus popivši gutljaj vina.

– Da, to je zbog mene! – kimnu žena. Ustala je i okrenula leđa Gusu. Iznenada počeo plakati. Sakrila je rukama lice i glasno jecala.

I Gus je ustao. Stao je kraj nje stavivši pažljivo ruku oko njezina ramena kao da je želi utješiti. Nije se oduprla već se okrenula prema njemu. Sakrila je lice na njegovim grudima plačući i dalje.

– Poslušajte – reče Gus nježno.

– Ukoliko gospoda Boswick želi da njezin muž pati, zacijelo ga neće ubiti. Tako bi njegove muke prebrzo prestale.

– Tako je, zar ne? – pogleda ga žena.

– Mislite li da je ona naredila da mu ukradu Cezara? Da li bi ga to tako duboko povrijedilo?

– Ukrasti mu Cezara bilo bi za njega isto kao da su mu ukrali Vicky. Cezar nije bilo kakav konj. Harry ga je uzgojio. Voli ga poput djeteta. Kad bi se Cezaru nešto dogodilo, to bi slomilo Harryjevo srce.

– Gospodo, ukoliko netko doista želi da Harry Boswick pati, postoji mogućnost da povrijede one koje on voli.

– Mislite mene? – pogleda ga s razumijevanjem.

– Da. Netko vam je ovdje potreban. Čovjek koji će se znati suprotstaviti neprilikama kad se one pojave.

– Ako to doista mislite, mogla bih zamoliti brata da neko vrijeme ostane ovdje.

– Vaš brat živi negdje u blizini?

– Da! – Nasmiješila mu se. – Ako ste bili na ranču, možda ste ga sreli. On radi za Harryja. Zove se Eli Tyler.

VII

– Eli će me zaštititi – nastavi Dora.

Gus teškom mukom proguta slinu. Zurio je u nju. Bilo mu je potrebno piće. Ne kiselo vino već dobar gutljaj viskija. Eli Tyler bio je njezin brat. Nije mu vjerovao. Ni najmanje. A krv nije uvijek značila čvrstu vezu. Nije svaka obitelj bila poput njegove. Od samog početka, od Kaina i Abela, braća su mogla ubijati jedan drugoga isto tako lako kao što su mogli i strance.

– Slažete li se vas dvoje? – zapita je stoga.

– Dobar je čovjek. – Činilo se kao da ga brani od optužbe. – Bio je više od brata za mene. Otac nam je umro kad smo još bili djeca. Bila sam posve mala. Eli je deset godina stariji od mene, ali i on je još bio dijete. Morao je napustiti školu i raditi. Majka je bila bolesna pa nije mogla mnogo učiniti za nas. Eli je postao glava obitelji. Uzdržavao nas je. Čak kad je majka umrla, brinuo se za mene poput oca.

Čudno se nasmiješila. Kao da se osjećaj gorčine miješa sa zahvalnošću.

– Poput oca – ponovi Gus za njom nadajući se da će nastaviti.

– Kad sam dovoljno odrasla da shvatim što se događa, htjela sam napustiti školu i početi raditi. To je bilo prije no što je umrla naša majka. Eli mi to nije dopustio. Govorio je da je obrazovanje važno.

Želio ga je i za sebe. Kad je imao vremena, sjeo bi kraj mene i tražio da ga učim onome što sam saznala u školi. Završila sam školu, a nakon majčine smrti upoznala sam Jima Nilesa. Zavoljeli smo se. Mislila sam da će to Elija obradovati. Ali on nam nije htio dati svoj blagoslov. Govorio je kako Jim nije dovoljno dobar za mene. Za mene je samo najbolje bilo dobro. Da, Eli je bio poput oca za mene.

– A vi ste se protiv njegove volje udali za Jima Nilesa? – zapita Gus.

– Pobjegli smo – prizna Dora.

– Pomislila sam da će Eli tada shvatiti da je to najbolje rješenje za sve nas. Ali on je krenuo za nama. Došlo je do užasne svade. Umalo što nije... ali ja sam stajala kraj Jima i on nas je napokon ostavio na miru. Ipak, vjerujem da mi nikada nije posve oprostio.

Ako je Louisa Boswick doista bila onakva žena kakvom ju je Dora opisala, moralo je za Harryja biti pravo zadovoljstvo naći nekoga tko ga je shvaćao. I tako je završetak bio neizbježan.

– Je li otada prošlo mnogo vremena? – zapita.

– Oko godinu dana. Jim je umro prije dvije godine.

– A kada je pobjegla gospoda Boswick?

– Prije manje od mjesec dana. Njihov je gost boravio kod njih samo nekoliko tjedana, ali to je bilo dovoljno da se upusti s njim, a ipak ne tako dugo da je dobro upozna.

Gus se namršti. Netko je drugi spomenuo da se nešto dogodilo prije mjesec dana. Da, kuhar je spomenuo da se Eli Tyler posve izmijenio prije mjesec dana. Je li to moglo biti u kakvoj vezi s bijegom Louise Boswick?

– Moram se vratiti na ranč, ali vas ne bih želio ostaviti ovdje samu. Kako bi bilo da pođete sa mnom? Mogli biste ostati tamo neko vrijeme.

– Ne! – odmahnu Dora. – To ne bi bilo dobro. Ne bi bilo pristojno.

Gus pomisli da je zacijelo imala drugih razloga.

– Mislite da Edwardu i gospodici Vicky ne bi bilo drago kad biste došli onamo? – zapita.

– Edward me mrzi – prizna Dora. – Vrlo je volio svoju majku. Ljuti se na mene zbog svog oca.

– A gospođica Vicky?

– Ona je draga. Mislim da bi prihvatila sve što bi bilo dobro za njezina oca. Ali... – Ponovno je odmahнула. – Ne, ne mogu otići onamo. Čak ni da provedem nekoliko trenutaka kraj Harryjeve postelje. Ne, dok je Edward tamo.

– Dakle, Edward ne voli ni Elija? – zapita Gus.

– Edward ne zna da je Eli moj brat. Nitko to ne zna osim vas. Nisam željela da se to sazna. Nadam se da nećete nikome odati našu tajnu.

– Ne brinite! – umiri je Gus. – Ako već ne želite poći na ranč, ne biste li mogli neko vrijeme otići nekamo. Nekim ljudima koji bi vas prihvatili bez odviše znatiželje?

– Sve će biti u redu. Imam Rekse.

– Ne, gospodo – navaljivao je Gus. – Ne smijete ovdje ostati sami. Čujete li me?

Shvatio je da se Dora ne plaši. Nije vjerovala da je u opasnosti. Ali je znala cijeniti njegovu pažnju.

– Mogao bih ostati s Whatleyem i njegovom obitelji nekoliko dana – reče kako bi ga udobrovoljila.

– Dobro – složi se Gus. – Spremite što vam je potrebno. Je li onaj konj u koralu vaš?

– Da, a moja su i kola u staji.

– Upregnut ću ih za vas.

Dora je htjela voziti sama. Govorila je kako bi bilo teško objasniti tko je taj stranac koji ju je doveo Whatleyju. Gus ju je shvatio i složio se, ali je jahao veći dio puta za njom. Pas je hodao kraj kola. Gus zasta kad su ugledali kuću. Pričekao je sve dok Dora nije ušla. Zatim krenu prema ranču. Pri tom je neprekidno mislio na Doru Niles i ono što je osjećao za nju. Zavidio je Harryju Boswicku.

Iznenada na uzvisini kraj puta zamijeti nekog jahača. Kad je pogledao prema njemu, začu pucanj. Ugledao je oblačak dima iz jahačeve puške. Pucanj je očito trebao samo pobuditi njegovu pažnju. Upozoriti ga možda da će taj čovjek možda još jednom pucati bude li mu se odviše približio. Gus bolje pogleda jahača. Pričini mu se da ga je prepoznao. Bio je to Ned.

Ned je nešto vikao uperivši puščanu cijev na Gusa. Ali Gus nije razumio ni jednu jedinu riječ. Pričini mu se da Ned prijeti da će ga ubiti. A ipak je bio posve siguran da Ned nije želio ubiti čovjeka. Kao odgovor podigao je ruke kako bi Nedu pokazao da nije naoružan. Ned spusti pušku i natjera konja u galop. Gus ga pričekao.

Kad je dojahao i zamijetio da Gus ne namjerava pucati, Ned se opusti.

– Gdje ste bili? – zapita ga.

– Zašto?

– Eli je natjerao sve ljude s ranča da vas traže.

– Zašto?

– On vjeruje da ste vi pucali na gospodina Boswicka. Pomislio je da namjeravate pobjeći.

– Zašto bih pucao na gospodina Boswicka? Mislite li doista da sam pucao?

– Ne znam. Ne znam kako biste to mogli, a i zašto. Ali Eli je uvjeren u to, a on je moj gazda.

Gus pomisli da je gazda uvijek u pravu, pa zapita mladića:

– Želi li Eli da me dovedete na ranč s oružjem uperenim u mene?

– Da!

– Sve to i nije važno. Ionako sam se namjeravao vratiti na ranč – reče Gus.

Ned očito odahnu. Jahao je prema ranču prateći Gusa. Nakon nekog vremena zapita:

– Ne znam zašto bi bilo tko pucao na gospodina Harryja.

– Zar je Eli doista mislio da bih pobjegao i ostavio svog brata ljudima s ranča koji nas obojicu žele objesiti?

– Nitko ne zna što Eli misli ovih dana. – Ned ponovno ljutito slegnu ramenima.

– Kuhar kaže da ga bole jetra – primijeti Gus. – Ili možda ima neprilika s nekom ženom?

– Rekao bih da ima neprilika sa ženom.

– Zašto?

Ned nije bio siguran smije li pričati o tome. Ipak nastavi:

– To je valjda u nekoj vezi s nestankom žene gospodina Harryja. Vjerojatno je bio zaljubljen u nju. Pobjegla je, a Eli se odmah zatim počeo ponašati tako čudno.

Stigli su blizu kuće na ranču. Dvorište je bilo prazno. Podignuvši se u sedlu, Ned glasno kriknu. Iz kuće istrča Vicky Boswick. Bila je vrlo uzbuđena. Zamijetivši Gusa, zaviče:

– Gospodine Widner! Požurite! Vaš je brat ranjen.

Gus skoči s konja i potrči prema kući.

– Što se dogodilo? Gdje je?

– Ovdje! – Vicky pokaza prema kući.

Gus preskoči dvije stube najednom. Otvorila mu je vrata. Utrči u sobu i zamijeti Dolpha ispruženog na sofa. Pod glavu su mu gurnuli jastuk i pokrili ga do brade pokrivačem. Ležao je mirno, sklopljenih očiju. Meso oko očiju bilo je natečeno, a usne nabrekle. U uglovima usana mogla se zamijetiti skorjela krv.

Gusu zasta dah. Osjeti strah, a bijes ga obuze poput grča.

Vicky dohvati Dolphovu ruku, koja je beživotno visjela. Gus opazi da su bratovi prsti stegli na trenutak sitnu djevojčinu ruku. Zatim spazi da su mu kapci zadrhtali i shvati da ga brat promatra. Odahnu olakšano.

– Rekli ste mi da je ranjen.

Vicky ga iznenađeno pogleda. Bila je užasnuta što Gus nije bio više uznemiren.

– Brate – reče Gus Dolphu – kako si?

Dolph se pokušava nasmiješiti. Zastenje i polagano podigne kapke. Bili su odviše natečeni da bi ih mogao posve otvoriti, ali su se oči ispod njih smijale.

Vicky mu se obrati sva užasnuta:

– Zar ne vidite kako je teško ranjen? Mogao bi umrijeti.

Dolph je doista tako uzdisao kao da umire. A pri tom je svom snagom nastojao suspreći smijeh. Hvatajući dah tiho procijedi:

– Molim vode!

– Idem po nju! – Vicky ispusti njegovu ruku i požuri u kuhinju.

Čim je nestala za vratima Gus se obrati Dolphu:

– Brate?

Njegov je glas odavao ono što nije rekao. Bio je doista zabrinut. Kao odgovor, po Dolphovu se licu

razlije smiješak. Glas mu je bio promukao, ali ne i slab.

– Zgodna je, zar ne?

– Što se dogodilo? – uzvratila mu smiješak Gus.

– Eli je pravi prokletnik.

– Što se dogodilo? – ponovila Gus želeći saznati pojedinosti.

– Brate, pretukao me. Ako misliš da ne boli, trebao bi biti na mom mjestu.

– Nisi baš tako teško isprebijen kao što nas želiš uvjeriti. Već si dobio i gorih udaraca od divljih konja, a nakon toga si nastavio raditi.

– Da, ali mi to nije drago – složila se Dolph.

Iza kućnih vrata začuše se lagani koraci.

Dolph brzo ponovno klone na sofu i poprimi bolan izraz lica. Zatim šapnu:

– Nemoj me odati, brate!

– Ne pretjeruj! – upozorila ga Gus. – Sjetio se onog što mu je ispričao Ned. Vjerojatno, poput one žene, ni njezina kćerka nije bila stvorena za siromašnoga kauboja. Vjerojatno je Dolphu ukazivala istu pažnju kakvu bi ukazala i ranjenom psu.

Dolph nije uspio zapitati brata što je mislio reći. U sobu je ušla Vicky noseći vodu. Dolph teškom mukom dohvati čašu kao da osjeća užasne bolove. Pri tom je položio svoju ruku na Vickynu.

Gus nije namjeravao izdati brata, ali je pomislio da mu mala lekcija ne bi naškodila.

– Je li liječnik već bio kod njega? – zapitala.

Dolph je najmanje želio liječnika. U njegovim se očima pojavi srdžba.

– Htjela sam nekoga poslati po njega, ali nisam pronašla nikoga – zabrinuto reče Vicky. – Nigdje na farmi nema nikoga. Maria je

kraj oca. Nisam je mogla poslati. Pomislila sam da bih mogla poći sama, ali ga nisam htjela ostaviti. Nisam znala, što bih učinila. Zatim sam čula kako Ned zove. Ah, mogla bih poslati Neda!

– Ne! – bunio se Dolph. – Nemojte me ostaviti!

– Neću! – Djevojka dohvati objema rukama njegovu i počela je gladiti kao što bi vjerojatno gladila malu uplašenu životinju. – Vi biste mogli otići! – obrati se Gusu.

– On ne voli liječnike – reče Gus djevojci. – Kod kuće ih nemamo.

– Liječnik mi nije potreban! – bolno će Dolph.

– Sigurni ste? – zapitala ga Vicky.

– Netko bi ga trebao pregledati da vidi nije li možda slomio koju kost – izjavi Gus.

– Sve je u redu – uvjeravao ih je Dolph.

– To bismo mogli učiniti mi – predložila Gus.

Vicky ga zbunjeno pogleda. Bilo joj je neugodno što se i sama nije sjetila na slomljene kosti.

– Hoćete li mi pomoći da ga razodjenemo? – zapitala je Gus.

Njezini su obrazi pocrvenjeli. Pogleda u čašu s vodom koju je još držala u ruci.

– Ne biste li to mogli pokušati sami? Zacijelo je gladan. Maria je skuhala juhu. A vi biste ga sami mogli pregledati.

Gus kimnu.

Vicky još jednom stisnu Dolphovu ruku. Zatim izađe iz sobe, a Gus povjeruje da je neko vrijeme neće biti. Zacijelo će vani pričekati dok on ne pregleda svog brata.

– U redu, brate! – reče i sjede kraj Dalpha. – Reci mi što se dogodilo.

VIII

Dolph se okrenu i nasloni na lakat. Pri tom je zajauknuo od boli. Ovaj put se nije pretvarao kako bi stekao nečije simpatije. Doista ga je boljelo.

– Nadam se da ti nije slomio kosti? – zapita Gus promatrajući ga zabrinuto.

– Vjerojatno nije – odvrati Dolph smjestivši se udobnije. – Udario me po licu. Mislim da je to bilo nekom lopatom. Zatim me udario dobro još nekoliko puta, ali ne vjerujem da mi je nešto slomio.

– Siguran si? A jesi li mu uzvatio?

– Nisam, proklet bio!

– Zašto nisi?

– Kao što sam rekao, udario me lopatom ili nečim sličnim. Iznenadio me. Nisam ništa mogao učiniti. Moram mu to vratiti.

– Dakako – složi se Gus. – Ali zašto te udario?

– Pitao me kamo si otišao, a ja sam ga počeo izazivati. – Dolph se zamišljeno prekinu. – Ipak mi se čini kao da to nije jedini razlog. Bio je užasno uzbuđen, kao da će svakog trenutka prasnuti. Poput tigra u kavezu. Kao da je htio iskaliti svoj bijes na meni. Na trenutak mi se pričinilo da je poludio.

– Vjerojatno se ljutio što sam se izgubio – primijeti Gus. Sjetivši se očaja u Elijevu pogledu, pomisli da je ipak trebalo biti i nekoga drugog razloga.

– Vjerojatno je htio znati kamo si otišao. Doista, gdje si zapravo bio?

– Slijedio sam ga.

– Kamo je otišao?

– Posjetio je neku ženu.

Dolph se nasmiješi. U njegovu se smiješku moglo nazreti pitanje.

– Mislim da se odande vratio ravno ovamo.

– Vjerojatno je tako – složio se Dolph pogledavši brata sa strane.

– Nije bio dugo odsutan.

– I ja sam posjetio tu ženu.

– Zgodna žena?

– Prokleta zgodna – prizna Gus, nasmiješi se Dolphu pa ga zapita: – Jesi li se sprijateljio s kuharom kao što sam ti savjetovao?

– Jesam. Pomagao sam mu u kuhinji. Pri tom sam se porezao. – Dolph podigne ruku i pokaže svježu posjeklinu na prstu.

– Jadnik! – poče Gus oponašati Vicky.

– Nemoj joj se rugati – namršti se Dolph. – Ona je sjajna djevojka!

– A uz to i vrlo bogata! – primijeti Gus.

– Što ima lošeg u tome?

– Obrazovana je i potječe iz otmenije obitelji. Vjerojatno je stoga puna ponosa. Ti i ja mi smo divlji konji, pravi stari teksaški muhanjosi. Nemoj to zaboraviti.

– To nije važno! – pobuni se Dolph. – Naša je obitelj također stara i ponosna poput svake druge.

Gus primijeti da se Dolph počeo ljutiti. A sad nije bilo pravo vrijeme za to. Nije trebalo raspravljati o Vicky Boswick. Gus je morao saznati što više o Elliju Tyleru prije no što se Vicky vrati.

– Što se tada dogodilo? – nastavi kao da razgovor nije ni prekidao.

Dolph je oklijevao nastojeći se prisjetiti na kojem je mjestu prekinuo svoju priču. Još je namrštena čela promatrao brata kad je nastavio:

– Pomagao sam kuharu, pa sam izašao po vodu. Tada se pojavio Eli. Prišao mi je i zapitao kamo si oti-

šao. Rekao sam neku glupost i počeo mu se rugati. Razbjesnio se. Počeo je zvati svoje ljude i naredio im da osedlaju konje pa da krenu u potragu na tobom. Neprekidno je ponavljao da si ti pucao na Harryja Boswicka. I da si pobjegao kako te ne bi objesili.

– I jesu li mu povjerovali?

– Rekao bih da nisu. Nisu bili odviše uzbuđeni. Ali učinili su ono što je tražio od njih. Bio je, naime, vrlo odlučan. Čak je i kuhara poslao s njima da te traže. Nisam se micao odande želeći vidjeti što će se dogoditi. Kad su svi otišli, počeo se čudno ponašati. Krenuo je prema stajama. Ponašao se kao da ne želi da ga vidim, pa sam ga upravo zato slijedio. Ali uvlačio me u klopku. Kad sam se ušuljao za njim, već me čekao. Udario me lopatom, ili nečim sličnim, posred lica. Time me onesposobio. Zatim me udario još nekoliko puta, i to je sve čega se sjećam. – Dolph se naceri kao da ga sve to zabavlja.

– Zar voliš takve šale? – namršti se Gus.

– Sviđa mi se ono što je slijedilo – smijao se Dolph.

– Misliš na žalopojku gospodice Vicky i to što te držala za ruku?

– Nisam tražio njezinu pomoć. Vidjela je kako teturajući izlazim iz staje, pa je dotrčala da mi pomogne. Brate, koliko me žalila! Nisam smio dopustiti da to čini uzalud, zar ne?

– Jesi li joj rekao što se dogodilo?

– Nisam mislio da bi to bilo pametno. Bio sam i preteško ranjen za sve osim da je držim za ruku.

– Da! – morao se nasmiješiti i Gus.

Nije krivio Dolpha. Vjerojatno bi se na njegovu mjestu isto tako po-

našao. Vicky je bila dražesna i slatka. Bio je pravi užitak držati je za ruku. Ali nije vjerovao da bi prljavi kauboj mogao očekivati nešto više od toga. Pitao se da li bi trebao upozoriti na to Dolpha ili mu dopustiti da to shvati na mnogo teži način. Ali pravi muškarac morao je od vremena do vremena podnositi rane. Kad se Vicky vrati, dopustit će Dolphu da i dalje izigrava teškog ranjenika. U međuvremenu morao je saznati kraj Dolphove priče.

– Što je bilo s kuharom? – zapita. – Nisi mi rekao da li si od njega nešto saznao?

– Jesam. Saznao sam nešto čudno o pokušaju pljačke Boswickove blagajne. Očigledno nigdje nisu pronađeni nikakvi tragovi konjskih kopita.

– Kao da je netko s ranča pokušao obiti blagajnu?

– Upravo tako.

– Jesi li još nešto saznao?

– Jesam – odgovori Dolph. – Ali ne vjerujem da je to u bilo kakvoj vezi s tim što se sada događa ovdje.

– Što to? – zapita Gus.

– Boswickova je žena pobjegla prije nekoliko tjedana s nekim čovjekom.

– To sam i ja saznao.

Dolph ga razočarano pogleda, shvativši da ta novost za Gusa više nije bila novost.

– Smiješno je pri tom da su svi na ranču vjerovali kako taj čovjek udvara gospodici Vicky. Nitko nije zamijetio da je ikada svraćao pozornost na gospodu Boswick sve dok nije nestao s njom. Dogodilo se tako iznenada.

– Da li je to bilo prije ili poslije pokušaja obijanja blagajne?

– Mislim da je bilo prije. Po onom što je govorio kuhar, rekao

bih da je to bilo tjedan dana prije. Misliš li da je to u nekoj vezi s pokušajem pljačke?

– Možda su namjeravali ponijeti sa sobom mnogo novca – slegnu ramenima Gus.

– Ne vjeruješ valjda u to? – primijeti Dolph, koji je opazio sumnju u Gusovom glasu.

– Ne, vjerojatno to nije bilo tako. Po onom što sam čuo, čovjek s kojim je pobjegla bio je isto tako otmjen Englez kao što je i Boswick. Vjerojatno je i sâm imao dovoljno novca. Rekao bih da su u blagajnu pokušali provaliti Edward i Eli. Možda čak zajedno, kao što su zajedno pokušali ukrasti i pastuha.

– A zašto bi Edward ukrao konna svom ocu? – zapita Dolph koji se očigledno ipak slagao s mišljenjem svog brata.

– Rekli su mi da radi za plaću. Njegov otac ne dijeli ništa s njim. Baš nije najzadovoljniji... – Gus se prekinu. Digao je ruku kao da želi upozoriti brata. Čuo je kako se netko uspinje stubama. Netko u teškim čizmama i mamuzama. Gus ustane i pride k vratima. Pričekao je dok čovjek nije pokucao. Zatim je naglo otvorio vrata.

Eli Tyler stajao je pred njima sa šeširom u rukama. Druga ruka visjela je blizu revolvera. Nije bio iznenađen kad je ugledao Gusa. Trenutak ga je promatrao. Zatim, pogledavši u sobu, zapita:

– Gdje je gospodica Vicky?

Gus osjeti potrebu da obilježi Elija, kao što je taj obilježio Dolpha. Ali ovo nije bilo ni pravo mjesto, a ni pravo vrijeme. Stoga odgovori tiho, nastojeći svladati svoj bijes:

– U kuhinji je.

– Gdje ste bili? – zapita Eli. Govorio je tiho kao da nije želio da

ga čuje Vicky i kuhinji. – Niste smjeli napustiti ranč?

Umjesto da mu odgovori šakama, Gus pogodi Elija riječima:

– Posjetio sam vašu sestru.

– Moju sestru! – mišići Elijeva lica se stegnuše. Sva se boja izgubi iz njega. – Moju sestru! Zašto?

Začuvši kucanje, Dolph se skupio na ležaju, glumeći ponovno ulogu teškog ranjenika. Ugledavši Elija, osjetio je silnu potrebu da mu vrati udarce. Ali odmah shvati da bi se tako odao pred Vicky. Shvatila bi da se samo pretvarao. Za njega je bilo važnije sačuvati njezinu sućut nego se osvetiti Eliju. Promatrajući ga ispod pokrivača, govorio je samom sebi kako će mu se jednom ukazati prilika za to. A osim toga, zanimalo ga je i kako će Gus odgovoriti na Elijevo pitanje.

Gus se nasmija Eliju ružnim, podrugljivim smiješkom.

– Zašto ste otišli mojoj sestri? – ponovi Eli pitanje, zaboravljajući da bi trebao govoriti tiho.

Vicky ga je čula. Iza zatvorenih vrata začuo se njezin glas:

– Eli, jeste li to vi?

Eli glasno udahnu. Njegove su oči nemirno pogledavale uokolo kao da je iznenada shvatio da je upao u stupicu. Oštro pogleda Gusa kao da mu je namjeravao reći da će poslije urediti sve to s njim. Zatim doviknu Vicky:

– Da, to sam ja!

– Mogu li ući? – zapita djevojka.

– Možete! – odgovori Gus prije no što je Eli mogao bilo što reći.

Otvorila je vrata. Eli se uspio svladati. Njegovo je lice, doduše, još bilo blijedo i zgrčeno, ali joj je mirno kimnuo.

Pogledala ga je kratko dok je žurila prema Dolphu. Dohvatila je njegovu ruku. Obrativši svu svoju

pažnju ranjeniku, Vicky reče Eliju:

– Tako sam sretna što ste stigli. Slutite li možda tko je to mogao učiniti ovom ubogom momku?

– Zar vam to nije rekao – odgovori Eli skupivši obrve.

– Nije pri punoj svijesti – odgovori Vicky. – Nije još uspio govoriti. Nadala sam se da ćete vi to znati. Eli, ovdje se događaju čudne stvari.

– Da, gospodice! – promuća Eli.

Promatrao je Gusa, koji mu se podrugljivo smiješio kao što se mačka smiješi štakoru kojeg drži u pandžama.

Gus je pogodio da Eli ima neke planove i da je to što nije mogao svladati svoje osjećaje prema Dolphu moglo te planove poremetiti. Eliju je očito odlanulo kad je saznao da Vicky ne zna što se dogodilo u staji. Gus je razmišljao o tome ne bi li joj to trebalo reći. Odlučio se da to ipak ne učini. Imala je već dovoljno briga i bez toga zbog svog oca i majke. A usto su se na ranču događale čudne stvari.

– Možda ga je udario konj? – primijeti stoga Gus.

– Mislite? – zapita djevojka. Očito je sumnjala u to.

Gus slegnu ramenima.

Eli ga je sumnjičavo promatrao, znajući da je on posve dobro mogao razlikovati udarac kopitom od udarca lopatom. Gus je stajao nešto postrani od Vicky okrenuvši se od nje. Nije vidjela njegovo lice. Ponovno se nasmiješio Eliju istim mačjim smiješkom.

– Gospodice, znate li možda gdje je Edward? – obrati se Eli Vicky, ne obraćajući pažnju na Gusov podrugljivi osmijeh.

– Otišao je od kuće prije jednog sata – reče uznemireno Vicky. – Mislim da je otišao u grad.

– Da, gospodice! – odgovori Eli, koji kao da je suosjećao s Vicky. – Možda bih trebao krenuti za njim.

– Molim vas! – zahvalno odgovori Vicky.

– Možda će mu biti potrebna pomoć pri povratku kući – nastavi značajno Eli. – Je li pio prije odlaska?

– Molim vas, podite! – nije htjela priznati djevojka, ali njezin je glas odavao da se to doista dogodilo.

– Da, gospodice! – Eli stavi šešir na glavu i izađe iz sobe.

Prišavši vratima, Gus pogleda za njim. Čekao ga je osedlani konj. Eli zajaha i okrenu se još jednom prije no što je došao do ceste. Zamijetivši da ga Gus gleda, potjera konja u galop.

Znači, Edward je pijan krenuo u grad. Gus je shvatio da se to Edwardu već događalo. Vjerojatno se toliko napio da se nije mogao sâm vratiti kući.

Eli je u to stigao do šume, koja će ga sakriti pred Gusovim očima, kad netko zapuca iz staje. Gus posegne za revolverom, koji mu je trebao visjeti sa strane. Ali revolver je ostao kod Dore Niles. Brzo se povukao u sobu. Na zidu je visjelo nekoliko pušaka, a vjerojatno su neke bile nabijene.

Vicky je krenula prema vratima. Kad je Gus ušao, zapita ga:

– Što je to bilo? Zar je netko pucao?

– Je li ta puška nabijena? – upita Gus.

Njezine su ga oči pozorno promatrale dok je prilazio zidu. Nije odgovorila. Dohvatio je pušku sa zida i pregledao je. Bila je nabijena. Dohvatio ju je i potrčao prema staji.

Pogledao je preko ramena prema šumi. Eli je zacijelo čuo pucaj. Ali nije se vratio. Nije ga više

vidio. Gusu je to bilo drago. Što god se dogodilo, Eli se bar neko vrijeme neće umiješati u to.

IX

Gus zamijeti da je Vicky izašla za njim iz kuće i da sad trči uz njega. Zaustavio se na trenutak, a ona ga je sustigla. Pružio je ruku kako bi je zaustavio. Zastala je kraj njega. Neko je vrijeme šutio, zadržavajući dah i osluškujući. Čuo je konje u staji, ali to je bilo sve. Ništa nije odavalo da bi se u blizini nalazio čovjek. Udahnuo je i osjetio miris dima.

To što nije čuo čovjeka nije značilo da ga nije bilo u blizini. Možda je netko čekao unutra spreman da napadne svakoga tko bi pokušao ući.

– Vratite se u kuću i ostanite tamo – šapnu. Zatim oprezno krene prema vratima staje.

Vicky ga nije poslušala već je pošla za njim.

– Vratite se! – procijedi Gus kroz zube. Ovaj je put to naredio vrlo odlučno. Zastala je, ali se nije vratila. Promatrala je kako Gus oprezno otvara vrata.

Usred staje, na prljavu tlu, gorjela je mala vatra. Gorjela je daleko od svega što bi se moglo upaliti. Kraj nje je ležao neki čovjek na trbuhu okrenuvši lice prema vatri. Jedna mu je ruka bila pružena. U njoj revolver. To je mogla biti klopka u kakvu je Eli uhvatio Dolpha, ali Gus nije u to vjerovao.

Čuo je šuštanje Vickyne suknje. Djevojka mu se približavala. Disala je tiho i iznenada kriknula pogledavši mimo njega u staju, pa kao da ne vjeruje svojim očima rekla:

– Edward?

Čuvši njezine riječi, Gus shvati da je imala pravo. Tamni lik na

zemlji bio je doista njezin brat. Odgurnula je Gusa. Ali on ju je uhvatio za ruku i zadržao.

– Mislim da ne biste trebali poći onamo!

– Pustite me! – reče djevojka. – On je samo pijan. Već sam ga vidjela u takvu stanju. Pobrinut ću se za njega.

Lagala je samoj sebi i znala to, pomisli Gus. Stoga reče nježno:

– Ne, ovaj put nije tako. Vratite se kući, a ja ću se pobrinuti za njega.

Krenuo je u staju. Sad je više nije pokušao zadržati. Pristupio je tijelu i počeo ga pregledavati. Rupa na Edwardovoj sljepoočici bila je mala. Mrtvac je u ruci držao kolt. To ga je iznenadilo. Pucanj koji je čuo zacijelo je bio ispaljen iz puške.

Vicky se bacila na koljena kraj brata uhvativši rukama njegovu glavu. Gus je uhvati za ruku snažnije no što je to namjeravao. Zajauknula je od boli i pogledala ga prestrašeno.

– Nemojte to gledati! – reče Gus. – Vratite se u kuću.

Ali odluku je morala donijeti sama. Stoga je ispustio njezinu ruku i oprezno okrenuo mrtvaca. Oči su mu bile otvorene. Kao da su gledale u Gusa. Vicky kriknu. Gus je uhvati za ruku želeći je utješiti. Osjeti kako su joj prsti ledeni i zamijeti blijedilo na njezinu licu. Zajecala je i ovaj se put doista onesvijestila. Gus ju je podigao i krenuo prema vratima.

Netko je dolazio.

Gus je oklijevao promatrajući pušku koju je naslonio na vrata staje. U rukama je držao onesvijestenu djevojku. Upravo se spremao da je položi na zemlju i dohvati pušku kad začu:

– Gus?

Bio je to Dolphov glas. Gus odahnu.

– U staji sam!

Dolph uđe u staju držeći u rukama pušku koju je našao u kući.

– Što je to? – uzviknu primijetivši Vicky. – Što se dogodilo?

– Onesvijestila se – mirno odgovori Gus.

– Je li ranjena?

– Ne, samo se onesvijestila. Sve će biti u redu.

– Što se dogodilo? – zapita ovaj put mirnije Dolph.

– Rekao sam joj neka ne gleda, ali me nije htjela poslušati. – Gus pokaza glavom tijelo na zemlji. – To je Edward. Mrtav je, a pogled na njega nije lijep.

– Mrtav?

– Čini se kao da je samom sebi pucao u glavu.

– Kako se osjećate, gospodice Vicky?

– Spustite me! – iznenada zajaucke djevojka.

– Odnijet ćemo vas u kuću – reče joj Gus.

– Nemojte me dirati! Spustite me!

– Prestrašio si je, Gus! – naljuti se Dolph. – Ostavi je!

Gus spusti djevojku na pod, a Dolph joj pruži ruku želeći joj pomoći. Ona se povukla od njega. Umalo što nije posrnula. Ali tada se uspravila i krenula prema vratima staje i tamo se pritisnula uza zid, kao da se nadala da će se stopiti s njime.

Dolph pruži obje ruke prema njoj, ali nije se usudio da je dodirne. Pokušao ju je umiriti:

– Sve je u redu, gospodice Vicky. Sve je u redu.

– Onesvijestila sam se?

– Jest! – potvrdi Gus.

– Niste smjeli ustati – reče okrenuvši se prema Dolphu, kao

da ga je tek sada zamijetila. – Ranjeni ste. Morali biste ležati.

– Sve je u redu – odgovori Dolph, koji ju je htio umiriti. – Bio sam zabrinut zbog vas.

– Ranjeni ste – ponovi djevojka. Gusu se nije svidjela boja njezina glasa. Pobojavao se da bi se ponovno mogla onesvijestiti. Ili se moglo dogoditi još nešto gore.

– Da, teško je ranjen – reče želeći odvratiti njezine misli od mrtvog brata. – Bit će bolje da ga povedete kući i pobrinete se za njega.

Kimnula je.

– Ništa mi nije – primijeti ljutito Dolph, koji nije shvatio bratovu namjeru. Gus ga pogleda značajno, nadajući se da će ga brat razumjeti. Ali on se brinuo samo za Vicky.

– Ne brinite – nastavio je. – Sve će biti u redu. Dopustite da vas povedem kući.

– Nešto se dogodilo... – namrštila se djevojka. – Edward!

Iznenada je zaplakala. Okrenula se sakrivši lice među ruke. Dolph je krenuo prema njoj želeći je zagrliti. Gus ga uhvati za ramena i šapnu mu:

– Nemoj! Opet ćeš je prestrašiti. Suze će joj koristiti.

Dolph ga je sumnjičavo promatrao, ali Gus ga odgurnu od djevojke. Dok je to činio, spazio je nešto.

– Što je to? – zapita. Zatim se nagnu nad mrtvacu. Podignu savinut komad papira i otvori ga.

Bilo je to pismo napisano na Boswickovu pisaćem stroju. Gus ga prinese vatri. Njegove su se usne lagano micale dok je čitao:

„Ubio sam majku i njezina ljubavnika i sakrio njihova tijela na mjesto koje nikada nećete pronaći. Edward.“

Izenada osjeti da netko stoji iza njega. Vicky više nije plakala. Stajala je i čitala pismo preko njegovih leđa.

– Ne! – kriknu djevojka. – Nije to učinio! On to ne bi mogao!

Njezin ga glas prestraši.

– Kako to znate? – zapita.

– Jer sam ja... – Prekinula se. Njezin je pogled bio nalik na pogled ulovljene životinje. Slabim će glasom: – Poznajem Edwarda. On to ne bi mogao učiniti.

– Znate više od toga – ustvrdi Gus.

– Ne! – Odmahnu žestoko glavom. – Ne znam.

Dolph je požurio do Gusa čitajući sad i sâm pismo. Kad je Vicky progovorila, okrenuo se prema njoj. Položio je ruku na njezinu. Zadrhtala je pri njegovu dodiru, a on je ponovno povukao ruku. Promatrao ju je. Ona je gledala u Gusa kao da joj od njega prijeti neka užasna opasnost.

– Ostavi je! – reče Dolph bratu želeći joj pomoći.

Gus bi je rado ostavio na miru. Nije je htio povrijediti ili je gurnuti u još veći očaj. Ali ona je nešto znala. Skrivala je neku važnu tajnu, koju je morao saznati jer je jedino tako mogao shvatiti što se događa na ranču. Morao je saznati činjenice i iznijeti ih šerifu. Morao je dokazati da su on i Dolph nedužni. Što će se djevojka više smiriti, to će teže reći istinu. Morao ju je sada saznati od nje. Nije mu bilo drago da to mora učiniti. Uhvatio ju je za ruku i čvrsto je stisnuo.

– Što znate o tome?

– Ništa!

– Gus! – navali Dolph na njega.

– Ostavi je na miru!

Dolphov glas iznenadi Gusa. Dolph se već nekad i prije nije slagao s njim, ali nikada nije poduzeo

ništa protiv njega. Sada je njegov glas odavao da bi to mogao učiniti. Vjerojatno mu to nije bilo lako, jer je cijelog života bio naučen na to da sluša i da ga poštuje. Ali Vicky mu se svidala. Ispričavajući se pomalo, ali još odlučno, on reče bratu:

– Zadao si joj bol.

– Ona zna nešto o svemu tome – reče Gus.

– Ne znam – bunila se Vicky.

Gus ponovno stegnu njezinu ruku. Izvukla ju je i posla prema Dolphu.

– Neću dopustiti da je bilo tko povrijedi – reče odlučno Dolph.

– Ne želim je povrijediti – objasni njegov brat.

Nije mu bilo drago što je morao mučiti djevojku. Znao je da mu više neće odgovoriti sada kad je Dolph bio kraj nje.

– Molim vas povedite me u kuću – reče Dolphu.

Gus ponovno pogleda Edwardovo tijelo. Klekne i poče prevrtati po pepelu.

– Vatru nisu upalili da bi staja izgorjela – primijeti. – Nešto je sitnije trebalo izgorjeti. Nešto što možda nije potpuno izgorjelo.

Strah se pojavi u Vickynu pogledu. Zastala je kraj Dolpha promatrajući kako Gus razgrće pepeo.

Gus je doista nešto pronašao. Još je bilo toplo. Vicky je željela znati što je to, iako ju je to plašilo.

– Što ste našli?

– Metak. – Gus joj ga pruži.

Vicky se iznenadeno namršti.

– Što je? – zapita Dolph.

– Sjećaš li se pucnja koji smo čuli. Sjećaš li se njegova praska?

Dolph nesigurno kimnu. Zapravo se uopće nije sjećao.

– Ne vjerujem da se Edward ubio – ustvrdi Gus.

Vickyne su se oči raširile. Ništa

nije razumjela. Ponovno joj se na licu pojavi strah.

– Rekao bih da je netko drugi ubio Edwarda – nastavi Gus. – Netko tko je to pismo napisao na pisaćem stroju vašeg oca kako bi izgledalo da ga je Edward napisao. Ubojica je još na slobodi.

– Ali mislila sam... – promuća Vicky zbunjeno.

– Što? – zapita je Gus.

– Mislila sam da je to učinio zbog mene – odvratila Vicky, utonuvši u misli.

– Zbog vas? – zapita je Dolph.

– Ja sam ubila majku i Roda – kimnu Vicky pokrivši lice rukama.

X

Vicky je sakrila lice među ruke, ali ovaj put nije plakala. Stajala je posve opušteno, kao da očekuje neki napad koji nije mogla izbjeći. Gus pomisli da bi to moglo biti objašnjenje za duboku tugu koju je zamijetio u njezinu pogledu. Ali da li je to bila istina? Zacijelo nije ubila brata ili napisala ono pismo koje je Gus još držao u ruci.

Gus iznenada začu topot kopita. Nekoliko se konja približavalo staji. Bacio je pismo i brzo dohvatio pušku koju je donio sa sobom iz kuće. Uperio ju je prema vratima staje.

I Vicky je čula konja. Podigla je glavu i gledala ukočenim pogledom prema vratima. Kraj nje je stajao Dolph. Bio je toliko zabrinut zbog nje da nije čuo topot. Zbunio se spazivši da se iznenada trgla. Djevojka se brzo sagnula. Dohvatila je pismo koje je Gus bacio i potrčala prema vratima. Dok je prolazila kraj Gusa, počela vikati. Bio je to divlji, užasni krik. Začuvši ga, ljudi pojuriše prema staji.

Vicky im potrčala u susret.

Gus pogleda u pušku koju je držao u ruci. Neće biti najpametnije dočekati te ljude s puškom uperenom u njih. Eli Tyler nije bio među njima. A Eli je želio njegovu smrt. Do sada ostali ljudi na ranču nisu prihvatili njegovu tvrdnju da je Gus pucao na Boswicka. Nije ih trebalo izazivati. Nije im želio dati razloga da se slože s Elijem. A mahanje puškom moglo bi prouzročiti neprilike. Stoga je ponovno odložio.

Začu kako se nekoliko jahača približava vratima staje. Stigavši pred nju, sjahali su.

Vicky im pritrčala. Poput prestrašenog djeteta baci se prema njima i sakrije lice na grudi jednog od jahača. Preostala trojica izvukla su revolvare i potrčali prema staji.

Mahnuvši Dolphu da mu se pridruži, Gus krenu prema vratima. Tamo zasta spazivši da su u njega uperena sva tri revolvare. Osjećao se kao da je gol, bez oružja. Ali uvjeravao se da mu od tih ljudi nije prijetila nikakva opasnost.

– Što se dogodilo? – zapita jedan od jahača.

– Edward je mrtav – pokazao Gus na tijelo ispruženo u staji.

Vicky zgrabi kuhara za ruku.

– Oni su ga ubili – viknu.

– Tko? Ova dvojica? – iznenadi se kuhar.

Vicky je oklijevala. Podigla je glavu i pogledala Gusa i Dolpha. Njezin pogled na trenutak sretne Dolphov. Trepnula je očima okrenuvši se od njih. Zatim polagano kimnu.

– Ne! – zaviče duboko povrijeđeni Dolph.

– Molim vas, htjela bih otići u svoju sobu – promuća Vicky držeći kuharovu ruku.

– Da, gospodice! – Kuhar se okrenu kako bi je poveo prema kući. Ona se teško objesi na nje-

govu ruku kao da je potpuno iscrpljena.

– Brate, što se to događa? – obrati se Dolph Gusu. On slegnu ramenima gledajući revolvere uperene u njih. Pitao se da li bi mu uspjelo dohvatiti pušku. Odluči da i ne pokuša. Nije htio ubiti nijednog od tih ljudi. Bude li imao pušku u ruci, netko bi ga mogao prisiliti da je upotrijebi.

– To je greška – obrati se mirno onoj četvorici. – Gospodica Vicky se vara. Možda nije shvatila. Užasno je uzbuđena. Nije mislila ono što je govorila.

– Mislila je! – ljutito će jedan od njih, visok, crnokos čovjek. Držao je revolver uperen u Gusa. Činilo se kao da bi najradije pucao i brzo sredio sve to.

– Lagala je! – uzbuđeno reče Dolph, govoreći više sebi nego drugima.

– Gospodica Vicky ne laže! – izjavi neki onizak čovjek.

Dolphovo je lice odavalo srdžbu i strah. Stisnuo je čvrsto šake i pogledao prema pušci. Gus ga zadrži kretnjom ruke.

– Smiri se, brate! Sve je to greška i mi ćemo to dokazati.

– Dakako! – odgovori onaj oniski čovjek. Što se njega ticalo sve je bilo jasno. Vicky ih je optužila za umorstvo. Za njega je to bilo dovoljno.

Gus zamijeti da je jedan od te četvorice bio stariji od ostalih. I očito ne baš tako siguran. Gus mu se obrati:

– Znete da je zabranjeno ubiti čovjeka bez suda. To nazivaju umorstvom.

– Ljudi, ima pravo – kimnu taj čovjek. – To je posao suda.

– Ali osudit će ih na smrt vješanjem – izjavi čovjek koga su zvali Des.

– Zašto biste onda sebe uvalili u nepriliku i sami to učinili? – za pita mirno Gus. – Prepustite to sudu.

– Ima pravo – izjavi sada i onaj onizak jahač.

– Šerif će sutra stići, zar ne? – zapita Gus.

– Sutra ili najkasnije prekosutra – izjavi treći čovjek.

– Ovdje već ionako ima dosta neprilika. Neće mu biti drago budete li vi tome još i pridonijeli – reče im Gus. – Bit će najbolje da pričekate dok se sve ne sredi. – Govorio je mirnim glasom, iako se nije osjećao tako. Ovo što se dogodilo nije imalo nikakva smisla. Ponadao se da je šerif pametan čovjek. Ponadao se i da će se Vicky do jutra urazumiti i priznati istinu.

Dolph je nijemo promatrao brata i jahače. Zatim pogleda u revolver koji je donio iz kuće. Gus to zamijeti, shativši da Dolph namjerava poduzeti nešto. Bude li pokušao dohvatiti pušku, to bi mogla biti njegova smrt. Gus položi ruku na bratovu. Njegov dodir izražavao mu je naredbu da se smiri. Dolph posluša, ali Gus osjeti da mu to nije bilo drago.

Ona su se trojica sporazumjevala očima. Stumoy i onaj treći bili su istog mišljenja. A i prvi Desov bijes se splasnulo. Pristao je i on.

– Bit će najbolje da donesemo odluku kad se svi vrate – slegnu ramenima.

– Mogli bismo ih zatvoriti dok šerif ne dode – predloži Stumoy.

Gus kimnu složivši se i sâm s time. Nije mu to baš bilo drago, ali bio je to bolji prijedlog nego da ih linčuju.

– Kamo? – zapita treći čovjek.

– Bit će najbolje u podrum – predloži Des.

I ostali su se složili s time, pa su predvođeni Desom krenuli prema podrumu. Podrum je nalikovao na spilju. Bio je izduben u stijenu iza kuće. Des otvori vrata, a Stumoy ugura puškom Gusa i njegova brata u mračnu prostoriju.

– Jeste li sigurni da ovdje ima dovoljno zraka za disanje? – raspita se Gus.

– Da! – progunda Des.

– A vode? – zapita dalje Gus. Htio je dobro razgledati podrum prije no što se vrata zatvore i oni ostanu u mraku. – Morate nam donijeti vode – nadoda zabrinuto.

– Donijet ćemo je – promrsi Stumoy.

Gus je u to već ustanovio da su vrata bila dovoljno jaka da neku noćnu životinju zadrže vani, ali ne i tako jaka da nekoga odlučnog čovjeka ne propuste. Pretpostavljao je da će pred vrata postaviti stražara. To bi moglo značiti poteškoću, ali vjerovao je da će i nju moći riješiti u određeni trenutak. Nije namjeravao sačekati u podrumu šerifa, nije vjerovao da će se sve to moći objasniti. Jedina je mogućnost bila da sâm pokuša saznati istinu. Morao je najprije dobro promisliti o svemu. Vjerovao je da će mu uspjeti pobjeći kad to bude htio. Ušavši u podrum, pozove brata:

– Dodi, Dolph!

Vrata se zatvoriše za njima i netko gurnu zasun.

– Prokletstvo! Sve to mi nije drago – izjavi Dolph. – Zašto je gospodica Vicky izmislila da smo mi ubili Edwarda?

– Bila je vrlo uzbuđena i nastojala je pred nama Sakriti neku tajnu – slegnu Gus ramenima. – Vjerojatno je htjela samo dobro razmisliti. Možda će do jutra sve srediti.

Njegove su se oči sad već privikle na tamu. Vrata su bila dovoljno ispućana da propuste nešto svjetla, ali i vani je već pao mrak. Jedva je razaznao neke predmete. Na polici ugleda neku staklenku. Skine je i otvori uz pomoć nožića.

– Što je to? – zapita Dolph.

– Šljive – reče Gus gurnuvši prste u staklenku. – Jedi. Dobre su.

– Gus, imamo užasnih neprihvatljivih. Optužuju nas za umorstvo i hoće nas objesiti. Zatvorili su nas, a ti...!

– Nisi li gladan? – Gus još jednom napuni usta. – Možda je to spremila ona Indijanka. Ne bih baš rekao da se gospodica Vicky bavi time.

– Prokletstvo, Gus! Zar ne shvaćaš da nas žele objesiti?

– Neće to učiniti – reče Gus. – Smiri se. Nema smisla uzbuđivati se.

– Nismo smjeli dopustiti da nas zaključaju. Morali smo im se suprotstaviti.

– Tada bi nas zacijelo ranili, a možda i ubili. Njih je bilo više.

– Trojica na dvojicu? To ti zoveš više?

– Šestero na troje. Njih je bilo troje, a imali su i tri revolvera.

– Ali što ćemo sada?

– Ne znam što ćeš ti, ali ja sam umoran. I gladan. Napunit ću trbuh i dobro se ispavati prije no što poduzmem bilo što.

Gus pojede još nešto šljiva. A zatim gurnu staklenku Dolphu u ruke.

– A što ćeš tada? – nestrpljivo zapita Dolph.

– Pokušat ću saznati što se doista dogodilo gospodi Boswick i onom momku – slegnu ramenima Gus.

– Ne vjeruješ da ih je ubila go-spodica Vicky?

– Ne vjerujem. Bude li nam usp-jelo dokazati što se dogodilo, usp-jet ćemo dokazati i to da je Eli ubio Edwarda. Zatim ćemo dobiti novac za naše konje i poći kući.

– Kako je Eli mogao ubiti Ed-warda? Bio je u kući. Otišao je tek kad smo začuli pucanj.

– Otišao je kad smo začuli pu-canj, to je istina, ali tada je Edward već bio mrtav.

– Kako znaš?

– Nisi li zamijetio kako je Ed-wardovo tijelo bilo ukočeno? To se ne događa odmah čim netko umre. Za to je ponekad potrebno i neko-liko sati. Čak i dana. Vjerujem da je Edward umro već sat-dva prije no što smo ga pronašli. Vjerujem da ga je Eli ubio na nekom dru-gom mjestu i dovukao njegovo ti-jelo u staju. Sve je uredio tako kao da se Edward ubio dok je on bio u kući. I dok su svi njegovi pomoć-nici krenuli u lov za mnom.

– Možda je i tako – složi se Dolph. – Ali netko je morao biti blizu staje. Čuo sam onaj pucanj odande. Netko ga je morao ispaliti.

– Nitko nije pucao – reče Gus. – Sjećaš li se one male vatre? Netko je imao razloga da je upali. Eli je to učinio i stavio u nju metke. Ne baš u samo središte vatre već na mjesto na koje se vatra trebala proširiti za neko vrijeme. Zatim je požurio u kuću i nastojao pronaći nekoga tko će posvjedočiti da je bio tamo kad je metak opalio. Vrlo vješto, zar ne?

Objasnivši bratu sve to, Gus se još udobnije smjesti na zemljani pod. Bilo je hladno. Uspravio se i povikao prema vratima;

– Hej, donesite moju vreću za spavanje! Dobit ću reumu budem li morao spavati na hladnoj zemlji!

Neka se sjena pomaknu iza pu-kotina u vratima.

– Htio bi ga uhvatiti kad ti do-nese vreću? – reče tiho Dolph.

– Ne, hoću spavati. Umoran sam. I ti se odmori. Ne žuri. Čov-jeku više koristi da razmišlja nego da se prenapli. Bit će pametnije pri-čekati dok ne padne mrak i svi za-spu. Jesi li me razumio?

Dolph ga je razumio. Ali bio je i odviše uzbuđen a da bi se mogao strpiti. Duboko uzdahnu.

Nakon nekoliko trenutaka netko otvori vrata. Na njima se pojavi stražar. U ruci je držao revolver, a pred nogama su mu ležale dvije vreće.

– Povucite se – naredi.

Gus to učini ne vjerujući da ih je stražar mogao vidjeti u mraku. Bilo bi lako sada navaliti na njega. Osjeti želju da se sve to što prije završi. Ali ono što je rekao Dolphu, bila je istina. Bit će pametnije naj-prije se odmoriti, a tek nakon toga poduzeti nešto.

Stražar pažljivo gurnu vreće no-gom u podrum, zalupi vrata i po-novno navuče zasun.

Gus se uvuče u vreću. I Dolph je učinio isto. Ubrzo začu bratovo duboko disanje. Uvjerivši se da nje-gov brat spava, uvuče se dublje u vreću i sklopi oči.

XI

Začu se neki zvuk. Ušuljao se u Gusov san i probudio ga. Osluški-vao je i čuo glasove pred vratima podruma. Neki su ljudi šaptali. Bio je to glas Indijanke. Očigledno je razgovarala sa stražarom. Gus os-jeti miris kave. Poželi popiti neko-liko gutljajeva jer je u podrumu bilo hladno. Pogleda prema vra-tima. Mrak je bio pregust. Pomisli da je već kasna noć. Ali Indijanka je još bila budna, pa vjerojatno ni

drugi na ranču nisu spavali. Približio se trenutak kad je trebalo nešto poduzeti. Gus je naime bio siguran da bi mu uspjelo džepnim nožićem otvoriti zasun. Do vraga, da ta žena nije donijela kavu, stražar bi vjerojatno već bio zaspao. A možda ipak hoće. Tog je dana mnogo jahao tražeći izgubljenog konja, pa Gusa. Gus stoga zaključio da će biti najbolje pričekati. Okrenuvši se na stranu, Gus ponovno zaspi.

Iznenada se probudi. Stražar pred podrumskim vratima glasno je hrkao. Ali začu se još nešto. Kao da je netko oprezno pokušavao otvoriti vrata. Podigne se na koljena, dohvativši prije toga staklenku s ukuhanim voćem. Možda je vani Eli Tyler i pokušava se u okrilju noći riješiti braće Widner?

Vrata se oprezno otvore i Gus ugleda zvjezdano nebo. Na vratima se ocrtavao lik neke žene. Bilo je prekasno da se zaustavi. Očekivao je muškarca s puškom u ruci i namjeravao ga srušiti udarcem staklenke. Zaletio se u ženu. Ona zatetura i padne mu preko ramena. Gus se prestraši da bi mogla kriknuti. Pomaknuo se, a žena padne na zemlju. On brzo klekne kraj nje i stavi joj ruku na usta. Po mirisu i stasu shvati da je žena na zemlji Vicky Boswick. Nije mogao odoljeti iskušenju već ju je toplo poljubio.

Tog trenutka u Dolphovoj ruci plane šibica.

– Prokletstvo! – viknu on.

Gus spusti Vicky, a ona to iskoristi, ustane i odmakne se. Gus začu kako uzbuđeno diše. Ali na sreću, nije vikala.

U to se Dolph baci na brata, koji ga je i naučio kako se treba tući. Dolph je bio dobar učenik. Udari Gusa pesnicom po vilici, a pred Gusovim očima zasja crvena iskra.

Nije želio povrijediti svoga mlađeg brata. Ali Dolph je htio njega raniti. Nastojao je odmaknuti brata od sebe tako dugo dok se on malko ne smiri. Ali Dolph ga i opet udari tako snažno da se Gus otkotrljao prema vratima i rukom dodirnuo nečije tijelo. Pred vratima je, naime, ležao stražar, koga ništa nije moglo probuditi. Kao da je bio mrtav. Gus se tog trenutka sjeti radnika s ranča što su spavali u obližnjoj zgradi. Jedan ih je krik mogao probuditi. A nadu li tada Vicky u podrumu, to bi za njih moglo značiti veliku nepriliku. Stoga se nije smio ovdje tući s Dolphom. Morao je prekinuti borbu prije no što postane preglasna. Ostao je ležati na zemlji kao da je onesviješten.

U to se na vratima podruma pojavio Vicky. Neprekidno je rukom brisala usne kao da očajnički nastoji zbrisati Gusov poljubac. Dolph to zamijeti. Premda je bijes gorio u njemu, on zapita nježno Vicky:

– Je li sve u redu?

Djevojka kao da je bila opijena. Želio ju je utješiti i pomilovati. Ali prisjeti se kako je nastojala izbjeći dodir njegovih ruku u staji. Djevojka krenu prema njemu. Sakrije lice na njegovim grudima, a tad je Dolph zagrlji.

Gus iskoristi taj trenutak da se primakne stražaru. Taj je očigledno bio omamljen, inače ne bi mogao sve to prespavati tako mirno. Pruži ruku prema njegovu pojasu i izvuče revolver iz korica.

– Bila sam zabrinuta za vas. Bili ste tako teško ranjeni – govorila je Vicky.

– Brzo sam se oporavio – promuća Dolph. – Što se dogodilo? Zašto ste došli ovamo?

Vicky pogleda prema Gusu. On se još uvijek pretvarao kao da je u nesvijesti. Vicky nastavi:

– Došla sam vam pomoći. Morate otići odavde prije no što vam se nešto užasno dogodi.

– Ne brinite zbog nas – počeo je umirivati Dolph.

– Morate otići. Pripremila sam vam konje. Vratite se kući u Teksas i nemojte više dolaziti ovamo.

Gus bi najradije prihvatio tu ponudu, napustio dolinu i vratio se kući. Ali nije mogao pobjeći. Njegova je obitelj, naime, očekivala novac koji je morao donijeti. A nije mogao otići ni stoga što su njega i Dolpha osumnjčili zbog umorstva. Stoga mirno primijeti:

– Bio bih vam zahvalan za malko kave.

– Ništa vam nećemo učiniti. Jamčim vam – počeo umirivati Dolph djevojku koja je lagano drhtala.

– Ali zacijelo ću raniti nekoga ako se tko od onih momaka pojavi.

– Bit će bolje da uđemo u kuću – složi se napokon Vicky.

Dolph je uvati za ruku. Namjerno okrenu leđa Gusu. Krenuše prema kući.

Gus pođe za njima držeći revolver u ruci. Bio je neizmjereno tužan. Njegov je brat odlučio da stane na Vickynu stranu. Gus se zapita kakvu to igru igra ta djevojka.

XII

Gus prema zvijezdama prosudi da je mogla biti ponoć. Kuća je bila u mraku, osim jednoga jedinog prozora na gornjem katu. Vjerojatno je to bila Boswickova soba, pomisli Gus. Netko je vjerojatno sjedio kraj njegove postelje. Valjda ona Indijanka.

Vicky odvede Gusa i Dolpha u kuhinju. Upali malu svjetiljku i po-

gleda Dolpha. U njezinim je očima strah i zabrinutost. Nježno pogladi rukom Dolphov obraz, a on položi svoju ruku na njezinu kao da je želi umiriti. Gus osjeti oko sebe neku duboku tišinu, punu nelagodnosti.

– Kava? – zapita kako bi je prekinuo.

Nije ga ni pogledala. Krenula je prema štednjaku i podstaknula vatru. Dolph joj pride i bez riječi joj počeo pomagati. Nisu govorili. Nisu se čak ni gledali. Jednostavno su radili zajedno. Gus je zatvorio vrata kuhinje i naslonio se na njih. Još je držao revolver u ruci i promatrao brata kako pomaže djevojci.

– Rekla si im da smo ga mi ubili – okrenu se iznenada Dolph djevojci, sjetivši se onoga što je zaboravio za vrijeme tučnjave s bratom.

– Bila sam tako zbunjena da nisam znala što bih rekla – promuća djevojka pogledavši ga smeteno.

– A znate li što sada govorite – Gus pomisli da je kucnuo trenutak za postavljanje pitanja. – Ako je tako, možete to reći svojim ljudima, pa Dolph i ja nećemo morati pobjeći.

– Ne! – uzviknula je. – Ne, molim vas! Morate otići!

– Zašto? – navaljivao je Gus. – Plašite li se možda da bismo nešto mogli saznati ako ostanemo ovdje?

I Dolph je shvatio da je Gus u pravu. Nije znao zašto se Vicky tako ponaša. Ali svidala mu se, pa nije želio ništa nadodati bratovim riječima.

– Rekli ste da ste ubili svoju majku – nastavi Gus.

Djevojka zatetura kao da će se onesvijestiti. Dolph je uhvati u zagrljaj promatrajući Gusa.

– Prokletstvo! Prokletstvo! – izusti divljim glasom djevojka. – Zatim odgurne Dolpha.

Taj je uhvati za zglob i prisili je da ga pogleda.

– Niste se onesvijestili! Samo ste se pretvarali. Lagali ste...

– Vi ste lagali! – napadne ga Vicky. – Pretvarali ste se da ste ranjeni. Činili ste budalu od mene.

– Pogledajte njegovo lice – reče joj Gus. – Bio je ranjen. Kad se to čovjeku dogodi, tad ga i boli. Ali on može mnogo toga podnijeti. A vi znate tko ga je izudarao, zar ne?

Djevojka mu ne odgovori. Dolph shvati da to nije znala. Nježno, da je ne bi povrijedio, reče:

– To je učinio Eli Tyler.

Djevojka nije više bila sigurna ni u njih a ni u samu sebe. Počela je razmišljati o onom što je čula.

– Htio je Dolpha i mene maknuti odavde kako ne bismo saznali što se događa – nastavi Gus. – Plaši se da bismo mogli saznati nešto što bi bilo kobno za njega. A sad biste vi htjeli da odemo kako se to ne bi dogodilo. Imate li i vi neku tajnu poput Elija Tylera, gospodice Vicky?

– Eli ništa ne zna – šapnu djevojka. – Nije to mogao saznati.

– Što to? – zapita Gus. Kako je djevojka šutjela, nastavi: – Ne vjeruje nam, Dolph. Kad bi nam rekla što se ovdje događa, mogli bismo joj pomoći.

– Nitko mi ne može pomoći – tiho će Vicky.

– Želi zaštititi nekoga tko bi stradao kad bi se saznala istina – nastavi Gus sigurnim glasom.

– Ubila sam ih i sakrila njihova tijela. Edward me htio zastrašiti – reče napokon. Možda bi rekla i više, ali iznenada zamijeti kako se Gus ukočio. Čuo je neki šum iza

sebe. Ustao je i uperio revolver prema vratima.

Vrata se otvoriše. S puškom u ruci pred njim je stajala Indijanka. Bio je siguran da će bez oklijevanja pucati na njega. Zacijelo ne bi uspio opaliti prvi. Gus stoga položi revolver na stol.

– Gospodice Vicky, maknite se! – zapovijedi Indijanka. Htjela je da se djevojka makne kako je ne bi pogodio zalutali metak. Žena ih je namjeravala ubiti.

– Ne! – Vicky je shvatila što se događa.

– Pokvarit će sve! – reče Indijanka.

-- Ne možeš ih samo tako ubiti!

– Moramo ih se riješiti. Nitko drugi nije vidio to pismo. Nitko neće nikada ništa saznati.

Vicky je još stajala kraj Dolpha. Namjeravala ga je zaštititi svojim tijelom.

– Mi bismo samo htjeli pomoći – počeo objašnjavati Dolph.

– Jedini način da nam pomognete jest da odete odavde – odgovori mu djevojka. – Molim vas, zaboravite sve što se ovdje dogodilo.

– Mislim da nemamo drugog izbora – kimnu Gus prema pušci.

Indijanka je očigledno sumnjala u njegove riječi. Ali poslušala je Vicky.

– Podite! – reče.

– Brate – okrenu se Gus prema Dolphu. – Bit će najbolje da odemo.

Dolph nije htio ostaviti Vicky. Ali ništa drugo nije mogao učiniti. Ne pred tom puškom.

– Molim vas, podite – reče nježnim glasom. Nije željela da Dolph spazi njezine suze, pa se okrenula. Krenula je prema blagovaonici i dodala: – Konji su iza kuće. Spre-

mila sam vam hranu u bisage. Budite pažljivi!

– Dodi! – pozove Gus brata.

Dolph preko volje krenu za njim. Indijanka je hodala iza njih držeći pušku uperenu u njihova leđa.

– Što ste mu dali? – zapita je Gus kad su prolazili kraj zaspalog stražara. – Hoće li još dugo spavati?

– Prašak za spavanje – odgovori žena. – Liječnik ga je ostavio za gospodina Boswicka.

– Zašto ste to učinili? – zapita znatiželjno Gus.

– Jer mi je to gospodica Vicky naredila. Zatim nadoda kad su stigli do konja: – Odviše govorite! Trebala bih vas ubiti. Požurite! Budete li se vratili, ubit ću vas.

Gus zajaha jednog od Boswickovih pastuha. Zamijeti da im je Vicky doduše spremila hranu, ali da ih je nenaoružane slala s ranča.

– Krenite! – požurivala ih je Indijanka.

Gus podigne uzde. Osjeti da mu se konj pokoravao. On i Dolph požuriše prema cesti. Kad su stigli onamo, Gus se još jednom okrenu. Indijanka je stajala u mraku, ali bio je siguran da ih je promatrala s puškom u ruci.

Dolph šapnu odlučno:

– Brate, ne namjeravam još otići kući.

– Ni ja! – složi se Gus. – Ovo nisu naši konji već Boswickovi. Ujutro će nas početi progoniti stoga što će vjerojati da smo ukrali konje njihova gospodara i ubili njegova sina.

– Nismo ubili...

Kroz noć se začu pucanj.

– Prokletstvo! Više nemamo vremena do jutra. Dodi, brate!

XIII

Gus poče računati kako će da-
leko uspjeti izmaći progoniteljima.

Najvažnije je bilo sakriti se pred razbješnelim ljudima. Oni bi mogli pucati čim ih ugledaju. A Gus i Dolph bili su nenaoružani.

Mjeseca nije bilo, ali zvijezde su svijetlile. Gus i Dolph brzo su jahali. Pastusi su bili brži od divljih konja na koje su bili navikli, ali Gus nije vjerovao da su isto tako izdržljivi. Ukoliko su ljudi s ranča znali kako treba loviti ljude, vjerojatno se neće žuriti već će nastojati zamoriti Gusova i Dolphova konja. Gus povjeruje da će se to dogoditi negdje na kraju gradića. Morat će se dosjetiti nečemu prije no što se konji zamore. Sjeti se kuće Dore Niles, koja je bila puna oružja. Tamo su mogli pustiti konje i sakriti se dok potjera ne prođe. Zatim su se mogli naoružati i vratiti na ranč. Boswickova je kuća vjerojatno bila posljednje mjesto gdje bi ih tražili. A ondje je trebalo potražiti i objašnjenje svih tih događaja. Gus pomisli da bi se Dorina kuća trebala nalaziti iza šumice što se pružala pred njim. Osjećao je da su se konji već zamorili. Dovikne bratu koji je jahao pred njim:

Sjaši brzo kad prođemo šumu. Oslobodi konja!

– Ne možemo pješice!

– Moramo! Konji su se zamorili. Dolph kimnu.

Gus skoči s konja udarivši ga pri tom uzdama tako da je pobjegao.

Zatim se okrene i ustanovi da Dolph nije sjahao. Jurio je dalje, očigledno pokušavajući uhvatiti konja kojeg je Gus oslobodio. Gus shvati da je prekasno pokušati bilo što. Ali morao je pomoći Dolphu. Odgajao ga je i naučio svemu. Ako je Dolph donio pogrešnu odluku, za to je bio odgovoran Gus jer mu nije bio dobar učitelj. Morao mu je pružiti još jednu mogućnost.

Odvratiti pozornost progonitelja, pa makar doveo sebe u opasnost. Sjetio se metka u vatri u staji na Boswickovu ranču. Mogao se poslužiti Elijevim trikom. Najvažnije je bilo prodrijeti u Dorinu kuću. Zapaliti vatru iza nje. Baciti u nju metke i izgubiti se u šumi.

Stigao je pred Dorinu kuću. Bio je sretan što je Doru nagovorio da pođe k prijateljima. Neće je morati uplesti u sve to.

Kroz noć se začu lavež psa. Bijesno lajanje koje mu se približavalo. Iznenada se pas baci prema njemu. Kako to da je Reks bio ovdje? Trebao je biti s Dorom.

– Smiri se, momče! Pa mi se poznajemo!

Ali pas je jurio prema njemu. Gus se baci na stranu nadajući se da će ga izbjeći. Znao je da se nije mogao bez oružja braniti od tog psa. Pokušao je udariti psa šakom po glavi. Pas je ponovno počeo navaljivati na njega. Gus izgubi ravnotežu i osjeti kako se oštri pseći zubi zariše u njegovu ruku.

– Reks? – začu iznenada glas Dore Niles.

U blizini se pojavi svjetlo. Na vratim kuće stajala je Dora Niles sa svjetiljkom u ruci.

– Reks? – zovnu još jednom. Zatim spazi psa. I čovjeka. – Reks! Lezi, Reks!

Pas ispusti Gusovu ruku i počeo se povlačiti. Gus uhvati zdravom rukom ranjenu. Osjeti veliku slabost. Jedva je disao.

– Tko je to? – zapita Dora. – Tko je tamo? I što želite?

– Ja sam Gus Widner. Sjećate li se? – teškom mukom procijedi Gus.

– Dakako. Što je? Je li se možda Harryju što dogodilo?

– Nije, gospodo, već meni. Mogu li prići?

– Dodite ovamo!

– Pas...

– Dodi, Reks! – pozove žena. – Lezi!

Pas se nije pomaknuo. Režao je prijeteci. Zatim se polagano okrenuo. Pogledavši još jednom Gusa, pođe prema kući. – Lezi! – ponovi Dora.

Smirivši se, pas legnu na trbuh.

– Sve je u redu! – pozove Dora Gusa. – Možete doći. Neće vam ništa učiniti.

Držeći svoju ranjenu ruku i promatrajući psa, Gus počeo prilaziti kući. I Reks je promatrao njega, ali je ostao mirno ležati.

– Što radite ovdje u ovo doba noći? – zapita ga Dora kad je stigao do kuće.

– Progone me neke budale koje bi me htjele ubiti – počeo joj objašnjavati Gus sjetivši se da će progonitelji ubrzo proći cestom. Šad se već jasno čulo udaranje kopita. – Čujete li ih? – zapita Doru.

Neko je vrijeme osluškivala a zatim kimnu.

– Sve je to greška – počeo joj objašnjavati. – Ali neće mi dopustiti da im sve objasnim. Htio sam se sakriti u vašoj kući. Nisam znao da ste ovdje. Moram brzo poduzeti nešto.

-- Udite! – pozove ga žena mahnuvši svjetiljkom.

– Moram ih maknuti s ceste i natjerati da krenu za mnom – govorio joj je ulazeći u kuću. Pas je ostao vani. Kad je Dora zatvorila vrata, Gus osjeti olakšanje.

– Progone mog brata – nastavi pričati Dori. – On je glup. Uхватit će ga ukoliko ih ne uspijem odvratiti. Potrebna mi je puška.

Dora postavi svjetiljku na stol i okrenu se prema njemu. Tad spazi njegovu ranjenu ruku i zakrvavljeni rukav. – Ranjeni ste?

– To sada nije važno! Moram ih odvratiti od Dolphova traga. Potrebna mi je puška. Brzo!

– Potrebna vam je pomoć. Pobri-
nut ću se za njih. Smirite se. Kamo
je krenuo vaš brat?

– Prema gradu.

Kimnula je. Dohvativši sjetiljku,
pođe prema kućnim vratima. Gus
krenu za njom. Kad je izišla prislo-
nio se na zid kraj vrata i počeo
osluškiivati.

Po buci koja je dopirala do njega
mogao je zaključiti da su konjanici
na cesti pred Dorinom kućom.

Dora viknu.

Udaranje kopita presta. Konji se
okrenuše. Gus začu kako se jahači
približavaju kući. Reks zalaja i
poče trčati pred kućom. Ponadao
se da će pas napasti jahače, ali je
znao da to Dora neće dopustiti.

Žena pozva Rekse.

Konji stigoše u dvorište i zausta-
više se.

– Dora, što se dogodilo? – Začu
se glas Elija Tylera.

– A što ti radiš ovdje, Eli?

– Lovimo dvojicu lopova koji su
ubili Edwarda Boswicka.

– Što? – iznenadi se Dora.

Možda će povjerovati svom
bratu, pomisli Gus. Ogleda se po
tamnom predoblju. Koliko mu je
bilo poznato, sve se oružje nalazilo
u radionici. Pitao se da li bi mogao
prodrijeti onamo i napuniti pušku
u mraku. Šuljao se prema vratima
radionice, razmišljajući da će to
biti vrlo teško.

– Netko je protrčao kroz dvori-
šte prije nekoliko minuta – začu
Dorin glas. – Reks je digao takvu
uzbunu da sam izašla, kako bih
pogledala što se događa. Vidjela
sam nekog čovjeka kako trči.
Možda je s njim bio još jedan. Po-
mislila sam da je skitnica koji je

htio nešto ukrasti. Misliš li da je
to...

– Da! – procijedi Eli.

– Reks je htio poći za njim –
nastavi Dora. – Prestrašila sam se
da bi ga mogli raniti, pa sam ga
pozvala natrag.

– Kamo su krenuli?

– Preko dvorišta prema brego-
vima iza kuće.

– Čuli ste! – doviknu Eli svojim
ljudima. – Požurite za njima.

– Nikada ih noću nećemo uhva-
titi u šumi – pobuni se jedan od
ljudi.

– Razidite se! – naredi Eli. –
Pročešljajte šumu! Uхватite ih!

Jahači su počeli odlaziti. Gus
odahnu. Zatim ponovno začu Elijev
glas.

– Sestro, moram razgovarati s
tobom!

– Ne sada – odgovori ona.

– Ali to je vrlo važno. – Go-
vorio je povjerljivo kao da s njom
dijeli neku tajnu.

– Ne bih htjela razgovarati baš
sada.

– Samo jednu minutu, draga se-
stro!

– Ne sada! – reče žena od-
lučno. – Zar me ne razumiješ, Eli?

– Poslušaj, sestro! – napadne je
Eli. – Nemoj tako razgovarati sa
mnom. Glava sam obitelji. Uvijek
sam to bio i uvijek ću to biti.

– Ne, sada smo partneri. Ili to ili
ništa. Neću sada razgovarati s to-
bom. Pođi i navrati poslije.

– U redu, neka tako bude – od-
govori Eli nakon kratkog razmišlja-
nja.

Vratila se u sobu. Podignuvši
svjetiljku osvijetli njome Gusovo
lice.

– Otišli su. Ovdje ste sigurni.

– Ne, moram otići! – odgovori
Gus, iako bi najradije bio ostao jer
ga je ruka užasno boljela.

– Kamo?
– Natrag na ranč. Moramo pro-
naći odgovore na mnoga pitanja.
Inače ćemo se brat i ja naći u veli-
koj neprilici.

– Ne! – reče odlučno žena. Po-
šla je prema stolu i postavila svje-
tiljku na nj. Kad se opet okrenula
prema Gusu, opazila je njegovu
ranjenu ruku. – Teško ste ranjeni.
Ne možete otići prije nego što vam
povijem ruku.

Maknula je rastrgani rukav s nje-
gove ranjene ruke. Njezin je dodir
bio mek i nježan.

– Ovo treba dobro očistiti –
reče pošto je ranu pažljivo pregle-
dala. – Mogla bi se zatrovati, a vi
vjerojatno ne biste htjeli dobiti gan-
grenu i izgubiti ruku?

– Ne bih – složi se Gus.

– Pođite sa mnom u kuhinju, pa
ću vam poviti ruku.

Promatrao je Doru, koja je pred
njega stavila bocu i čašu. Pomisli
da je vjerojatno i opet ono isto ki-
selo vino. Ali tad osjeti miris. Pravi
viski. Proguta gutljaj, koji mu je
počeo paliti grlo. Uzdahne i zado-
voljno kimnu. Bilo je to prvo pri-
stojno piće koje je popio otkad je
ostavio Teksas.

Dora upali vatru u peći i postavi
na nju kotao s vodom. Vрати se
stolu i ponovno napuni Gusovu
čašu nasmiješivši se nježno. Dok je
pio, stajala je iza njega položivši
mu toplu ruku na rame. Znao je da
ga promatra.

– Gus – reče napokon – bojim
se! Za vas! Ne bih željela da vam
se nešto dogodi. Najvažnije je da se
sretno vratite kući i obitelji. Mislite
na njih. Ne smijete dopustiti da vas
ubiju tako daleko od kuće.

Shvatio je da ima smisla u
onome što je govorila. Ali važan je
bio i dobar glas njegove obitelji, a i
novac koji joj je trebao donijeti. A

najvažniji je bio Dolph. Morao je
prvo sve srediti ovdje prije no što
se vrati kući.

– Odrecite se svojih namjera –
nagovarala ga je Dora. – Morate
otići odavde dok još možete.

– Zar vam je to tako važno? –
zapita Gus.

Sagnula se prislonivši svoj obraz
uz njegov. – Vrlo važno – šapnu
tiho svojim pomalo promuklim gla-
som.

Upravo se htio odazvati njezinu
pozivu i poljubiti je kad kotao poče
pištati. Dora uzdahne i priše kotlu.
Napuni lavor kipućom vodom,
doda nešto hladne vode i vrati se
stolu. Čistom krpom počne prati
gusovu ranu. Njezine su ruke bile
nježne i spretne.

– Morate poći liječniku. To bi
trebalo dobro očistiti karbolom.

– Majka je to uvijek činila samo
toplom vodom.

– Vaša je majka zacijelo zabri-
nuta što ste otišli tako daleko od
kuće?

– Više je zabrinuta zbog Dol-
pha.

– Zar vašeg brata voli više od
vas? – začudi se Dora.

– Mnogo je mlađi i neiskusniji
od mene. Nije još naučio kako se
treba čuvati.

– A ni vama to baš ne uspijeva
– primijeti Dora čisteći mu ranu.

– Priznajem da bi mi zaista bila
potrebna žena koja bi se brinula
za mene – odvrati Gus promatra-
jući je.

– Vratite se kući, Gus. Zabora-
vite Boswickove. Vratite se dok još
možete – poče ga preklinjati zabri-
nutim glasom.

– Ne bih pješice stigao daleko.
Oni me progone poput bijesnog
vuka.

– Mogla bih vam pomoći. Odve-
sti vas kolima iz doline. S druge

strane mogli biste nabaviti konja i vratit se kući.

– Ne bih želio da budete sa mnom ako naletim na tu rulju.

– Mogla bih upravljati kočijom, a vi biste se sakrili iza klupe. Svi s ranča me poznaju. Nitko ne bi posumnjao u mene. Sa mnom ste sigurni, Gus.

– A što će biti s mojim bratom?

– On će vjerojatno već biti kod kuće kad stignete onamo.

– Izložili biste se velikoj opasnosti. – Gus obliže usne i osjeti gorak, a ujedno i sladak ukus viskija.

– To me ne zabrinjava.

– Dora, da li biste posli sa mnom? – zapita je.

– Kako to mislite? – pogleda ga iznenađeno.

– Sa mnom u Teksas. Uđajte se za mene.

Oklijevala je. Promatrajući svoju ruku, šapnu iznenađeno:

– Hoću!

XIV

– Trebat će mi revolver i puška, te municija – reče Gus.

– Nabavit ću ti sve potrebno. – Reklo bi se da je Dora željela otići što prije. Požurila je prema radio-nici.

Dorina je kobila bila mirna i poslušna životinja. Upravo ju je upregao u kola kad je stigla Dora. Odjenula je haljinu za put, a na glavu je stavila šešir široka oboda ukrašen svijetlim perjem. Nosila je sanduk s municijom. Namirisala se. Bio je to nježan, sladak miris, pun obećanja.

– Spremila si se? – zapita osjetivši duboku tugu.

– Da! Molim te, požuri!

Tada je Gus iznenađeno uhvati za ruku koju je sakrila u krznenom mufu... Žena zatetura, a Gus se brzo sagnu i podigne revolver koji

je sakrila u mufu, a koji joj je sada ispao iz ruke.

– Znete dobro lagati! – tužno reče Gus.

– Nisam lagala, Gus. Htjela sam vam pomoći. Donijela sam taj revolver kako bih vam mogla pomoći bude li to potrebno.

– Htjeli ste pucati na mene.

– Nisam.

– Dobro lažete, ali ne dovoljno dobro – odmahnu odlučno glavom Gus. – Niste se smjeli vratiti kući. To je bila greška. Vratili ste se jer ste znali da niste u opasnosti.

– Gus, ranjeni ste i pijani. To je sve plod vaše mašte.

– Vjerovali ste da ćete se proketo brzo vratiti. Vratiti se i reći svom bratu da ste obavili njegov posao.

– Ne, Gus, nikada vam ne bih učinila ništa nažao. Htjela sam da odete prije no što vas Eli nađe. Odvezla bih vas iz doline. I ostavila negdje dovoljno daleko da budete sigurni. Htjela sam da odete kući i zaboravite na nas. Nisam mogla otići s vama i ostaviti sve na čemu smo Eli i ja godinama radili. Ne volim vas dovoljno. Ne bih vas željela povrijediti, Gus. Molim vas, krenite kući prije no što bude prekasno!

Gus pomisli da je napokon govorila istinu. I to ga je zaboljelo. Da nije bila tako proketo pohlepna, možda bi se i mogli složiti.

– Popnite se na kola. Odvest ćemo se na Boswickov ranč. Na putu onamo možete mi ispričati što ste Eli i vi namjeravali učiniti. Možda ćemo se dosjetiti nečem da nitko ne bude preteško povrijeđen. I da nitko više ne bude ubijen.

– Oh, Gus! – Umalo što nije zaplakala.

Gus je na njezinu licu, koje je okrenula prema njemu, zamijetio izraz ocaja. Cijelim svojim bičem tražila je pomoć od njega. Njegove ruke su je htjele podići, ali troje je ljudi poginulo, a ona je bila dio te urote. I Gus je sada mogao biti mrtav da metak nije pogodio Boswicka. Popela se sama na kola. Tada zatetura.

– Čini mi se da se moja suknja negdje zajednula.

Gus se sagnu da je oslobodi. Ali tog trenutka Dora dohvati bič i udari ga. Gus u tren oka izvuče mali revolver i uperi ga u nju. Ali u to ga bič opet pogodi posred lica. Žena iskoristi taj trenutak i dohvati uzde. Potjera grubo kobilu. Zatim je počeo udarati bičem. Kobila, nenavikla na takvu grubost, pojuri prema cesti.

Snašavši se Gus podignu revolver. Jasno je vidio Doru koja je stajala u kolima. Kola su skakala pod njom. Gus shvati da je neće uspjeti pogoditi. Pucanj bi samo doveo njegove progonitelje natrag ovamo. Stoga polagano spusti revolver. Ruka ga je boljela. Protrljao ju je promatrajući Doru kako nestaje u noći.

Kola su sada već bila blizu glavne ceste. Tamo se nalazio oštar zavoj. Dora je još uvijek tjeerala kobilu. Životinja se naglo propne na zavoju, a kola umalo što se nisu prevrnula. Gus primijeti da je Dora naglavačke sletjela s kola. Potrčao je prema mjestu kamo je pala. Kobila je otrčala dalje vukući prazna kola za sobom.

Gus je stigao do Dore koja je nepomično ležala na zemlji. Kleknuo je kraj nje. Ležala je raširenih ruku, lica okrenuta prema travi. Šešir joj je spao s glave a kosa se rasula. Glava joj je bila čudno zavrnutu. Gus nježno dodirnu njezinu kosu. Odmaknu joj uvojak s leđa.

Obraz joj je bio krvav. Bilo je to samo nekoliko kapljica krvi. Nije joj ni morao dodirnuti lice da bi znao. Meso joj je još bilo toplo, ali ta će se toplina polagano gubiti. Već je i sada izgledala nekako sitnija, kao da je neka važna sadržina napustila njezino tijelo. Kao da je ostao samo oklop koji će se polagano smežurati.

To više nije bila Dora Niles. Dore je nestalo prije nekoliko trenutaka.

Ustajući, Gus je zapitao samog sebe zašto je bila takva, umjesto da bude onakva kakvom se pričinjala. Što je moglo nekoga natjerati da živi za laž, da laže o ljubavi, da ubija onako kako je to činila Dora?

Boja neba počinjala se mijenjati. Svanjivalo je. Uskoro će biti dan. A s njim će stići i progonitelji, koji će tražiti Gusa želeći ga ubiti.

S malim revolverom u rukama Gus krenu prema šumi.

XV

Padine uz doline bile su obrasle šumom. Gus je povjerovao da će mu uspjeti stići od ranča Boswick a da ne bude morao prijeći otvorene površine. Neće to biti lako. Svi su oblici bili drukčiji u svjetlu mjesecine. A mrak je u šumi bio gotovo potpun. Bude li htio vidjeti kamo ide, morat će se kretati blizu travnjaka, uz sâm rub šume. A da ga ne vide, morat će ostati u mraku.

Kretao se polagano naprijed pružajući ruke ispred sebe. Prisluškivao je napeto znajući da se u šumi nalaze jahači. Da ne bi svratio njihovu pozornost na sebe, morat će pripaziti na svaki korak. Pripaziti kamo stane prije no što spusti nogu na zemlju. Važno je bilo svratiti pozornost i na svaku životinju koja bi se mogla oglasiti prestrašena njegovom nazočnošću.

Polagano je prelazio preko malih zapreka od grma, korijena i rupa. Nadao se da neće naletjeti na nešto što će ga natjerati da promijeni smjer svog puta i krene dublje u šumu ili na livadu.

Zora je svitala vrlo polagano.

Gus iznenada začu jahača što su se približavali. Bili su vrlo blizu. U usporedbi s noćnim životinjama, konji su bili vrlo glasni. Udarali su kopitama o otpale grane ili stijene. Sedla su pucketala. A osjećao se i miris konja, kožnatih sedala i neopranih tijela.

Gus je znao da, kako god se oprezno kretao, ipak proizvodi neke zvukove i da se od njega širi miris. Ti su zvuci bili tiši od onih koje je stvarao čovjek na konju. To je bila njegova prednost. Njegov miris nije bio onako snažan kao onaj konjski. Zastao je nepomično osluškujući kako prolaze konjanici.

Konjanici su vrlo polagano prolazili kraj njega. Usudio se pokrenuti tek kad se više ništa nije čulo i kad je posve nestalo njihovog mirisa. Počeo je u sebi proklinjati to zadržavanje. Čekao ga je dugi put. Morao je što prije obaviti svoj posao.

Posrnuo je i pao. Pad je bio vrlo glasan. Udarivši o zemlju, ostao je ležati nepomično, napeto osluškujući. A sve noćne životinje oko njega bile su prestrašene i tihe. Čekale su u tišini, koja ga je mogla odati isto tako lako kao i buka.

Napokon se opet počeo oglašavati. Ohnuvši, Gus je ustao. Pad mu je zadao novu bol u ruci. Podržavši ranjenu ruku zdravom, krenu dalje.

Noć je umirala. Nebo nad travnjakom sad je već bilo svijetlo. Uskoro će se pomoliti sunce. Noćne su se životinje počele povlačiti u svoje zaklone, a danje izlaziti iz njih. Promijenio se zvuk šume. Ptice su počele pjevati.

Sunce se počelo uzdizati kad je shvatio da su u blizini konji. Sledio se i počeo udisati zrak. Konji i ljudi. Čuo je kako koža grebe o kožu. Ljudi su bili neposredno pred njim, iza malog zavoja. Očigledno su zastali kako bi se malko odmorili. Umalo što nije naletio na njih.

Zastavši, čuo je još neki zvuk.

Zvuk koji je odavao da se ljudi penju u sedla. Zatim se konji pokrenuše. Približavali su mu se kroz gustiš. Ogledao se sa strahom. Shvati kako se osjeća životinja koja je upala u klopku. Bacivši se na trbuh, otpuzi prema nekom spustu. Ugleda strmu stijenu i rupu pod njom. Nije bila dovoljno velika da se uvuče u nju, ali mu je možda ipak mogla pomoći. Ugurao se što je dublje mogao. Okrenuo je lice prema stijeni sklopivši oči. Jer čovjeka je moglo odati njegovo lice. Svjetlo se moglo odraziti na otvorenim očima. A licem je mogao proći trzaj.

Šumske su životinje znale kako je važno ostati nepomičan. Iako su se znale najbolje zaštititi. Uz to je Gusova odjeća bila tamna od nošenja dugi niz godina, a i od putovanja. Sjajne boje i metal nisu mogli privući ničiju pažnju na sebe. Usred šume još je vladao mrak. A Gus je ležao u sjeni stijene stopivši se sa svojom okolinom. Suzdržavao je dah i pritisnuo se uz zemlju. Tihi zvukovi oko njega govorili su mu mnogo toga. Po udaranju kopita znao je kako su jahači blizu. Čuo je dah ljudi i životinja. Jedan od jahača pljunu. Gus osjeti u sebi duboku odvratnost. Odvratnost stoga što je bio tako bespomoćan. Dopustio je da mu umor odvрати pozornost. Umalo što nije naletio na svoje progonitelje. Umalo što se nije odao. Krv mu je kucala u žilama. Osjećao je kako njegova pluća žude za svježim zrakom. Nije se usudio disati. Jahači su još bili preblizu. Poče ga boljeti glava. I leđa. Mišić na licu mu zadršće. Nije ga mogao umiriti.

Cekao je.

— Možda su ga drugi već uhvatili — reče jedan od jahača.

— Tad bi se oglasili vikanjem i pucanjem — odgovori drugi. — Nitko ne može pronaći noću čovjeka u šumi. Potrebni su nam psi tragači.

— Sviće. Vjerojatno će ga ubrzo uhvatiti.

– I ja se nadam. Gladan sam.
– Nadam se da će ga oni drugi uhvatiti i ubiti.

Konji su prolazili. Zvuk udaranja kopita po zemlji počeo se gubiti.

Gus bolno udahnu zrak. Svježi zrak prodre takvom snagom u njegova pluća da mu se prčinilo da će se rasprsnuti. Ležao je mirno dišući polagano dok se grč u njegovim grudima nije izgubio. Razmišljao je o svojim mogućnostima. Možda je Dolph već bio negdje na sigurnom. Nitko nije zvao ni pucao. Da su uhvatili Dolpha, ljudi bi bili uzbuđeni, a pucnjevi bi se noću daleko čuli. Možda je Eli doveo sve svoje pomoćnike s ranča u šumu kako bi uhvatio Gusa. Možda je Dolphu uspjelo nesmetano pobjeći. Ili je možda Eli podijelio svoje ljude. Jedne je poslao ovamo u šumu, a druge uputio dalje cestom. Možda su Dolpha uhvatili tako daleko da se nisu čuli pucnjevi. Možda su ga već dovodili ovamo prebačenog preko sedla?

Sad je sunce već bilo posve izašlo. Dizalo se iznad doline donoseći mu miris konja i stoke, svinja i kokoši. A osjeti i slab miris svježeg kave.

Neizmjereno je želio šalicu kave. Bio je tako prokleta umoran. Preumoran da bi krenuo dalje. Noge su ga jako boljale. Sjeo je na zemlju naslonivši leđa na stablo. Mišići u nogama, koje je pružio pred sebe, počeli su mu treperiti.

Tamo kod kuće, u Teksasu, nitko nije nikada dugo hodao. Imali su konja. Gus nije mnogo hodao nakon svršetka rata. Pričini mu se kao da je opet u ratu, da je gladan i da željno očekuje svršetak svega toga. Željno je očekivao da prestane to ubijanje, borba i umiranje. Da, bilo je i odviše umiranja.

Uboga Dora.

Pomisao na nasilnu smrt bila je tužna. Bolna. Ali Gus je nije mogao odbaciti. Nije jednostavno mogao okrenuti leđa i zaboraviti sve. Pred sobom je vidio Dorinu sliku kako

slomljena vrata leži na zemlji. Pomislio je na to da Dolph možda negdje visi. Znao je i da je Eli Tyler imao i za njega pripremljeno uže.

Postojali su trenuci u kojima čovjek nije imao mogućnosti izbora. Morao je krenuti dalje i učiniti ono što je bilo potrebno. Ustao je i pošao prema ranču.

Sunce je toplo sjalo. Duge su sjene postajale sve oštrije što je dan postajao svjetliji. Ugledao je pred sobom ranč. Stojeći na rubu šume naslonjen na drvo, promatrao je ranč i kamenu kuću koja se uzdizala iza livade. Pred kućom je stajao osedlani konj. Samo jedan jedini, a nije nalikovao na čistokrvne Boswickove konje.

Iz dimnjaka kuće dizao se dim, ali ne i iz one zgrade u kojoj su stanovali radnici. Ona je očito bila prazna. Vjerojatno je i kuhar krenuo u potjeru za Gusom i njegovim bratom. Možda na ranču uopće nije bilo nikoga.

Kome je pripadao osedlani konj pred kućom? – pitao se Gus.

Oprezno je obišao ogradu ranča. Nije mogao samo tako prijeći preko dvorišta. Indijanka se znala služiti puškom, a ona bi pucala kad bi bilo potrebno. Nije želio da ga opazi. Morao je ostati sakriven sve dok se ne približi kući. Kome god pripadao taj konj, vlasnik je mogao izaći i odjahati.

Gus je čekao.

Iz kuhinje je izašla Indijanka s posudom u ruci. Ispraznila ju je iza kuće. Dvorištem su trčale kokoši skupljajući hranu koju im je Indijanka bacila.

Sjetio se puške kojom mu je sinoć zaprijetila i pucnja koji je probudio ljude na ranču. Ne bi bilo teško pogoditi je kad mu je okrenula leđa da se vrati u kuću. Da ga jučer nije prekinula i otjerala s ranča, možda je mogao saznati pravu istinu. Tad bi Dora Niles još živjela i Dolph bi bio na sigurnom.

Namrštio se. Još prije nekoliko dana bila bi mu užasna pomisao na to da puca u bespomoćnu ženu.

Ali očaj, brige i umor mogli su potpuno izmijeniti čovjeka. To je naučio za vrijeme rata.

Na početku rata i Sjevernjaci i Južnjaci bili su poštene ljudi. Ljudi s osjećajem časti. Pucali bi na neprijatelja samo ako je i on mogao pucati u njih. Ali na kraju rata, kad su bili izgladnjeli i polumrtvi od umora, ljudi su pucali čim bi im se pružila prilika za to.

Pomisli da bi sada mogao ubiti Indijanku kad bi imao pušku. Ali nije je mogao pogoditi svojim malim revolverom. Stoga ju je promatrao dok je ulazila u kuću. Mrzio ju je, a gnušao se samog sebe zbog tih svojih misli. Kad čovjek jednom izgubi svoju čast i samopoštovanje, više ne vrijedi ništa.

Otjera te misli kad je zamijetio da je netko izašao pred kuću. Bio je to liječnik koji je u jednoj ruci držao svoju crnu torbu, a u drugoj šešir. Zastao je razmijenivši nekoliko riječi s nekim u kući. Zatim stavi šešir na glavu i krene prema osedlanom konju. Uzjahao je i krenuo s ranča.

Gus pričekao dok se nije izgubio iz vida.

Sada je kucnuo pravi trenutak.

XVI

Revolver u Gusovoj ruci bio je malen. Mogao je pogoditi nekoga samo iz blizine. Ali tada je mogao biti smrtonosan poput svakoga drugog revolvera. Gus ga još jednom ispita. Usta su mu bila suha. Usne ispucane. Noge su ga zaboljele kad je krenuo. Stisnuo je prste ranjene ruke osjetivši kako mu bol prolazi mišićima. Ruka je još bila ukočena, ali mogao je njome držati oružje.

Izašao je ispod drveća i krenuo prema staji iza koje je nekoga opazio u trenutku kad je Boswick pao pogoden na pod. Sakrio se tamo, što bliže kući.

Kokoši su zobale hranu koju im je Indijanka bacila. Morao se polagano približavati kako ih ne bi uznemirio. Držao je revolver u ruci i pošao prema kući. Kokoši su ga

sumnjičavo promatrale. Ali nisu kokodakale. Popeo se stubama i zastao osluškujući iza kuhinjskih vrata.

Netko je hodao po kuhinji. Čuo je lupanje suda. Netko je prosuo vodu. Nitko nije govorio. Pomisli da se u kuhinji vjerojatno nalazi samo jedna osoba. Vjerojatno ona Indijanka.

Polagano lijevom rukom otvori vrata. Podigao je svoj revolver.

Za sudoperom je stajala Indijanka i prala sude. Okrenula se brzo začuvši da su se vrata otvorila. Ugledavši Gusa, krikнула je bacivši tanjur prema njemu.

Gus odskoči i sagnu se. Rub tanjura dodirne njegovu glavu. Razbio se na zidu iza njega. Indijanka je pružila ruku za drugim. Znao je da traži novo oružje. A ipak nije mogao pucati u nju.

U to žena izvuče ruku držeći u njoj mesarski nož duge oštrice. Pružila je ruku prema njegovim grudima, a tog ju je trenutka Gus udario.

Njegova ju je šaka pogodila posred lica. Revolver doduše nije bio velik ali udarac je bio snažan. Gus osjeti veliku bol u ruci. Sve do kosti. Osjeti kako je mesarski nož razrezao njegovu košulju i skliznuo kraj rebara. Indijanka zatetura prema sudoperu. Nož joj ispadne iz ruke. Gus se sagnuo brže od nje i dohvatio ga. Bacio ga je izvan njezina dohvata. Ali žena ga nije ni pokušala podignuti. Zateturala je i pala na pod.

Gus je kleknuo kraj nje i oprao joj lice. Revolver joj je ozlijedio obraz. Poteklo je i malko krvi. Gus zatim prisloni dlan na njezin vrat. Osjeti da diše. Odlanulo mu je što je nije jako ranio.

Poče trgati njezinu podsuknju kako bi joj povezao ranu. Dok je to radio, začu neku buku u kući. Netko je hodao iznad njega. Čuo je brze korake. Male korake koji su mogli pripadati samo Vicky Boswick. Počela se spuštati stubište.

Gus brzo sveža Indijanki ruke i

noge. Zatim joj gurnu komad platna u usta.

— Maria! Maria! — začu kako Vicky zove iz druge sobe. — Je li sve u redu? Čula sam neku buku.

Dolazila je prema kuhinji. Gus je ustao i stisnuo se uz zid kraj vrata blagovaonice.

Vicky je ušla u sobu. Primijetila je Indijanku na podu i tiho kriknula zastavši posred kuhinje. Gus je stajao iza nje. Uhvatio ju je rukom oko vrata. Zatim joj zatvori usta prekinuvši krik zaprepaštenja. U drugoj ruci držao je revolver. Gurnuo joj ga je u leđa.

— To je revolver. Mogao bih vas ubiti. — Njegov je glas bio grub i promukao. Nije želio da tako zvuči. Htio ju je samo upozoriti da mu se mora pokoriti.

Premda prestrašena, djevojka je sačuvala prisebnost. Pokušala se osloboditi. Čvrsto ga je ugrizla za ruku.

— Prokletstvo, prestanite! — vikne Gus. — Ne želim vas ozlijediti!

Ona odskoči od njega. Povukla se i htjela kriknuti.

— To vam neće pomoći! — reče joj Gus. — Ovdje nema nikoga osim možda vašeg oca. Hoćete li ga prestrašiti?

Krik joj je zamro u grlu. Trenutak pogleda Gusa divljim pogledom punim straha. Zatim istrači iz sobe zalupivši za sobom vrata blagovaonice.

Gus potrči za njom.

Vicky dotrči do sobe s oružjem i skine pušku sa zida.

Gus baci revolver i pokuša je uhvatiti objema rukama. Okrenula je pušku prema njemu, a on odgurnu cijev od sebe. Puška tog trenutka opali. Metak mu prođe blizu lica i na trenutak ga zaslijepi. Oštar miris dima prodre mu u nosnice. Metak udari u zid napravivši rupu u drvenoj oblozi.

Gus očajnički dohvati pušku i istrgne je djevojci iz ruke ozlijedivši joj prst. Djevojka se povuče prema zidu i poče sisati ozlijeđeni prst. Divljim je pogledom proma-

trala Gusa. Zatim polagano odmaknu ruku i poče divlje proklinjati.

A Gus se iznenada morao nasmi-
jati.

Te je prostote mogla čuti samo od radnika na ranču kad nisu znali da ih djevojka može čuti. To i nije bilo smiješno. Ali on je tako dugo živio u napetosti da su te kletve izazvale kod njega provalu smijeha, a to mu je pružilo olakšanje.

Vicky je zašutjela. Dok ga je promatrala, u njezinim su se očima pojavile suze. Djelovala je poput male djevojčice koji su odrasli ljudi povrijedili. Napučila je nježne ružičaste usne. Njezine suzama obli-vene oči prijekorno su ga promatrale. Iznenada padne na sofu. Dohvatila je jastuk i bacila ga na njega.

Vrlo mlada, bespomoćna i dražesna sjedila je tako spuštene glave. Raspuštena kosa padala joj je niz leđa. Gus osjeti potrebu da je pogladi i utješi.

— Hoćete li nas ubiti? — zapita ga tiho.

To ga je zaboljelo. Sjetio se kako bi lako bio ubio Indijanku kad je izašla na dvorište. Zar Vicky nije imala pravo da tako misli o njemu?

— Umoran sam — začu samog sebe kako govori.

Pogledala ga je začuđeno. Iznenada zapita:

— Gdje je vaš brat?

— Možda je mrtav.

— Što?

— Konjanici koje ste poslali za nama namjeravali su to učiniti.

— Nisu!

— A što ste drugo očekivali? Rekli ste im da smo Dolph i ja ubili vašeg brata. A vjerojatno misle da sam pucao na vašeg oca. Ovog trenutka me progone. Dolph i ja smo se rastali. Možda su ga uhvatili. Možda su ga već i ubili. Razumijete li? Shvaćate li da ste vi ubili Dolpha ako je mrtav?

— Nisam! — bunila se djevojka.
— Ne, ne, ne!

– Poslali ste ljude za nama – hladno će Gus.

– Nisam!

– Onda je to učinila ona Indijanka. Učinila je to zbog vas. Vi ste nas poslali odavde bez oružja, a ona je pucala i upozorila ljude na naš bijeg.

– To nije učinila Maria! – odmahнула je žestoko djevojka. – Eli je pucao. Htjela sam da odete. Da se vratite kući. Da nas ostavite same. Ali Eli je zamijetio vaš bijeg. On je poslao ljude za vama. Nisam ga mogla zaustaviti.

Gus pomisli da djevojka vjerovatno govori istinu. Osjeti duboko olakšanje što ona nije poslala potjeru za njima. Ali to je bilo samo trenutno olakšanje.

– Nemojte dopustiti da ga rane!

– govorila je djevojka. Stisnula je ruke, a Gus nije bio siguran da li to govori njemu ili se moli.

– Vi ste jedini koji to možete učiniti – reče Gus.

– Kako?

– Dovedite ljude natrag ovamo. Recite im istinu. Učinite to brzo.

– Kako? – zapita djevojka kao da traži način da bi to izvela.

– Ima načina da ih pozovete natrag na ranč, zar ne? Zvono ili nešto slično.

– Da. Imamo zvono! – Djevojka brzo ustane. Skupivši suknju potrči prema vratima.

Gus je tržao za njom preko dvorišta. Veliko je zvono bilo pričvršćeno za ulazna vrata. Držeći pušku u jednoj ruci, Gus počne zvoniti. Zvuk zvona širio se dolinom. Gus se ponada da će ga čuti i ljudi koji su ga gonili. I oni koji su možda još tražili Dolpha. Kad je ispustio užu, trebalo je nekoliko trenutaka dok je i zvuk zvona prestao odjekivati dolinom. Tišina koja je zatim nastala bila je nekako šuplja i prazna, kao da je sva dolina očekivala što će se dogoditi. Gledajući da li se netko od jahača vraća, Gus zapita:

– Što ćete im reći kad stignu ovamo?

– Da sam to ja učinila – odgovori djevojka nakon kraćeg oklijevanja.

– To nije istina – reče Gus.

– Dat ću im Edwardovo pismo. Tada neće vas i Dolpha dalje kriviti.

– Ali i ono je pismo prijevara.

Djevojka ga pogleda začuđeno.

– Znali ste da su vaša majka i njezin prijatelj mrtvi – reče Gus.

– Znali ste to prije no što ste ste pronašli ono pismo. A znali ste i to da ih Edward nije ubio.

– Ja sam to učinila – tvrdila je i dalje djevojka.

– Niste, a ja vjerujem da ih je ubio onaj isti koji je ubio i Edwarda.

– Nije to mogao! – kriknu djevojka.

– Zašto ne! – zapita je, Gus kao da je znao o kome Vicky govori.

– Preteško je ranjen! Nije pri svijesti.

– Mislite na svog oca?

Djevojka shvati što je rekla. Strah se pojavi u njezinu pogledu. I tuga. Brada joj počne drhtati. Gus pomisli da će sve poreći i ponovno početi lagati. Ali bilo je prekasno za nove laži. To je i djevojka shvatila. Polagano kimnu. Bilo je to jedva zamjetno kimanje, ali je ipak bila istina.

Gus osjeti kako napetost u njemu popušta. Osjeti da će odsad pa nadalje sve biti istina. Nikada mu više neće lagati.

– Htjeli ste ga zaštititi, zar ne?

– zapita je nježno.

Djevojka i opet lagano kimnu i pokuša mu pogledati u oči. Nije mogla. Spustivši glavu, tiho šapnu:

– Sve je to tako strašno. Ja... ja...

Glas joj se izgubi. Iznenada posrne.

Gus baci pušku i uhvati je. Ležala je na njegovim grudima. Čelo je naslonila na njegov obraz.

– Gospodice Vicky! – reče.

Nije odgovorila. Zaista je pala u nesvijest. Bila je tako hladna. Morao je učiniti nešto za nju.

Ranjena ga je ruka užasno boljela kad ju je podigao i odnio u kuću. Ali Gus to i nije zamjećivao. Nije vidio ništa osim toga vitkog tijela u svom naručju i sasvim blijedog lica djevojke.

XVII

Kuhinjska su vrata bila prislonjena. Gus ih otvori udarcem noge. Pred njim Indijanka.

Komadi platna kojima ju je svežao ležali su razasuti po podu. Uspjela se osloboditi. Upravo je izvlačila zapušak iz ustiju. Istodobno je ustajala. Ugledavši Gusa kako ulazi u kuhinju, pružila je ruku za mesarskim nožem koji je ležao na drvenom podu. Bacila se prema njemu, dohvatila ga i digla se na noge. Bila je brza poput mačke. Podigavši nož u zrak, promatrala ga je prijetećim pogledom.

Vicky je onesviještena ležala u Gusovim rukama. On na pragu.

– Prokletstvo! – doviknu Indijanki. – Zar ne vidite da se gospodica Vicky onesviještila. Pomozite mi!

– Ako ste je ozlijedili, ubit ću vas! – prositka Indijanka držeći nož uperen u njega.

– Nisam joj ništa učinio. Ne želim joj nanijeti nikakvo zlo. Hoćete li mi pomoći ili nećete? – Gurnuo je Indijanku noseći Vicky u sobu.

Indijanka ga je slijedila s nožem u ruci. Osjećao je njezine oči na svojim leđima. Zamislio je kakav bi to osjećaj bio kad bi mu oštrica noža prošla između rebara. Nadao se da je njegova procjena bila dobra i da mu Indijanka neće učiniti ništa nažao dok bude nosio Vicky u naručju.

Vicky se pomaknula. Uzdahnula je, a kapci su joj zadrhtali. Polagano je otvorila oči. Ali kao da još ništa nije vidjela. Zatim iznenada zamijeti Gusovo lice nad sobom i tiho zapita:

– Dolph?

– Spustite je! – naredi Indijanka Gusu.

Nije je poslušao. Učinio je ono što je trebalo učiniti i položio

Vicky na sofu. Nježno je izvukao ruke ispod nje. Zatim iznenada čvrsto udari Indijanku po ruci. Udarac je bio snažan, a nož joj izleti iz ruke.

Bacila se na njega vjerujući da će se i goloruka moći boriti protiv njega. I Gus se bacio na nju. Pokušao ju je šakom udariti po bradi. Kao da je bila muškarac.

Predvidjela je što će učiniti, pa se makla u stranu. Udarac je prošao kraj njezine glave, dotaknuvši je samo sa strane. Nije bio dovoljno jak da je baci na pod, ali je ipak zateturala i izgubila ravnotežu. Umalo što nije pala. Kad se opet uspravila, pokušala ga je ponovno napasti.

– Maria! – zaviknu Vicky nastojeći sjesti na sof. – Prestani!

Indijanka je zastala promatrajući Vicky. Pogled joj je bio zbunjeno.

– Svemu je kraj – reče Vicky.

Indijanka odmahnu. Nije se još željela predati. Htjela se boriti i dalje protiv Gusa, boriti se kao da je bila muškarac. Gus pomisli da su njih dvije bile doista vražji par. I jedna i druga znale su se boriti. Indijanka je bila snažna i odlučna, a Vicky hrabra. Nekoliko puta umalo što nije posve izgubila živce, ali se tada opet uspjela sabrati. Još nešto životnog iskustva i ona će se znati svladati u pravi trenutak.

– Sve je gotovo – ponovi Vicky.

Sad se očigledno predala i Indijanka. Pogledom ulovljene životinje promatrala je Gusa.

– Zna li jahati? – zapita je Gus.

Žena lagano kimnu glavom.

– Tad osedlajte konja. Ođahat ćete i pronaći progonitelje koji su krenuli za mnom i mojim bratom. Vjerojatno su tako daleko da nisu čuli zvono. Zacijelo su negdje u šumi, dalje od kuće Dore Niles. Javite im neka prekinu potragu za mnom i za mojim bratom i neka se što brže vrate na ranč. Recite im da je to naredila gospodica Vicky.

Što god Eli Tyler rekao, ne dajte im da dalje progone Dolpha. Jeste li me razumjeli?

Indijanka ga je dobro čula. Ali sada je pogledala Vicky kao da očekuje što će joj ona reći.

– Molim te, požuri! – bilo je jedino što je Vicky rekla.

Indijanka kimnu i izađe iz sobe.

Gus je osjećao kako krv teče kroz zavoj koji mu je stavila Dora Niles. Vicky je zamijetila krv.

– Ranjeni ste?

Kimnuo je.

– Mogu li nešto učiniti za vas?

– zapita.

– Možete. – Spustio je ruku i pružio je prema djevojci. – Stisnite zavoj. Možda rana prestane krvariti.

Vicky dodirne prstima zavoj, a zatim ih naglo povuče.

– Zavoj je prijav – reče.

– Bio je jedini koji sam mogao nabaviti.

Boja joj se vratila u lice, a i glas joj je postao snažniji:

– Pogledat ću vašu ruku.

Pružio joj je ruku.

– Što se dogodilo? – zapita Vicky.

– Ugrizao me pas.

Zavoj se razvezao i visio mu s ruke. Djevojka ga pogleda još jednom i reče:

– Potreban nam je novi zavoj. Podimo u kuhinju, pa ću vam to urediti.

Ustala je. Iznenada posrnu. Uхватиo ju je za rame kako bi je zadržao.

– Je li sve u redu?

– Da! – odgovori djevojka, ali očigledno nije bilo tako. Reklo bi se da bi ponovno mogla pasti u nesvijest.

– Pričekajte trenutak – sjeti se Gus. Zatim pode u Boswickov ured i pronade bocu onoga slabog viskija kojim je Boswick ponudio njega i Dolpha. Otcepio ju je i prvo sâm popio dobar gutljaj. Obrisao je grlo boce i vratio se u sobu Vicky. Pružio ju je djevojci i naredio:

– Popijte gutljaj!

– Ne pijem – pogleda ga zbunjeno djevojka.

Shvatio je kako ne smatra pristojnim za mladu damu da pije žestoka pića. Da su okolnosti bile drukčije, vjerojatno bi se čak bila uvrijedila zbog njegove ponude. Ali sada je razmišljala o mnogo važnijim stvarima.

Postoje trenuci kad ljudi zaborave ono što je pristojno i rade ono što ima smisla. Njezino je lice još bilo blijedo, a ruke su joj drhtale. Morala je popiti nešto da se smiri.

– Popijte gutljaj, odmah ćete se osjećati bolje – naredi joj.

– Hoće li? – pogleda ga djevojka. Poruga joj se osjećala u glasu, a oči su joj odavale duboku tugu. – Ubogi otac! Ubogi Dolph! Ubogi Edward! Hoće li mi uopće nešto moći pomoći?

– Možda istina – predloži joj Gus.

Primijeti da je počela razmišljati o tome. Zatim je prihvatila bocu i ispila mali gutljaj. Zakašljala se, a kad je ponovno došla do daha zapita ga:

– Pijete li mnogo toga?

– Ponekad. – Gus krenu prema prozoru i pogleda van. Gledao je preko dvorišta prema šumi. Jahači se još nisu pojavili. Prestrašio se da su možda odustali od pretraživanja šume i da su se vratili na cestu. Možda su čak već uhvatili Dolpha. Možda je sve bilo prekasno...

– A da li to Dolph čini?

– Što to? – okrenu se Gus prema djevojci.

– Da li mnogo pije?

– Ponekad.

Popila je još jedan gutljaj viskija. Ovaj se put nije zakašljala. Nasmiješila se samoj sebi, a zatim pogleda Gusovu ruku.

– Podimo u kuhinju, pa ću vam povezati ruku.

– Volite li Dolpha? – zapita je krećući za njom.

Okrenula mu je leđa i stidljivo kimnula.

– Ne znate mnogo o njemu – reče Gus. – Sreli ste se samo na trenutak.

– Za to nije potrebno mnogo vremena – šapnu Vicky. Počela je puniti posudu vodom, a zatim potražila zavoje.

Boja se vratila u Vickyno lice kad se vratila sa zavojima. Ruke joj više nisu drhtale. Mogla se kontrolirati. Pomisli da bi sada možda mogla razgovarati s njime.

– Gospodice Vicky, zbog čega ste pomislili da je vaš otac ubio vašu majku i njezina prijatelja? – zapita je dok mu je prala ranu.

Stisnula je prste kojima mu je držala ruku, a on osjeti oštru bol.

– Morate mi to reći – nastavi Gus nastojeći zatomiti bol.

Povukla je ruku. Prsti su joj bili okrvavljeni. Pogledala je svoju ruku. Brzo dohvati čiste zavoje i obrisala je. Zatim je ustala i zapitala Gusa:

– Hoćete li kave?

– Rado bih popio kavu – reče.

Vatra u štednjaku se ugasila. Morala ju je zapaliti i zagrijati vodu. Napokon ga pogleda. Ali njezine oči kao da su prolazile kroz njega. Nakon duge i teške borbe djevojka reče:

– Otac je tražio rastavu. Majka mu nije htjela dati.

– Htio se oženiti Dorom Niles – nastavi Gus želeći joj pomoći.

– Da! Kako znate za Doru?

– Sreo sam je. – U njegovu se glasu osjećala tuga. Nježno dodade: – Mrtva je.

– Ubogi otac! – Vickyne su se oči iznenada raširile. Kao da se nečeg sjetila: – Jesu li je ubili?

– Ispala je iz svojih kola. Slo-mila je vrat – odgovori Gus. Mislio je da Vicky ne treba reći svu istinu. Nije trebalo uprljati ime mrtve žene.

Vicky ga pogleda kao da ga želi nešto zapitati. Možda nešto na što nije htio odgovoriti. Prekinuo ju je prije no što je mogla progovoriti:

– Ispričajte mi sve o ocu i majci.

– Nisu bili sretni – odgovori Vicky duboko uzdahnuvši. Nije joj bilo lako govoriti o njima. – Možda su to jednog i bili, davno. Ali otkad se sjećam, nisu bili sretni. Majka je neprekidno nagovarala oca da se vrate u Englesku. A on nije htio otići. Volio je živjeti ovdje. Majka je trebala pristati na rastavu, ali nije. Kad je zatražio rastavu, razbijesnila se. Bila je ponosna žena. Potjecala je iz stare obitelji, siromašne, ali plemenite.

Osjetio je gorčinu u njezinu glasu, kao da i nije jako voljela majku. Ili kao da se njezina ljubav pretvorila u nešto ružno.

Okrenula se i pogledala lonac s kavom, kao da je tako mogla naći zaborav. Voda još nije zakipjela.

– Majka nas je sve prevarila – nastavi okrenuvši Gusu leđa. – Rod Stamford bio je stari očev školski drug. Došao je u posjet. Vrlo zgodan čovjek. Mnogo mlađi od majke. Nikada nismo mogli ni pomisliti. Reklo bi se da se zanimao za mene. Mislila sam da mi udvara.

Gus shvati da je uživala u tom udvaranju. Možda je to smatrala čak i ozbiljnim.

– Majka i on dobro su se skrivali – nastavi djevojka. – Nitko nije imao pojma što se događa. A tada sam pronašla pismo.

– Kakvo pismo?

– Bilo je napisano na pisaćem stroju. Ne znam tko ga je napisao. Otac je polovici ljudi u dolini pokazao kako se piše na tom stroju. Svi pismeni ljudi na ranču znaju se služi-ti njime. To uopće nije teško.

– Što je bilo u tom pismu? – zapita Gus.

– Da će se majka i Rod sresti te noći u šumi. Pismo je bilo upućeno ocu. Znam da je to bilo. Na sreću sam ga pronašla prije no što ga je on vidio. Spalila sam ga. Nisam vjerovala da otac zna za sve to. Nisam dok ih nisam našla oboje mrtve.

– Što?

– Slijedila sam ih. – To priznaje joj je očigledno bilo neugodno. Rumenilo joj oboji obraze. – Nisam to namjeravala. Htjela sam sve zaboraviti, ali nisam mogla. Te noći nisam mogla spavati. Razmišljala sam i ponadala se da je sve to bila samo laž. Morala sam sve saznati. Odjenula sam se i iskrala se van. Stigla sam blizu mjesta koje je bilo spomenuto u pismu. Tad sam začula dva pucnja. Pojurila sam onamo i našla ih mrtve. Otac je stigao onamo prije mene. Oboje ih je ubio.

Prestala je govoriti. Staklenih očiju gledala je u Gusa. Žalio je što ju je morao ponovno podsjetiti na sve to, ali morao je saznati istinu. Kad nije nastavila, zapitao ju je:

– Što se tada dogodilo?

– Prestrašila sam se zbog oca – nastavi nakon dosta duge šutnje. – Da će ga uhvatiti i objesiti. Nisam to mogla dopustiti. Pozvala sam ga, ali nije odgovorio. Nisam ga mogla pronaći. Tako sam se vratila kući i pozvala Mariju. Pomogla mi je. Sakrili smo tijela.

Znao je da Indijanka neće odati Vicky. Stoga zapita:

– Jeste li to još kome rekli?

– Ne, samo Mariji. Ona je dobra. Bila je za mene više od majke. Znala sam da to nismo smjele učiniti, ali štitile smo oca.

– To nije učinio vaš otac – reče Gus.

Namrštila se. Nadajući se da će je razuvjeriti, djevojka potvrdi:

– Otac je to učinio.

– Nijedna porota u ovom kraju ne bi osudila muža koji ubije svoju ženu uhvativši je u preljubu. Vaš se otac nije plašio toga. Nije se plašio ni ogovaranja jer se htio rastaviti od vaše majke. Da ih je ubio, priznao bi to. Na taj bi način postao slobodan za Doru Niles.

– Ne razumijem – odmahнула je Vicky glavom.

– Je li Edward volio majku?

– Ne mislite valjda da bi to Edward... Ne, to je nemoguće! Odviše je volio majku. Htio se vratiti u

Englesku. Uvijek je bio na majčinoj strani protiv oca. Mrzio je taj ranč poput svoje majke. Ostao je ovdje samo zbog nje. Nikada joj ne bi mogao učiniti ništa na zao.

– Ali možda je htio povrijediti oca?

– Ne, ne vjerujem.

– Pokušao je ukrasti Cezara.

– Edward?

– Vidio sam ga – kimnu Gus.

– Da, pretpostavljam da je na taj način mogao povrijediti oca. Pokušao je orobiti njegovu blagajnu. Umalo što ga nisam uhvatila.

– Što se dogodilo?

– Vidjela sam ga. Nije me vidio. Sakrila sam se, a zatim se nakašljala prije no što je mogao opljačkati blagajnu. I prije nego što ga je bilo tko mogao otkriti. Da je otac to saznao, srce bi mu puklo. Polagao je takve nade u Edwarda. Prevelike. Nije nikada mogao postati onakav čovjek kakva je otac želio. Mrzio je život koji mu je otac namijenio. Pretpostavljam da je htio ukrasti dovoljno novaca da napusti ranč i vrati se u Englesku. Nije imao razloga ostati ovdje ako majka ode.

– Tek nakon toga vaš je otac prestao čuvati mnogo novaca u blagajni – počeo razmišljati Gus. – I tako je Edward pomislio da bi mogao ukrasti pastuha, prodati ga i otići.

Vicky kimnu.

– Netko je pomogao Edwardu ukrasti konja – nastavi Gus.

– Tko? – zapita djevojka.

– Isti čovjek koji ga je ubio: Eli Tyler.

– Eli? Zašto bi ga on ubio?

– Dora Niles je bila Elijeva sestra.

– Što?

– Dora je bila njegova sestra – kimnu Gus. – Htio je da se bogato uda. Htio je da se uda za vašeg oca. To su bile njegove namjere od samog početka. Još i prije no što je vaš otac dobro upoznao Doru. – Sjetivši se Elija, Gus se zapita gdje

su gonjoci mogli biti tako dugo. Mahnuo je Vicky da pođe za njim. Vratio se u sobu i pride prozoru. Gledao je van dok je govorio: – Eli je povezoao Doru s vašim ocem. Kad vaša majka nije htjela pristati na rastavu, Eli je pokušao sve urediti tako da vaš otac dobije dokaze kojima bi mogao zatražiti rastavu.

– Eli je napisao ono pismo?

– Vjerojatno je poslao pisma i vašoj majci i tom Rodu. Pisma zbog kojih bi došli one noći u šumu. Možda čak nikada i nije bilo ništa među njima. Ali Eli je sve uredio tako da se činilo kao da vaša majka vara vašeg oca. Vaš otac je to trebao vidjeti vlastitim očima. Samo što ste vi našli pismo prije njega. Vaš otac nije otišao u šumu. Nije imao razloga za to.

– Znači, Eli je ubio majku i Roda?

– Pošao je sâm u šumu kako bi se uvjerio da se sve odigralo onako kako je to želio – kimnu Gus. – Kad se to nije dogodilo i vaš se otac nije pokazao, prestrašio se. Rod i vaša majka znali su da nisu poslali pisma jedno drugome. Mogli su pričati o tome, pa bi možda vaš otac pokušao saznati tko je to učinio. A to bi Eliju pokvarilo sve njegove namjere. Morao se riješiti vaše majke. Vjerovao je da će se vaš otac, pošto pronađu tijela i prođe vrijeme žalosti, oženiti Dorom.

– Ali svi bi povjerovali da ih je otac ubio. To se dogodilo i meni.

– Eliju to nije bilo važno. Znao je da vašeg oca nikad ne bi osudili, da nikada i ne bi došlo do suđenja. Za Elija je bilo najvažnije maknuti vašu majku. Ali vi ste mu sve pokvarili.

– Ja? Kako?

– Sakrili ste tijela i nitko ih nije našao. Svi su povjerovali da je vaša majka pobjegla s Rodom. Vjerovali su da je još živa. Nije bilo dokaza da je mrtva, pa se vaš otac nije mogao ponovno oženiti – objasn timer joj Gus. Neprekidno je proma-

trao dvorište i šumu. Još se nije pojavio nitko. Bio je sve zabrinutiji za Dolpha.

Vicky je stajala iza njega. Osjetio je da se pokušava smiriti. Bilo joj je teško mirno razgovarati o umorstvu majke i brata. Ali morala je saznati istinu. To je za njega bilo jednako tako važno kao i za nju. Borila se sa samom sobom kako bi sve shvatila.

– A što je s Edwardom? Zašto ga je Eli ubio? – Zamijetio je kako njezin glas dršće.

Uspjela se svladati. Sad je sve bilo u redu. Nastojao se sabrati i odgovarati joj na pitanja.

– Eliju je bilo potrebno da se pronađu tijela vaše majke i Roda

– poče joj objašnjavati. – Ali on ih nije mogao tražiti. Ljudi bi se čudili što radi. Zamislio je da bi bilo najbolje ubiti Edwarda i ostaviti ono pismo u kome je bilo napisano da je vaš brat sakrio tijela. Tada bi ih počeli tražiti. A nitko ne bi tražio ubojicu.

– Vidite li koga? – zapita iznenada Vicky nakon kraće stanke.

Odmahnuo je.

– Kad se budu vratili, Eli će biti s njima.

– Da, gospođice!

– Gospodine Widner, ako je Eli namjeravao ubiti Edwarda, zašto bi mu pomogao ukrasti konja i pobjeći?

To je bilo dobro pitanje. Gus nije bio siguran zna li dobar odgovor. Ali mogao je pokušati pogoditi. Kad je vidio onu dvojicu s pastuhom, jedan od njih ga je vodio za uzde. Drugi je nosio pušku, ali ju je prebacio u lijevu ruku da bi desnom izvukao revolver. Tog su trenutka zamijetili da ih netko promatra.

– Mislim da je Eli htio maknuti Edwarda s ranča i ubiti ga. Ali ja sam ga spriječio u tome. Stoga je morao promijeniti svoj plan. Tad se Edward prestrašio da sam ga možda prepoznao i da ću javiti njegovu ocu da je on ukradio konja. Sjećate li se da se opio kad se vratio

na ranč? Što je više pio, to se više plašio. Smatrao je da će biti siguran jedino ako me ubije. Ali promašio me i umjesto mene pogodio oca. To je bilo...

Iznenada začu neki zvuk iz kuhinje. Nagonski mu ruka krenu prema boku. Ali revolver se nije nalazio tamo. A bacio je i mali revolver kad se borio s Vicky da dohvati pušku koja je visjela na zidu.

Vicky je prije njega shvatila kavu je to zvuk.

— Kava vrije!

Gus odahnu.

— Hoćete li šalicu? — zapita ga Vicky dok je žurila prema kuhinji.

— Hoću! — odgovori Gus pogledavši pušku u ruci. Osjećao se pomalo glupo što je htio pucati na lonac s kavom. Doista sam i odviše uzbuđen, pomisli. Ali imao je i razloga. Kad se ljudi s ranča vrate, bit će nekoliko vrlo teških trenutaka prije no što oni shvate pravu istinu. Držeći pušku u ruci, ponovno je prišao prozoru.

Jahači se još nisu pojavili.

XVIII

Gus je stajao kraj prozora pitajući se koliko je vremena prošlo otkako je poslao Indijanku po jahače. Vjerojatno ne tako dugo kako se njeru činilo. Teško je bilo čekati. To je čovjeka moglo natjerati u ludilo.

Gus začu kako se iza njega otvaraju vrata. Sitni Vickyni koraci približavali su mu se. Vjerovao je da mu je donijela kavu. Kad se okrenuo prema njoj shvati da je čuo još jedan zvuk. Teške korake. Nije bila sama.

Zamahnuo je puškom kad se okrenuo.

Vicky je ulazila u sobu. Čudno se kretala. Neka ju je ruka obuhvatila oko vrata prisiljavajući je da prilazi Gusu. Cijev revolvera bila je uperena u njega. Iza Vicky stajao je Eli Tyler držeći djevojku pred sobom kao štit. Nacerivši se po-drugljiivo Eli opali.

Gus osjeti iznenadni udarac. Ne-

što ga baci potrbuške na pod. Puška mu ispadne iz ruke. Pred očima mu se zamagli. Padajući na pod, zamijeti pušku ispred sebe. Htio ju je dohvatiti. Bila mu je potrebna. Ali kad je pokušao pružiti ruku, nije ga poslušala. Tad se Eli sagnuo i oduzeo mu je.

Gusa ispuni osjećaj bespomoćnosti. Shvati da se ne može maknuti. Nešto ga je pritiskalo na pod. Zvukovi koje je čuo kao da su bili samo odjeci s nekoga dalekog mjesta.

Nastojao je svom snagom ostati pri svijesti. Mogao je čuti Elija kako govori. Teškom je mukom pokušavao razaznati riječi.

— Vjerovao sam da će se vratiti — govorio je Eli. — Prokletnik, samo nam čini neprilike.

— Zašto? — prostenje Vicky.

— Morao sam to učiniti. Nemate pojma što znači biti siromašan, ovisiti o nekom prokletniku koji se želi obogatiti na tvoj račun. Zatim počinješ stariti i znaš da se ništa više neće promijeniti ukoliko sam nešto ne poduzmeš da to promijeniš. A to treba poduzeti brzo, inače će biti prekasno. Nisam mogao poduzeti ništa drugo. Učinio sam to jer nije bilo druge mogućnosti. Nikada nisam želio ubiti nikoga. Kunem se. Ona vaša stara prisilila me na to. Nije se htjela maknuti odavde. Ništa nije vrijedila. Zavrijedila je da je ubiju. Morao sam to učiniti, shvaćate li?

— Ne! — odgovori Vicky. Njezin je glas bio tih poput daška i pun straha.

— To je bilo za dobro vašeg oca — nastavi Eli. — Dora će mu biti dobra žena. Mnogo bolja no što je to vaša majka ikada bila. Još ćete mi biti zahvalni kad se jednom oženi njome. Vjerujte mi!

— Ali ona je mrtva!

— Što?

— Mrtva je. Pala je s kola i slo-mila vrat.

— Nije! — zaurla Eli.

— Mrtva je — tiho potvrdi Vicky. Nastala je tišina. Duga tišina.

Gusu se pričinio kao da će izgubiti svijest. Kao da je uranjao u tamne oblake. Ali to se nije smjelo dogoditi. Borio se da ostane pri svijesti. Poče osjećati bol. Kao da mu je nešto gorjelo u grudima. Bol se širila po njegovu tijelu. Kičma mu počeo gorjeti, šireći plamene krakove.

Tog je trenutka Eli prekinuo tišinu.

– Ne mogu sada sve izgubiti. Preteško sam radio za to – on će molećivo. Okrenuo se prema Vicky. – Ne mogu to dopustiti. Čujete li me?

– Čula sam – tiho odgovori djevojka.

– Nisam ja zao. To znate i sami. Nikada ne bih ubio nikoga da me nisu prisilili. – Govorio je kao da je želi uvjeriti u svoje riječi.

– Zašto ste ubili Edwarda? – zapita tiho Vicky.

– Ništa nije vrijedio. Bio je pijanac. Njegovom smrću nitko nije ništa izgubio. Nije mi bilo teško ubiti ga. Ali s vama je drukčije, gospodice Vicky. Vi ste lijepa žena. Divim vam se. Ne bih vas htio ozlijediti.

Ali ozlijedit će je, pomisli Gus. Ubit će je. Morao ga je zadržati. Kako? Mora pronaći način da se oslobodi magle u koju je tonuo. Bez obzira na bol morao je nešto poduzeti.

Vicky je vodila svoju vlastitu bitku. Nastojala je dobiti na vremenu. Znala je u kakvoj je opasnosti. Borila se riječima za svoj život.

– Zašto morate ubiti Gusa Widnera? – zapita u strahu.

– Sve mi je pokvario. On uopće nije bio važan. Ali vi ste važni, gospodice Vicky. Ne želim vas povrijediti. Shvaćate li da sam morao učiniti ono što sam učinio? – Preklinjao ju je da prihvati njegove razloge. Da ih prihvati ili da strada.

Gus je shvatio da Vicky više neće moći dugo zadržati Elija Tylera. Sad joj je bila potrebna njegova pomoć. A da joj pomogne, bilo mu je potrebno oružje. Kroz mrak se prisjeti malog revolvera. Držao ga

je nedugo u ruci. Bacio ga je kad se s Vicky borio za pušku. Morao je biti negdje na podu. Kad bi ga samo mogao pronaći i upotrijebiti ga.

Pokušao je odagnati maglu pred svojim očima. Gledati kroz nju. Osjetiti bol, ali pred njim se iznenada počeo pomaljati oblici. Ugledao je pod rub stolice. Vicky je stajala u sredini sobe. Između Gusa i Elija.

– Razumijem – odgovorila je Eliju.

Boja Elijeva glasa se promijenila. Kao da je osjetio olakšanje i nadu.

– Dobro bismo se mogli složiti. Vrlo dobro. Razumijete li što mislim?

Gus spazi revolver ispod stolice. Daleko od njegove ruke. A Eli je još držao revolver u ruci.

Vicky je oklijevala. Gus zamijeti da dršće. Pomisli da bi se mogla onesvijestiti. Ali bila je hrabra djevojka, snažna zbog patnji i boli koje je proživjela. Duboko je uzdahnula. Smirila se i prestala drhtati. Njezin glas nije odavao užas koji je osjećala kad je odgovorila:

– Htjeli biste se oženiti sa mnom?

– Da! – odgovori Eli. Bio je tako sretan kao da je Vicky već pristala na njegovu ponudu.

Lud je, pomisli Gus. Potpuno lud. Trebalo ga je zaustaviti.

Gusu je bilo vrlo teško upravljati svojim tijelom. Pokušao se pomaknuti na laktovima. To je trebalo učiniti brzo. Nije bio siguran neće li bol biti prejaka. Ali valjalo je pokušati.

Vicky se nakašlja. Duboko uzdahnu i nakašlja se ponovno prije no što je pokušala odgovoriti Eliju.

– Morat ću pitati oca. Ne mogu se udati bez njegove dozvole.

– Dakako, draga! – složi se Eli uhvativši je za ruku i okrenuvši je. Zatim krenu prema stubama. – Odmah ćemo ga pitati.

Gus se pokrenu. Eli to spazi i zapuca. Metak udara o pod. Iverje je letjelo oko Gusove pružene ruke. On osjeti revolver u ruci. Pričinilo

mu se kao da su mu se misli odvojile od tijela. Jedva je zamjećivao bol. Shvati da je uperio revolver u Elija i potegnuo obarač.

Tad jasno zamijeti da je Eli ponovno uperio svoj revolver u njega. Ovaj je put bio pažljiviji. Dobro je naciljao. Ali tada mu revolver izleti iz ruke. Nešto zagrmi poput groma i udari u Elijevo tijelo. Gus je vidio kako Eli pada. Začu ženski krik. Oko njega više ničega. Neka je žena plakala. Čuli su se glasovi.

Bol. Zar je spavao? Zar je poput medvjeda prespavao zimu snom nalik smrti? Polako se počeo buditi.

Gus osjeti da je netko dodirnuo njegovo lice. Čuo je glasove. Bio je to Dolphov glas, i on se zapita jesu li njih dvojica mrtvi ili živi. Svim je silama nastojao progovoriti i postaviti to pitanje.

Brate! Ta mu je riječ prošla mislima. Pomislio je da ju je izrekao glasno.

– Jesi li živ, brate? – zapita ga Dolph.

– A ti?

– Jesam.

– Nisu te uhvatili? – začu Gus samog sebe kako šapće.

– Umalo što nisu – odgovori Dolph.

Gus se prisili da otvori oči. Spazio je obrise dvoje ljudi što su stajali pred njim. Činilo se da leži u postelji, a oni stoje kraj njega i promatraju ga. Dolpha je za ruku držala Vicky Boswick.

– Novac? – zapita Gus. – Imaš li novaca za konje?

– Razgovarao sam o tome s gospodinom Boswickom. On se sada osjeća bolje od tebe. Rekao je da će nabaviti zlato dok ti budeš mogao otići.

– Dobro! – šapnu Gus.

– I još nešto, brate – nastavi Dolph brzo. – Gospodin Boswick zahvalan nam je za sve što smo učinili za njega i gospodicu Vicky, pa nam želi pokloniti jednog od svojih čistokrvnih pastuha kao nagradu. Moći ćemo početi uzgajati konje, upavo tako kako smo razgovarali.

– Reci mu i sve ostalo – nagovala je Vicky Dolpha.

Dolph se iznenada osjeti nelaagodno kao da bratu mora saopćiti neku neugodnu novost.

– Zar se nešto dogodilo? zapita Gus.

Vicky se nasmiješi.

Dolph počeo grepsti nogama po podu.

– Poći ću kući s tobom Gus... ali neću ostati dugo. Nema više Edwarda, ni Elija, pa je ovom ranču potreban netko tko će raditi umjesto njih. Gospodica Vicky i njezin otac htjeli bi da se vratim i da radim za njih.

– Ako je tako sposoban kauboj kao što to tvrdi, moći će za kratko vrijeme sam upravljati rančom – počeo objašnjavati Vicky.

Dolph se stidljivo nasmiješi.

Namjerava postati više od predradnika, pomisli Gus.

– Žao mi je što ću morati napustiti tebe i obitelj – počeo objašnjavati Dolph. – Ali ovdje sam potreban. Znaš i sam kako to mislim, brate, zar ne?

– Dakako – izjavi Gus.

Dobili su novac i pastuha. A Dolpha je čekala lijepa budućnost. Činilo se kao da je nestalo svih njihovih neprilika. Napokon je došao kraj svim njihovim poteškoćama. Možda će se sada moći neko vrijeme odmoriti.

Nasmiješio se, sklopio oči i uto-
nuo u mrak.

KRAJ

U pripremi

G. F. Unger:
KOČIJA PUNA DOLARA

cijena 30 dinara

ZIMA '78

MAGAZIN

144 stranice

**POTRAŽITE NAS
na svim kioscima**

SVAKOM ČITAOCU POKLANJAMO

ZNAČKI!